

Geïntegreerd Jaardocument

2021

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
-----------	---

Rising to the occasion: Mondriaan in een crisisjaar	4
---	---

Highlights 2021	6
-----------------	---

Hoofdstuk 1 - Onderwijs en studenten

1.1 Onderwijsaanbod en -resultaten beroepsonderwijs	9
1.2 Onderwijsaanbod en -resultaten bijzondere voorzieningen	13
1.3 Studenten, deelnemers en leerlingen	17
1.4 Toegankelijkheid, begeleiding en zorg	20
1.5 Kwaliteitszorg	22

Hoofdstuk 2 - Strategie en Kwaliteitsagenda

2.1 Strategie 2020-2024	25
2.2 Kwaliteitsagenda 2019-2022	26
2.3 Steunpakketten corona	29

Hoofdstuk 3 - Bedrijfsvoering

3.1 Medewerkers	32
3.2 Facilitaire zaken en IT	35

Hoofdstuk 4 - Besturing en toezicht

4.1 Organisatie	38
4.2 Governance (goed bestuur)	42
4.3 Vertrouwenszaken, klachten en beroepszaken	44
4.4 Medezeggenschap	46
4.5 Jaarverslag Raad van Toezicht	48

Hoofdstuk 5 - Continuïteitsparagraaf

Hoofdstuk 6 - Jaarrekening 2021

Bijlagen

Bijlage 1 - Verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda december 2021	104
Bijlage 2 - Nieuwe opleidingen aangemeld bij DUO	113
Bijlage 3 - Opleidingen met beperkte toelating 2021-2022	114

Voorwoord

Van computers naar krijtjes... en weer terug

We belandden van het ene uiterste in het andere. Tijdens de eerste helft van het jaar waren we – door de coronamaatregelen – grotendeels afhankelijk van ICT om ons onderwijs te verzorgen. Na de zomervakantie konden we – door een grote cyberhack – allesbehalve onze IT-systemen gebruiken. Van eigentijds online onderwijs, instructiefilmpjes en moderne laptops moesten we noodgedwongen terug naar de oude, vertrouwde schoolborden en krijtjes.

En we gaan het niet verbloemen: dat is heftig geweest voor onze collega's. Na coronajaar 2020 hebben zij opnieuw alles op alles gezet om te zorgen voor goed onderwijs onder heel lastige omstandigheden. Maar ook voor onze studenten. Op school merken we dat twee coronajaren invloed hebben, vooral op de mentale gesteldheid van onze studenten.

De naweeën hiervan zullen we nog wel even blijven voelen. Nazorg en begeleiding van onze studenten blijven belangrijk. De komende jaren blijft Mondriaan daarom gebruikmaken van de nieuwe, succesvolle vormen van begeleiding voor studenten die we in 2021 – met hulp van de coronasteunpakketten – hebben ontwikkeld.

Daarnaast hebben we het afgelopen jaar meer dan ooit gezien dat docenten de kwaliteit van het onderwijs bepalen. Daarom zijn we blij dat we in 2021 met ons nieuwe formatiebeleid investeren in het hart van onze organisatie: onze docenten en hun carrièreperspectief.

Al met al was het geen gemakkelijk jaar, maar toch overheerst een gevoel van saamhorigheid. Met elkaar hebben we het toch maar klaargespeeld. Onze scholen zijn geen dag dicht geweest, alle lessen zijn doorgegaan. Het maakt zichtbaar dat we met elkaar staan voor het hetzelfde doel: goed onderwijs voor onze studenten.

Ter geruststelling: inmiddels is het 2022. De schoolkrijtjes hebben we weer opgeborgen. Onze IT-systemen draaien gelukkig weer nagenoeg zoals voor de hack.

Hans Schutte en Harry de Bruijn

College van Bestuur ROC Mondriaan

Bestuursverklaring Branchecode

Per 2021 is de branchecode voor het mbo in werking getreden, de Code Goed Bestuur MBO 2020. De code is gebaseerd op vijf waarden: verantwoordelijkheid, samenwerking, integriteit, openheid en lef. Het College van Bestuur onderschrijft de waarden uit de Code Goed Bestuur MBO 2020 en handelt ernaar.

Rising to the occasion: Mondriaan in een crisisjaar

Een tweede coronajaar én een hack. Je kunt wel stellen dat 2021 onze veerkracht, inventiviteit en oplossingsgerichtheid op de proef heeft gesteld. Maar we stonden er. 'Rising to the occasion', zouden de Britten zeggen. In aangepaste vorm is het onderwijs altijd doorgegaan. Op een aantal punten is van de crisis een kans gemaakt: we hebben geleerd en stappen vooruitgezet. Tegelijkertijd zien we dat de afgelopen jaren pittig waren. Vooral bij studenten heeft corona zijn weerslag gehad. We zijn ons er sterk van bewust dat we daar de komende jaren aandacht voor moeten blijven houden.

Tweede coronajaar: bewuste inzet van online ervaring

Dit jaar startte en eindigde in een lockdown door corona. Maar ook in de tussenliggende periode vroeg corona veel van onze flexibiliteit. Door de veranderende maatregelen waar we flexibel op in moesten springen. Doordat veel collega's ziek werden of in quarantaine moesten en vervangen moesten worden.

Gelukkig konden we de praktijklessen het hele jaar fysiek blijven geven: dat is wezenlijk voor het mbo. Ook was er ruimte voor fysiek onderwijs in directe voorbereiding op examinering en voor kwetsbare studenten.

Daarnaast was onze uitgangspositie veel beter dan in het eerste coronajaar. We hebben inmiddels ruime ervaring en handigheid met online onderwijs, thuiswerken en aangepast examineren. Zo konden het online onderwijs en de begeleiding bewuster en meer ondersteunend aan het fysieke onderwijs worden ingezet.

Tegelijkertijd zien we het effect van twee jaar corona op studenten die al langer bij Mondriaan zijn, maar ook op nieuwe

studenten: in leerachterstand, en vooral ook in het mentale en sociale welbevinden. Met hulp van de NPO-gelden is bij veel scholen gezorgd voor extra en nieuwe vormen van begeleiding voor studenten (zie ook [2.3 Steunpakketten corona](#)). Dat heeft een waardevolle, vernieuwende aanvulling opgeleverd op het reguliere onderwijsprogramma. De komende jaren wordt dit op een aantal scholen voortgezet.

Mondriaan gehackt: een uitdaging op drie fronten

Dit jaar – we noemden het al – werd Mondriaan gehackt. En dat net vóór de start van het nieuwe schooljaar, toen Mondriaan zijn deuren weer mocht openen om studenten fysiek te verwelkomen. Onze bestanden waren versleuteld en er werd losgeld gevraagd.

De impact was groot. De IT-systemen waren afgesloten en moesten opnieuw worden opgebouwd. Van de ene op de andere dag hadden we geen digitale ondersteuning meer. We konden onze studenten en collega's niet meer bereiken via e-mail of intranet. De digiborden, Mondriaanlaptops, de wifi, zelfs de koffiemachines werkten niet.

Op drie fronten tegelijk deed dit een groot beroep op onze veerkracht.

Op de eerste plaats werd alles op alles gezet om de scholen open te krijgen. Een enorme operatie. Lessen voorbereiden op papier, klassenboeken tevoorschijn halen. Zorgen voor een minimale ICT-ondersteuning: een paar schone pc's, tijdelijke wifi. Studenten en medewerkers informeren via WhatsApp, sociale media en de website. Een barista op het schoolplein. Negen dagen na de hack startte het schooljaar op 30 augustus. Volledig analoog.

'Het vaccineren ging best goed'

"In de training leerden we hoe je mensen op hun gemak kunt stellen. Dat is heel belangrijk bij vaccinaties. Voor het vaccineren ging ik met mijn groepje naar een tehuis voor mensen met een verstandelijke beperking. Sommige waren heel stoer en riepen: 'Ik durf best geprikt te worden, ik ben al een heel grote jongen!' Anderen vonden het toch wel eng. Daar ging ik dan mee praten om ze gerust te stellen. Als ze dan aan de beurt waren, telden we samen tot tien en bij zeven gaf ik de prik al. Daar merkten ze vaak niets van, want de naalden die je gebruikt zijn heel erg dun. Bij tien zei ik dan dat het al gedaan was en dat was dan een mooie verrassing!"

Valentina is student verpleegkundige op de School voor Gezondheidszorg en hielp mee met het geven van coronavaccinaties

Tegelijkertijd werkten collega's vrijwel dag en nacht aan de opbouw en vernieuwing van de IT-infrastructuur. Stapsgewijs en in nauwe samenspraak met het onderwijs en de diensten werden de meest bedrijfskritische processen weer op orde gebracht. Tegen het einde van 2021 waren de meeste problemen door de hack opgelost. Zelfs online onderwijs was weer mogelijk, en – helaas – ook nodig, vanwege de toen weer stijgende besmettingsaantallen.

Bij de vernieuwing van de ICT werden nieuwe beveiligingsmaatregelen meegenomen, zoals verdergaande segmentering en het activeren van Multi Factor Authenticatie voor al onze studenten (voor medewerkers was dit al verplicht). Zo is versneld een vernieuwde IT-infrastructuur neergezet die beter bestand is tegen een cyberaanval.

Op het derde front speelde de losgeldeis van de hackers. Gesteund door het ministerie van OCW koos Mondriaan ervoor niet te betalen. Als publiek gefinancierde organisatie willen we ons geld besteden aan onderwijs en onze studenten. Bovendien voelen we een maatschappelijke verantwoordelijkheid om niet mee te werken aan een crimineel verdienmodel. Het gevolg was wel dat de hackers de gestolen data publiceerden op het dark web. Met medewerkers en studenten voor wie deze datalek impact had op hun privacy, heeft Mondriaan persoonlijk contact opgenomen. Waar mogelijk zijn zij geholpen.

Een nieuw formatiebeleid: investeren in de kern van ons werk

Als Mondriaan dit jaar één ding heeft gezien, is het wel dat de echte wendbaarheid en veerkracht komen van alle mensen die het onderwijs direct en indirect mogelijk maken. Docenten, instructeurs, ondersteuners en begeleiders die omdenken, nieuwe mogelijkheden verzinnen en nog een tandje harder werken voor die ene student. Deze mensen bepalen de flexibiliteit en zijn het belangrijkste kapitaal van Mondriaan. We zijn ons er volop van bewust dat de interactie tussen docent en student de kern van ons werk is. Daar willen we in investeren. Mondriaan is in 2021 een formatiebeleid overeengekomen

dat zorgt voor een uitstekend carrièreperspectief voor het onderwijsend personeel binnen mbo en vavo. We lopen daarmee voorop in Nederland. De LC-functie wordt de spilfunctie in de organisatie. Als beginnend LB-docent stroom je na verloop van tijd door naar LC. Vanaf die LC-functie kunnen docenten die zich extra richten op onderzoek, ontwerp en innovatie solliciteren op een LD-functie. In de toekomst kan er in uitzonderlijke gevallen zelfs sprake zijn van verder doorgroeien naar een LE-functie.

Evaluatie hack

De hack en de lange nasleep vanwege de opbouw van de systemen heeft een forse impact gehad op de organisatie. Dit is voor Mondriaan reden geweest om bureau Berenschot de afhandeling van de hack onafhankelijk te laten evalueren. Zo kunnen we uit de hack lessen halen voor de toekomst. Begin 2022 heeft deze evaluatie plaatsgevonden; daarbij zijn de voornaamste belanghebbenden in de organisatie betrokken.

Uit het rapport van Berenschot blijkt dat er bij de afhandeling van de hack 'veel goed is gegaan'. Mondriaan beschikt over de benodigde structuur en vaardigheden om een dergelijke crisis aan te pakken. Er is direct 'passend en adequaat' gereageerd met 'heldere (pro-)actieve informatie'. Niettemin hadden er zaken beter gekund. Het was een langdurige crisis en met name in de tweede fase van de crisis is de strakke regielijn enigszins losgelaten, waardoor 'het gezamenlijk totaalbeeld van de omvang, ernst en impact van het datalek ontbrak'. Dit had invloed op het oppakken van het onderzoek naar het datalek en de communicatie erover.

Tot slot is goed om te noemen dat vanwege de hack de gebruikelijke controles ten behoeve van de rijksbekostiging niet plaats konden vinden. Met het Ministerie van OCW is daarom in mei 2022 een alternatieve controle afgesproken.

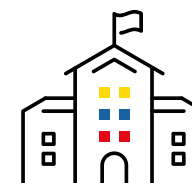

*'Ik vind het mooi om te zien
hoe een student de stof
leert te begrijpen'*

"Dat er veel mannen werken in de ICT is voor mij geen probleem. Ik was vroeger al het enige meisje in de klas en dat is altijd prima gegaan. Ik ben gek op games en op voetbal, dus met veel jongens heb ik als het om die onderwerpen gaat wel een klik.

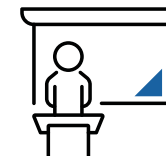
Vrouwen zijn misschien wat creatiever in hun benadering. Zo legde ik pas aan een jongen uit hoe een programma in lagen is opgebouwd, door een hamburger als voorbeeld te nemen. Toen snapte hij het! Ik vind het mooi om te zien hoe een student de stof leert te begrijpen. Het is dat 'oh ja-moment' dat je dan in hun ogen ziet."

Sapna is instructeur op de School voor ICT

26
scholen

232
opleidingen

EUROPESE MEDAILLES

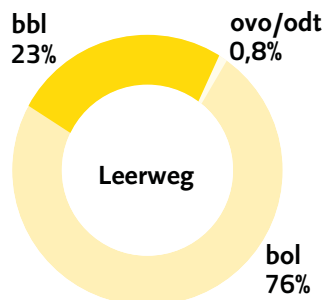
Vijf studenten van de hospitality-opleidingen van ROC Mondriaan vielen in de prijzen tijdens de 34e conferentie van de **European Association of Hotel and Tourism schools (AEHT)** in Tallinn, Estland

STUDENTEN

20.281

studenten
beroepsonderwijs

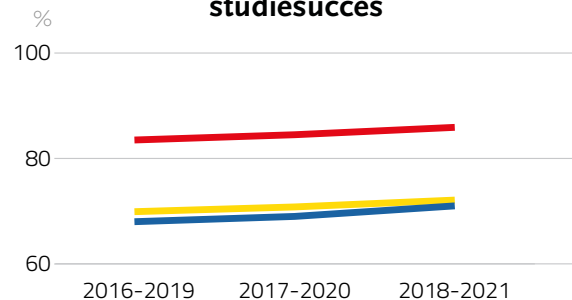
Educatie
4.405

VAVO
463

KWALITEIT

studiesucces

eindoordeel alle
niveaus voldoende

VSV
5,3%

2018-2021

● DR 72,1% ● JR 71,0% ● SR 85,9%

MEDEWERKERS

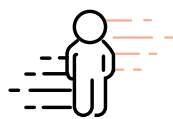
2.363
medewerkers

eigen vermogen
€ 103,2 mln.

6,0%
ziekteverzuim

73
zij-instromers

resultaat
€ 8,9 mln.

solvabiliteit 2
signaleringswaarde
Inspectie

0,56
< 0,3

liquiditeit
signaleringswaarde
Inspectie

1,55
< 0,75

rentabiliteit t.o.v. totale baten
signaleringswaarde
Mondriaan

4,3%
-3% tot +3%

huisvestingsratio
signaleringswaarde
Mondriaan

9,5%
> 12,5%

Hoofdstuk 1 - Onderwijs en studenten

Ook in 2021 was Mondriaan dé opleider van de regio Haaglanden. Mondriaan is een regionaal opleidingscentrum (roc) en heeft onderwijslocaties in Den Haag, Delft, Leiden en Naaldwijk. De instelling heeft een breed aanbod in het beroepsonderwijs: techniek en ICT, zorg en welzijn, economie, handel en gastvrijheid. Daarnaast biedt Mondriaan onderwijs aan dat niet opleidt voor een beroep, maar waarnaar in de regio wel vraag is: (volwassenen) educatie, vavo en het onderwijs aan kwetsbare jongeren van 16 jaar en ouder. Dit worden de 'bijzondere voorzieningen' genoemd.

Dit hoofdstuk bespreekt het onderwijsaanbod en de onderwijsresultaten in het beroepsonderwijs (1.1) en de bijzondere voorzieningen (1.2). In deze paragraaf worden ook de activiteiten op het gebied van 'leven lang ontwikkelen' (LLO) beschreven. Er wordt een cijfermatig overzicht gegeven van de studenten, leerlingen en deelnemers die van dit onderwijs gebruik maken (1.3). Daarnaast belicht dit hoofdstuk het toelatingsbeleid, de begeleiding en zorg (1.4). Ten slotte wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de kwaliteit van onderwijs en examinering is geborgd (1.5).

1.1 Onderwijsaanbod en -resultaten beroepsonderwijs

Aanbod beroepsonderwijs

Het opleidingsaanbod in het beroepsonderwijs omvat opleidingen met verschillende leerwegen, opleidingsduur en uitvoeringslocaties. Bij het samenstellen van het aanbod wordt rekening gehouden met de doelmatigheid. Mondriaan toetst nieuwe opleidingen op arbeidsmarktrelevantie, budgettaire uitvoerbaarheid, onderwijskwaliteit en macrodoelmatigheid (een doelmatig aanbod van beroepsopleidingen op regionaal niveau).

Op 1 februari 2021 meldde Mondriaan 31 nieuwe opleidingen aan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO): twaalf alleen in de beroepsbegeleidende leerweg (bbl), drie alleen in de beroepsopleidende leerweg (bol) en zestien in de bol en de bbl (zie [Bijlage 2 - Nieuwe opleidingen aangemeld bij DUO](#) voor het volledige overzicht). Het gaat hier om voornemens voor het starten van nieuwe opleidingen. Deze moeten openbaar worden gemaakt, zodat de macrodoelmatigheid in de regio kan worden besproken. Het is de bedoeling dat deze opleidingen daadwerkelijk starten in het schooljaar 2021-2022 voor bbl-opleidingen of 2022-2023 voor bol-opleidingen.

In 2021 bood Mondriaan in het beroepsonderwijs 232 opleidingen aan. Deze waren verdeeld over bol en bbl. 101 opleidingen hadden zowel de bol- als bbl-variant. De opleidingen waarbij het niveau en de uitstroomrichting van de ingeschreven studenten nog niet zijn bepaald, staan in tabel 1.1 bij 'kwalificatiedossier'.

Tabel 1.1 Aantal opleidingen per niveau en leerweg

niveau	aantal in bol	aantal in bbl	aantal in bol & bbl	totaal
kwalificatiedossier	27	12	10	29
entree	7	5	5	7
niveau 2	34	28	23	39
niveau 3	54	40	26	68
niveau 4	79	47	37	89
totaal	201	132	101	232

In 2021 zijn bij Mondriaan drie nieuwe opleidingen gestart die al eerder waren aangemeld: Werkvoorbereider installaties (bbl), Eerste autoschadetechnicus (bbl) en Manager transport en logistiek (bol & bbl). Mondriaan is gestopt met het aanbieden van de opleidingen Vakman Ondernemer en Commercieel technicus engineering vanwege te weinig belangstelling. Mondriaan is voornemens de opleiding Vakman Ondernemer in 2022 weer te starten.

Keuzedelen

Een mbo-opleiding bestaat uit een basisdeel, een profieldeel en keuzedelen. Met een keuzedeel kan de student zijn opleiding verbreden of verdiepen. Aan iedere kwalificatie is een aantal keuzedelen gekoppeld dat standaard aan de student wordt aangeboden. Studenten hebben ook de mogelijkheid om keuzedelen te volgen die niet gekoppeld zijn aan hun opleiding. Hiervoor moeten ze toestemming vragen bij de examencommissie van hun opleiding. In 2021 zijn 474 verzoeken ingediend voor het volgen van niet-gekoppelde keuzedelen. Hiervan zijn er 448 ingewilligd.

Afwijking urennorm

Onderwijsteams kunnen bij de programmering van de onderwijstijd afwijken van de urennorm, wanneer zij hiervoor met het oog op (onderwijs)kwaliteit goede argumenten hebben. Het College van Bestuur (CvB) neemt alle besluiten tot afwijking van de urennorm met instemming van de Studentenraad. Het betreft de volgende opleidingen:

- De opleidingen Leisure en Hospitality en Travel en Hospitality hebben het aantal bot-uren (begeleide onderwijstijd) in het eerste leerjaar verlaagd ten gunste van het aantal bpv-uren in het tweede en derde leerjaar van de opleidingen. Hierdoor kunnen studenten gedurende een langere, aaneengesloten periode stage lopen. Het totale onderwijsprogramma voldoet aan de urennorm.
- De opleidingen Logistiek medewerker, Logistiek teamleider en Verkoper hebben het aantal bot-uren verlaagd ten gunste van het aantal bpv-uren. Hierdoor wordt beter ingespeeld op de doelgroep, die het best leert in de praktijk. Het totale onderwijsprogramma voldoet aan de urennorm.
- Bij de opleiding Ondersteunende administratieve beroepen (kwalificaties Medewerker secretariaat en receptie en Medewerker financiële administratie) is het aantal bot-uren lager dan de norm. De doelgroep, die een beperkte concentratiespanne heeft, volgt maximaal vijf uur les per dag.

Door corona moesten veel opleidingen in 2021 flexibel omgaan met de programmering van onderwijstijd. Regelmatig waren ze genoodzaakt op een andere manier invulling te geven aan praktijkonderdelen. Daarbij werd de onderwijskwaliteit scherp in het vizier gehouden. Online gevolgd lesuren telden mee als onderwijstijd.

‘Defensie wordt nog een beetje gezien als mannenwereld, maar je wordt ook enthousiast aangemoedigd’

“Ik denk dat ik bij Defensie wil werken. Toch ga ik hierna de opleiding Sport en Bewegingsleider doen. Ik vind het een fijn idee om iets te hebben waar ik op terug kan vallen, een plan B. In het leger wordt er natuurlijk ook veel gesport, misschien dat ik daar als trainer aan de slag kan, dat zou een mooie combinatie zijn. Defensie wordt nog steeds wel een beetje gezien als een mannenwereld. Natuurlijk worden er grapjes gemaakt. Maar je wordt ook geholpen en enthousiast aangemoedigd tijdens opdrachten. Tijdens terreinwerk bijvoorbeeld. Dat is erg zwaar en je moet met balken sjouwen. Wat ik daar bijzonder aan vind, is dat je je lichaam beter leert kennen.”

Alyssa doet de opleiding Veiligheid en Vakmanschap (Veva)

Resultaten beroepsonderwijs

Een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit van een mbo-opleiding op niveau 2, 3 en 4 is het studiesucces. Dat wil zeggen: het totaal van de indicatoren diplomaresultaat, jaarresultaat en startersresultaat (respectievelijk DR, JR en SR). Voor de inspectie zijn met name de driejaarsgemiddelden van de indicatoren van studiesucces van belang.

Het studiesucces 2018-2021 voldoet op niveau 2, 3 en 4 aan de normen van de inspectie. Per niveau moeten minimaal twee van de drie indicatoren voldoende zijn. Het driejaarsgemiddelde 2018-2021 is voor alle drie de indicatoren (DR, JR en SR) hoger dan de vorige periode van drie jaar (2017-2020).

Het totale studiesucces van 2020-2021 is hoger dan het studiesucces van 2019-2020. Ook per niveau is een stijging van vrijwel alle indicatoren te zien. Op niveau 2 heeft de grootste stijging plaatsgevonden. Het diplomaresultaat is op dat niveau zelfs meer dan vijf procent gestegen. De scholengroep Techniek, ICT en Veiligheid en de scholengroep Hospitality, Beauty en Sport laten de grootste groei van het diplomaresultaat en jaarresultaat zien. Het startersresultaat is het meest gestegen bij de scholengroep Hospitality, Beauty en Sport.

Tabel 1.2 Studiesucces Mondriaan 2018-2021

opleiding	diplomaresultaat*		jaarresultaat*		startersresultaat*	
		norm		norm		norm
mbo niveau 2	64,8%	61,0%	71,6%	67,0%	86,0%	79,0%
mbo niveau 3	73,5%	70,0%	68,7%	68,0%	84,8%	82,0%
mbo niveau 4	75,6%	70,0%	72,0%	68,0%	86,3%	82,0%
totaal	72,1%		71,0%		85,9%	

* Zie kader hieronder voor uitleg definities

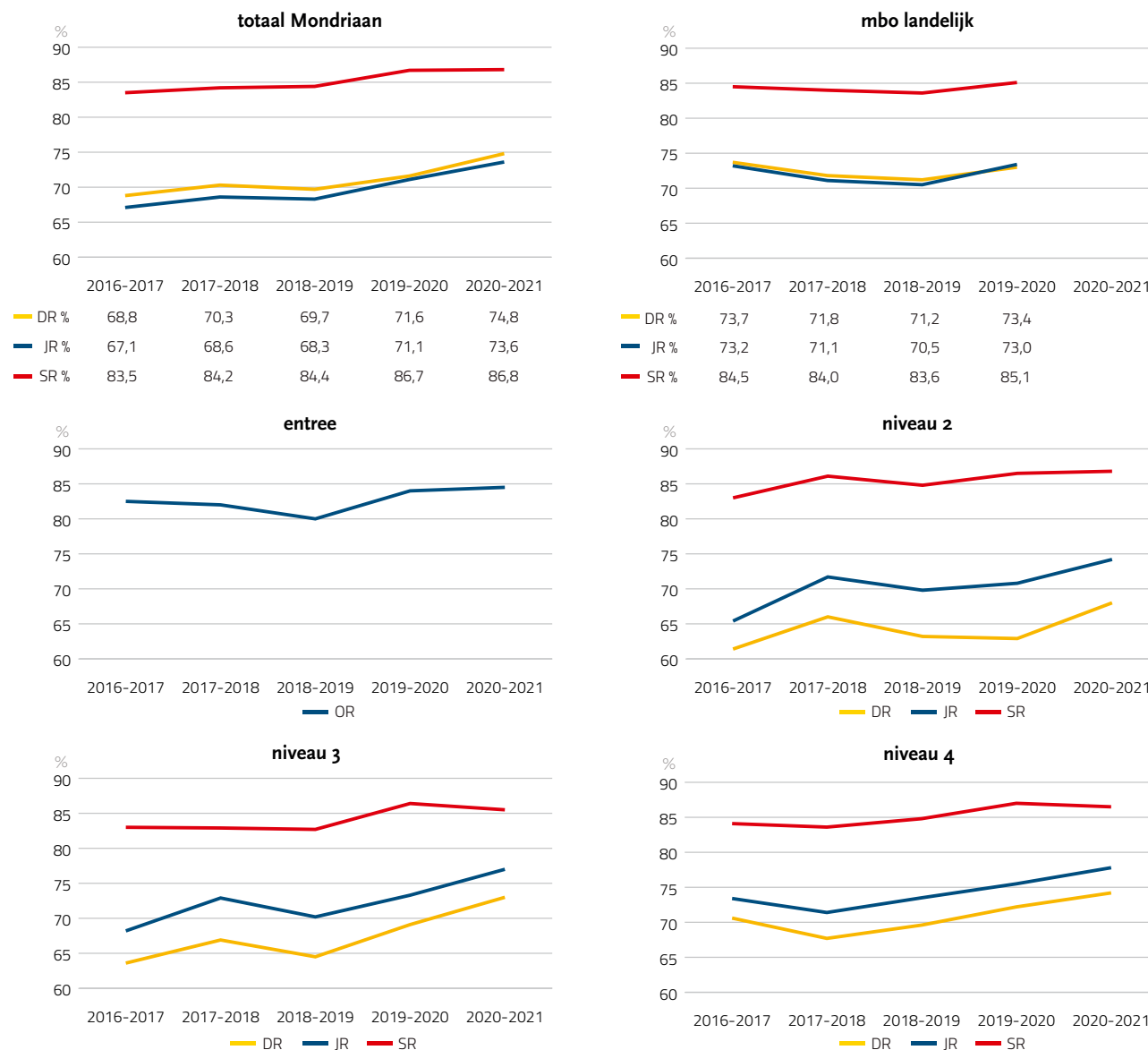
Diplomaresultaat (DR): het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaar, als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaar.

Jaarresultaat (JR): het aantal gediplomeerden in een bepaald jaar (instellingsverlaters met diploma plus gediplomeerde doorstromers binnen de instelling), als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde instellingsverlaters in hetzelfde jaar.

Startersresultaat (SR): het aandeel van de nieuwe instromers in de instelling in een bepaald jaar dat in het eerste jaar gediplomeerd is uitgestroomd of het volgend jaar nog binnen de instelling studeert.

Onderwijsresultaat entree (OR): het aantal ingeschreven entreestudenten aan het begin van het jaar dat een jaar later een diploma heeft gehaald of doorstroomt als percentage van het totaal ingeschreven entreestudenten per jaar.

Voor meer informatie over de uitstroom van studenten overeenkomstig de thema's uit Notitie Helderheid, zie [Bijlage bij de jaarrekening 2021 van ROC Mondriaan](#).

Mondriaanbreed is een duidelijk stijgende trend te zien vanaf 2016-2017, met een kleine dip in 2018-2019. Het startersresultaat vakt af, maar het diploma- en jaarresultaat stijgen flink de afgelopen twee jaar. Voor verdere duiding van deze stijging, zie Kwaliteitsagenda ([Bijlage 1 - verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda](#)).

Tot 2018-2019 was er landelijk een daling te zien, terwijl er bij Mondriaan in 2017-2018 nog een stijging te zien was en het jaar erna een lichte daling. Vanaf 2019-2020 laat Mondriaan een stijging zien die aansluit bij de landelijke trend.

Niveau 2 laat een licht stijgende trend zien van het startersresultaat in de afgelopen vijf jaar. Het diploma- en jaarresultaat hadden een dip in 2018-2019 en 2019-2020, maar stijgen in 2020-2021 boven de piek van 2017-2018 uit.

Niveau 3 liet in 2018-2019 een dip zien bij alle drie de indicatoren, maar het diploma- en jaarresultaat stijgen hard in de laatste twee jaar. Het startersresultaat is licht gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar.

Op niveau 4 zet de positieve trend van het diploma- en jaarresultaat, die werd ingezet vanaf 2018-2019, ook door in 2020-2021. Het startersresultaat maakte de afgelopen vijf jaar een lichte stijging door. In 2020-2021 is het licht gedaald, maar het blijft redelijk stabiel.

Voor de entreeopleidingen geldt een aparte indicator: onderwijsresultaat entree. Hiervoor is door de inspectie geen norm vastgesteld, maar de indicator wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde. In de periode 2018-2021 scoort Mondriaan 82,6 procent. Voor de periode 2017-2020 was dat landelijk gemiddelde 80,8 procent. Mondriaan presteert dus boven dat landelijk gemiddelde. Het nieuwe landelijk driejaarsgemiddelde is pas na het verschijnen van dit jaarverslag beschikbaar.

Figuur 1.1 Verloop resultaten Mondriaan totaal, mbo landelijk en Mondriaan per niveau

1.2 Onderwijsaanbod en -resultaten bijzondere voorzieningen

Onder bijzondere voorzieningen worden in dit Geïntegreerd Jaardocument gerekend: Leven Lang Ontwikkelen (LLO), educatie, vavo en het onderwijsaanbod aan kwetsbare jongeren. Hieronder wordt het aanbod en – waar mogelijk – de resultaten beschreven.

Een Leven Lang Ontwikkelen

Op 1 januari 2021 is Menskracht 7, tot dat moment de centraal georganiseerde aanbieder van al het privaat onderwijs in het kader van Leven Lang Ontwikkelen (LLO), opgehouden te bestaan als eigenstandig organisatieonderdeel van Mondriaan. Op grond van het idee dat het privaat onderwijs dicht bij de scholen en bij voorkeur door de scholen zelf uitgevoerd moet worden, werd het LLO-onderwijsaanbod vanaf dat moment opgepakt door de scholengroepen. Per scholengroep is in 2021 op een eigen wijze vormgegeven aan LLO.

Het aanbod voor de zorg en welzijn-branchen is gecontinueerd binnen de scholengroep Gezondheid onder naam Menskracht 7. Het aanbod EHBO en BHV ging verder onder de vlag van de scholengroep Techniek, Veiligheid en ICT. Er is een kwartiermaker aangesteld om de marktvraag in de economische en handelsberoepen te verkennen en de Taal+ school heeft haar reguliere taalaanbod binnen de mogelijkheden die er waren, voortgezet. Vanaf medio 2020 is een centraal gepositioneerde projectleider actief geweest met het relatiebeheer met grote organisaties zoals het UWV en de voorbereidingen op de implementatie van het STAP-budget.

‘Hoe geweldig is het om op grote hoogte je werk te mogen doen. Elke dag een mooi uitzicht’

“Ik kom van oorsprong uit de transportwereld en wilde graag de technische kant op. Ik heb me georiënteerd op de Open Dagen van Mondriaan en ontdekte dat het traject bij DAEL me enorm aansprak. Het was best gek om midden in de coronacrisis met een totaal nieuwe baan te beginnen, maar ik verwacht al dit jaar te kunnen afstuderen. Op latere leeftijd een switch maken heeft voordelen. Ik kan nu veel beter plannen dan vroeger en dit type opleiding is minder schools en vrijer. Het biedt de mogelijkheid om te versnellen waar ik wil. Bij DAEL Telecom werken en opgeleid worden biedt de ideale combinatie van studeren en fulltime aan het werk zijn voor een prima salaris: een goed leven dus. Specifiek telecom spreekt me enorm aan. Hoe geweldig is het om op grote hoogte je werk te mogen doen. Elke dag een mooi uitzicht!”

Jason (31) uit Den Haag is tweedejaars bbl Technicus Engineering bij de bedrijfsopleiding DAEL Talent, die samen met ROC Mondriaan wordt vormgegeven in Maasdijk

De coronacrisis maakte dat veel bedrijven ook in 2021 minder mogelijkheden hadden om personeel te laten (bij)scholen en om die reden heeft Mondriaan dit jaar in het kader van LLO relatief weinig nieuwe initiatieven ontplooid. In de wetenschap dat de situatie op enig moment weer zou veranderen, zijn de contacten met diverse regionale partners centraal georganiseerd voortgezet en uitgebreid. Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking met partners als SZW/ werkgeversservicepunten, werkgeversorganisaties en UWV, bijvoorbeeld door deelname aan Perspectief op Werk Haaglanden en Regionale Mobiliteit Team(s).

De bedrijfsvoering vraagt meer van scholen dan verwacht en de marktvraag verandert. Een hernieuwde clustering van een aantal activiteiten is hierdoor wenselijk. Eind 2021, met het eind van de coronacrisis in zicht, is het thema LLO daarom weer duidelijker op de agenda van Mondriaan gekomen. De eerste helft van 2022 worden de visie en uitgangspunten geactualiseerd, aangescherpt en afgestemd. Van daaruit wordt de positionering van LLO binnen Mondriaan opnieuw gedefinieerd en concreet in samenhang uitgerold.

LLO zorg en welzijn

In 2021 is het aanbod mbo-certificaten in zorg en welzijn fors uitgebreid. De coronacrisis maakte duidelijk hoeveel extra mensen er in de sector nodig zijn en dat het nodig is om ook buiten de gebaande paden te werken om zichtbaar en aansprekend te blijven voor de sector.

In 2021 zijn de volgende resultaten geboekt:

- Met het werkveld in de VVT-sector (Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg) en de gehandicaptenzorg in de regio Haaglanden en Leiden heeft Mondriaan veel nieuwe medewerkers kunnen scholen op onderdelen van kwalificaties. Bij alle trajecten is de verbinding met de praktijk onontbeerlijk. Mondriaan heeft twintig instrummers in de ouderenzorg geschoold in de pilot van de Nationale Zorgklas.
- Mondriaan mag het keuzedeel 'Peercoaching in de praktijk' ook als certificaat gaan aanbieden van SBB. Het certificaat wordt nu bij vier instellingen in verschillende teams uitgevoerd.
- Om naamsbekendheid te vergroten en het werkveld nog beter te informeren over het flexibele aanbod, is een webinarserie gestart.
- In 2021 zijn bijna 200 mbo-certificaten, 124 branchediploma's en 220 Menskracht 7 Zorg, Onderwijs en Welzijn-certificaten behaald.

Educatie

De Taal+ school verzorgt in de regio Haaglanden cursussen Nederlands voor volwassen anderstaligen (NT2), voor Nederlandstaligen (NT1) en cursussen rekenen en digitale vaardigheden. In 2021 ontving de Taal+ school het keurmerk Inburgering met de maximale waardering van vier sterren.

Een greep uit de activiteiten en onderwijsproducten van de Taal+ school in het verslagjaar:

Taal+ heeft een bijdrage geleverd aan het regionaal programma voor laaggeletterden in Haaglanden, de Taalnota van Den Haag en de samenwerking in de taalketens van alle gemeenten in de regio. De Taal+ school levert met taalambassadeurs een bijdrage aan het helder en eenvoudig formuleren van gemeenteteksten voor de laaggeletterde inwoners van Den Haag. De Taal+ school is daarnaast actief bij 'Ik wil leren', de nieuwe campagne in het kader van de aanpak van laaggeletterdheid, in samenwerking met de taalketens en Stichting Lezen en Schrijven.

De inzet van nieuwe ICT-ondersteunde methodes, met aantrekkelijke en motiverende werkvormen, past bij nieuwe ideeën over taalverwerving. Door de ondersteuning van het team Online leren in Den Haag wordt het gebruik van het programma Oefenen.nl gestimuleerd. Ook zijn naar aanleiding van de taalarme perioden tijdens de lockdown taalstages ingezet voor de anderstalige deelnemers. Hiermee ontstaat een extra instrument om het gebruik van de Nederlandse taal te bevorderen.

Het aanbod van 't Haagse Huis is afgerond. De doelgroep ELIP (Einde Lening Inburgeringsplicht), deelnemers vanuit Maatschappelijk fit en de jonge dak- en thuislozen, kunnen in 2022 een vervolg krijgen. Tot slot heeft Taal+ school dankzij het project Bevordering leesplezier nu een bibliotheek vol (bekende) boeken in uitgaves die makkelijk te lezen zijn.

Vavo

Het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) biedt tweedekansonderwijs aan leerlingen die in één of twee jaar een mavo-, havo- of vwo-diploma willen behalen of een certificaat van een vak.

Als gevolg van veranderde wetgeving hebben leerlingen met een mavodiploma een doorstroomrecht naar havo. Dat levert een grotere instroom van mavoleerlingen op in het tweejarig havo, waardoor de doelgroep van het tweejarig havo is veranderd. Gebleken is dat de stap van mavo naar havo groot is voor deze doelgroep. Daarnaast komen er naar verhouding meer havoleerlingen met leerdeficiënties naar het vavo dan voorheen. Deze vaststellingen deden de school besluiten tot een andere inrichting van het onderwijs van het tweejarig havotraject. Leerlingen doen nu eindexamen Engels in het eerste jaar. Voor de andere vakken spreiden zij de schoolexamens over twee jaar, waarbij zij eindexamen doen voor de vakken in het tweede jaar.

De opzet van de eenjarige trajecten mavo, havo en vwo is gelijk gebleven, hetzelfde geldt voor de tweejarige mavo- en vwo-trajecten. Ook is Vavo Haaglanden in het schooljaar 2020-2021 opnieuw gestart met een schakeltraject havo-pabo.

Als gevolg van corona heeft Vavo Haaglanden afgelopen schooljaar een aanzienlijk deel van de lessen in de vorm van afstandsonderwijs verzorgd, in combinatie met lessen op locatie. Ook werden de centrale examens gespreid over drie in plaats van twee tijdvakken, een organisatorisch ingrijpende wijziging die extra inspanning vroeg van leerlingen en medewerkers.

Vavo Haaglanden werkte afgelopen jaar weer nauw samen met scholen voor voortgezet onderwijs in de regio. De school participeerde in de bijeenkomsten van het VOS, het overleg voor schoolleiders in het voortgezet onderwijs in Den Haag. Daarnaast organiseerde de school zoals gebruikelijk een mini-conferentie, deze keer online, voor vo-decanen in de regio.

Tabel 1.3 Resultaten Vavo Haaglanden 2018-2021

traject	SE	CE	verschil SE-CE		% CE voldoende	
				norm		norm
mavo	6,24	6,10	0,14	<0,5	70,8%	65%
havo	6,15	5,93	0,21	<0,5	64,5%	65%
vwo	6,27	5,85	0,42	<0,5	61,9%	65%
totaal	6,19	5,95	0,24		65,1%	

In 2020 zijn als gevolg van de coronacrisis geen centrale examens (CE) afgenomen. Het driejaargemiddelde 2018-2021 is daarom berekend over de twee jaren 2018-2019 en 2020-2021.

Het gemiddelde CE-cijfer moet minimaal een 6,00 zijn om als voldoende gerekend te worden. Er mag hierbij niet naar boven afgerond worden. De norm voor het percentage voldoende bij de CE is 65 procent. Het traject mavo voldoet aan deze norm. Zowel het havo als het vwo halen deze norm net niet. Als het verschil tussen de schoolexamens (SE) en centrale examens (CE) minder dan de norm van 0,5 punt is, dan is er sprake van een gering verschil, dat geldt bij alle bovenstaande trajecten.

Onderwijsaanbod kwetsbare jongeren

Mondriaan maakt ook werk van instroom en doorstroom voor iedereen vanaf 16+, voor wie een mbo-opleiding niet vanzelfsprekend is. Het doel is om met begeleiding, zorg en trajecten studenten binnen het onderwijs te krijgen en te houden, en als dit niet lukt studenten naar duurzaam werk of de hulpverlening toe te leiden.

Naast begeleiding en zorg (zie paragraaf 1.3) bood Mondriaan in 2021 de volgende trajecten aan:

Schakeltraject Taal biedt jongere statushouders en nieuwkomers een schoolprogramma aan dat doorstroom naar een beroepsopleiding in het mbo of naar het vavo-traject havo/vwo tot doel heeft.

Doelgroep Schakeltraject Taal: nieuwkomers en statushouders van 16-27 jaar uit de vsv-regio Haaglanden.

Aantal trajecten 2021: 225

In-Gang is een schoolse voorziening die zich richt op het begeleiden van jongeren die gestopt zijn met school of zoveel belemmeringen ervaren dat onderwijs volgen niet goed lukt. In-Gang biedt diverse programma's voor deze jongeren, waarin ze begeleid en ondersteund worden om met blijvend succes opnieuw aan te sluiten bij school, duurzaam werk of zorg. Doelgroep In-Gang: jongeren van 16-27 jaar, woonachtig in de Haagse regio. In 2021 kwam 33 procent van de jongeren uit een opleiding van Mondriaan en 67 procent van de jongeren werd naar In-Gang doorverwezen door gemeenten.

Aantal trajecten 2021: 169

Studie Info Punt (StIP) is een voorziening waarin starters en herstarters (studie)loopbaanadvies kunnen krijgen. Door medewerkers van StIP wordt zowel individuele als groepsgewijze voorlichting gegeven over vervolgstudies. Daarnaast is het mogelijk om door loopbaanonderzoeken tot een gezamenlijk studieadvies te komen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van ondersteunende testen. Doelgroep StIP: iedereen die (nog) niet weet welke

vervolgopleiding het meest passend is en/of wil weten welke ondersteuningsmogelijkheden er zijn om bij Mondriaan in te stromen en de studie met succes te kunnen volgen.

Aantal trajecten 2021: 878

Maatregel Onderwijs en Arbeid (MOA) heeft als doel om jongeren met multiproblematiek die dreigen uit te vallen op school, individueel te begeleiden naar een passende vervolgplek. Dat kan naar werk zijn, maar ook weer naar school of een andere plek die voor de jongere op dat moment passend is. De maatwerkcoaches van MOA zijn individuele (ambulante) begeleiders. Het project is onderdeel van de VSV-Nee Agenda en werkt regionaal voor vo en mbo.

Doelgroep MOA: jongeren van 16-27 jaar met multiproblematiek die staan ingeschreven bij een opleiding en dreigen uit te vallen op school.

Aantal trajecten 2021: 268

MonCoach (voorheen Zaak&Co) biedt met coaching door ervaren vrijwilligers uit het werkveld extra ondersteuning aan studenten, om meer uit zichzelf te halen en bij te dragen aan een succesvolle afronding van de studie. Naast coaching bevordert MonCoach, met het bieden van een netwerk, de kansengelijkheid onder jongeren en biedt MonCoach een platform voor ontmoeting van de mbo-student en het werkveld. Doelgroep MonCoach: alle studenten binnen Mondriaan.

Aantal trajecten 2021: 73

Taalondersteuning MBO verbetert de kansen van anderstalige studenten op de afronding van een beroepsopleiding, door extra taalondersteuning en door het onderwijs beter te laten aansluiten op de specifieke behoefte van NT2'ers. Het voldoende beheersen van de Nederlandse taal is een belangrijke succesfactor voor studenten en Mondriaan blijft extra ondersteuning hiervoor stimuleren.

Doelgroep Taalondersteuning MBO: anderstalige studenten met een taalachterstand, die onderwijs volgen bij Mondriaan.

Aantal trajecten 2021: 325

*‘Het doet me goed als ik zie
dat jongeren hun weg
hebben gevonden’*

“Bij In-Gang geven we jongeren een tweede kans. Ik wil graag écht verschil maken en dan zit je hier op de juiste plaats. Onze trajecten zorgen ervoor dat de jongeren in dertien weken weer terug naar school kunnen. In driekwart van de gevallen lukt dat heel goed. Ik noem dit werk niet zwaar. Je hebt pas een zware baan als je op de verkeerde plek zit. Je moet naast de jongeren staan om conflicten te voorkomen. Natuurlijk gaat het ook wel eens mis, maar als je het gesprek aangaat, ontstaat er wederzijds begrip en loopt het niet uit de hand.

Wat ik erg mooi vind, is wanneer ik oud-studenten tegenkom, bijvoorbeeld in een restaurant waar ze dan werken. Het doet me goed als ik zie dat jongeren hun weg hebben gevonden.”

Bert werkt vier jaar voor In-Gang

1.3 Studenten, deelnemers en leerlingen

Deze paragraaf geeft een cijfermatig overzicht van de studenten die een entree- of beroepsopleiding volgen, van de deelnemers bij de Taal+ school en van de vavo-leerlingen. De indeling is naar leerweg, niveau, persoonskenmerken, geografische herkomst en sociaaleconomische kenmerken. In 2021 daalde het aantal studenten (entree en beroepsonderwijs) en het aantal deelnemers (Taal+ school), maar het aantal vavo-leerlingen steeg.

Studenten beroepsonderwijs

Op 1 oktober 2021 telde Mondriaan in totaal 20.281 actieve studenten in het beroepsonderwijs.

Het aantal actieve studenten daalde in vergelijking met 2020 licht met 1,2 procent. Het aantal studenten in de bbl daalde met 1,1 procent en het aantal bol-studenten nam af met 1,6 procent. De grootste daling in studentenaantallen vond plaats bij de scholengroep voor Commercie en Retail en de scholengroep Hospitality, Beauty en Sport. Na de hack waren er geen overzichten beschikbaar, waardoor Mondriaan niet kon sturen op de aantallen en geen leerlingen konden benaderen. Dit verklaart een deel van de daling.

Het aantal entreestudenten daalde met 13 procent. Dit heeft een aantal oorzaken. Allereerst wordt het aantal jongeren dat al eerder binnen het vo een entreeopleiding volgt ieder schooljaar groter, zowel binnen het regulier voortgezet onderwijs als in praktijkscholen en het vso. Daarnaast daalt het aantal ISK-jongeren dat doorstroomt naar entree, omdat ze vaker direct met een portfolio doorstromen naar niveau 2 en hoger. Ten slotte konden, vanwege corona, leerlingen in het vo met een extra onvoldoende toch hun diploma in ontvangst nemen. Hierdoor konden deze jongeren direct instromen op niveau 2 of hoger.

Het aantal studenten van niveau 2 stijgt, in lijn met de trend

die sinds 2016 is ingezet. Ook doordat meer studenten door de eerdergenoemde diplomaversoepelingen direct op niveau 2 kunnen beginnen. De groei van niveau 2 is met name zichtbaar in de techniek- en zorgscholen.

Niveau 3 daalt dit jaar weer na de groei van vorig jaar, bij zowel bol als bbl en binnen alle sectoren. Voor niveau 4 was er vanaf 2013 sprake van een groei van het aantal studenten. Deze trend is in 2021 doorbroken met een daling van 1,2 procent. Deze daling doet zich voornamelijk voor bij de bol-opleidingen in de sector economie.

Tabel 1.4 Aantal actieve studenten beroepsonderwijs (inclusief entreeopleidingen)

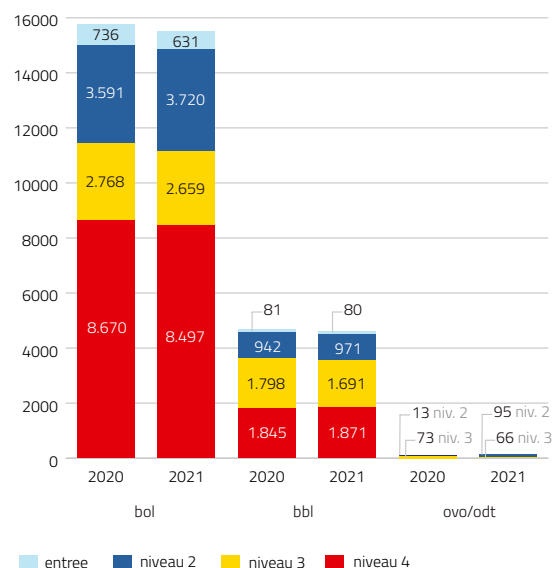
datum	totaal	bol*		bbl*		ovo*		odt*	
1 oktober 2020	20.517	15.765	76,8%	4.666	22,7%	11	0,1%	75	0,4%
1 oktober 2021	20.281	15.507	76,5%	4.613	22,7%	10	0,0%	151	0,7%

* bol = beroepsopleidende leerweg (tussen de 20 en 60 procent van de opleiding is werk/stage)

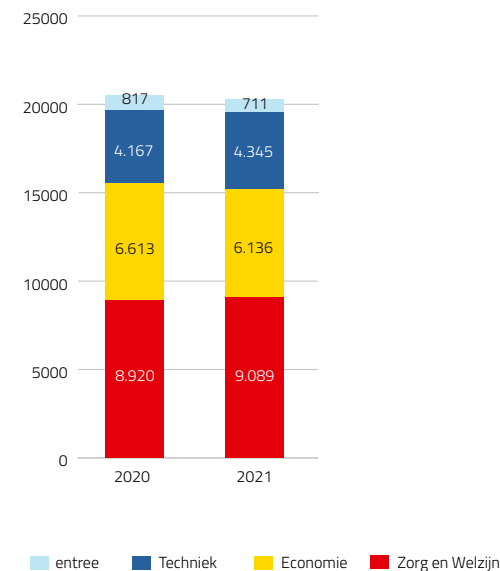
* bbl = beroepsbegeleidende leerweg (meer dan 60 procent van de opleiding is werk/stage)

* ovo = overig onderwijs (derde leerweg) is een opleiding op dezelfde wijze vormgegeven als andere mbo-opleidingen, maar zonder wettelijk vastgestelde urennorm of studietijd

* odt = overige opleidingen deeltijd

Figuur 1.2 Aantal studenten per niveau en leerweg

Figuur 1.3 Aantal studenten per sector

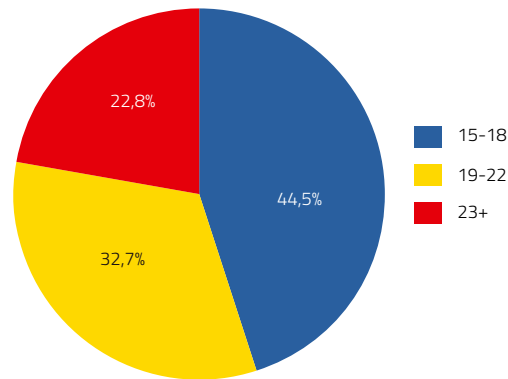
‘Door keihard leren is het me gelukt om toegelaten te worden tot de opleiding Onderwijsassistent’

“Ik kwam er al vrij jong achter dat ik op jongens val en daarmee ben ik enorm gepest. Dat was niet oké. In diezelfde periode overleed iemand die ik als mijn tweede moeder zag. Ik zat er doorheen. Drie jaar lang wilde ik mijn kamer niet uitkomen. Mijn redding was een organisatie waarbij je tien weken lang intensief in groepsverband aan jezelf ging werken. Toen leerde ik pas echt van mezelf te houden en van wie ik ben. Na deze zware periode wilde ik weer aan de slag. Ik was super enthousiast, maar had natuurlijk geen enkel diploma. Door keihard leren is het me gelukt om toegelaten te worden tot de opleiding Onderwijsassistent. Daarmee kwam een droom uit, want ik wilde altijd al voor de klas staan.”

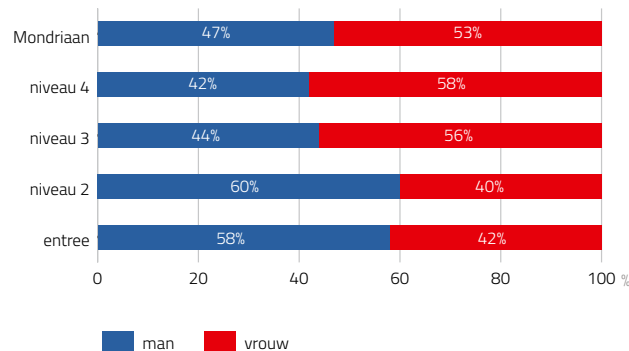
Kaj doet de opleiding voor onderwijsassistent

Persoonskenmerken

Bij Mondriaan nam in 2021 het percentage studenten in het beroepsonderwijs van 23 jaar of ouder toe van 21,5 procent naar 22,8 procent. De vrouwen waren in de meerderheid bij niveau 3 en 4, de mannen bij entree en niveau 2.

Figuur 1.4 Leeftijdsopbouw

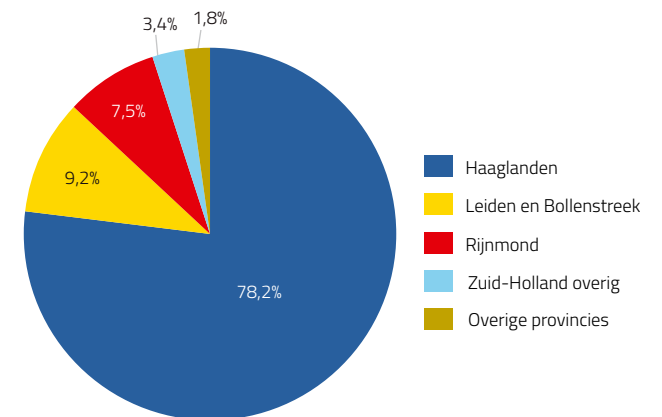

Figuur 1.5 Verdeling naar geslacht

Geografische herkomst

Mondriaan bood in 2021 onderwijs aan 55,7 procent van alle mbo-studenten in de regio Haaglanden. Dit aandeel is gelijk gebleven ten opzichte van vorig jaar. Bij de berekening van dit percentage zijn ook de studenten meegeteld die een opleiding volgen die Mondriaan niet aanbiedt. Als deze groep studenten niet wordt meegeteld, bedraagt het marktaandeel 64,7 procent.

78,2 procent van de studenten beroepsonderwijs kwam uit de regio Haaglanden*, 9,2 procent uit de regio Leiden en Bollenstreek en 7,5 procent uit de regio Rijnmond. De laatste 5 procent was afkomstig uit overige regio's en provincies.

Figuur 1.6 Geografische herkomst

* Regio Haaglanden bestaat uit de volgende gemeenten: Den Haag; Westland; Zoetermeer; Delft; Pijnacker-Nootdorp; Rijswijk; Leidschendam-Voorburg; Midden-Delfland en Wassenaar.

Sociaal-economische kenmerken

Een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied) is een postcodegebied waarin zowel het percentage huishoudens met lage inkomens als het percentage huishoudens met een uitkering én het percentage niet-westerse allochtonen hoger ligt dan 80 procent van alle postcodegebieden in Nederland. Van de mbo-studenten bij Mondriaan kwam in 2021 36 procent uit een apc-gebied, 1 procent meer dan vorig jaar. Bij de entree en niveau 2 waren relatief meer studenten afkomstig uit een apc-gebied dan bij de hogere niveaus.

Tabel 1.5 Percentage studenten uit een apc-gebied

niveau	2020	2021
entree	55%	60%
niveau 2	45%	45%
niveau 3	32%	33%
niveau 4	31%	32%
totaal	35%	36%

Leerlingen vavo

Het aantal leerlingen op peildatum 1 oktober 2021 is gestegen met 15 procent ten opzichte van vorig jaar en komt uit op 463.

De stijging komt voort uit een verlate instroom vanuit het vo, van leerlingen die gedurende de pandemie extra kansen kregen, en voor wie het vavo dus later als alternatief in beeld kwam. Verder valt op dat het aantal deeltijdstudenten is gegroeid. Dit houdt vermoedelijk verband met de versoepelde slaag-zakregeling, waardoor leerlingen toch meer vakken hebben behaald op het vo en nu bij het vavo in deeltijd de resterende vakken kunnen behalen.

Tabel 1.6 Aantal leerlingen vavo (per 1 oktober)

	mavo	havo	vwo	totaal
1 oktober 2018	91	350	108	549
1 oktober 2019	95	365	117	577
1 oktober 2020	51	291	62	404
1 oktober 2021	34	328	101	463

Deelnemers Taal+ school

Het totaal aantal deelnemers educatie in 2021 op de Taal+ school is met 7 procent gedaald ten opzichte van 2020.

Tabel 1.7 Aantal deelnemers Taal+ school

	NT2	NTR	totaal
2018	5.739	1.057	6.796
2019	6.531	875	7.406
2020	4.027	705	4.732
2021	3.775	630	4.405

In de eerste helft van 2021 is er een daling geweest van 50 procent van het aantal educatie deelnemers, doordat er minder groepen gestart zijn door corona, er weinig deelnemers waren voor Samen Haags en ook minder inburgeraars. Vanaf april werd er een inhaalslag ingezet, wat heeft geresulteerd in de start van ruim 1.300 nieuwe studenten in de tweede helft van 2021.

Naast deze 4.405 deelnemers werden er in wijken waar veel migranten wonen nog 1.705 extra deelnemers bediend door de Taal+ school. Dit gebeurde op locaties zoals buurthuizen en basisscholen.

‘Ik voel mij nu gezien en weet dat ik ertoe doe’

“Ik zit nu twee jaar op de Taal+ school en onze klas is één grote familie. Zeven vrouwen en zes mannen die ook allemaal dezelfde stap durfden te nemen. De school is een warm bad. Ik heb hiervoor nooit stilgezeten. Maar al kan je nog zoveel als ‘mindergeletterde’, je mist constant kansen, want overal moet je papieren voor kunnen invullen. Op de Taal+ school leer je met computers om te gaan, je DigiD aanmaken, whatsappen, Facebook, telebankieren, rekenen. Dat kon ik allemaal niet, hè. Nu heb ik mijn eigen zaak en geef ik bloemschikworkshops in wijkcentra, en met succes! Ik ben vrijer geworden, stap overal op af. Ik voel me gezien en weet dat ik ertoe doe!”

Anja leert lezen en schrijven op de Taal+ school in het Westland

1.4 Toegankelijkheid, begeleiding en zorg

Mondriaan wil toegankelijk onderwijs bieden voor iedereen uit de regio Haaglanden die dat wil of nodig heeft. In deze paragraaf wordt uitgelegd hoe de toelating is geregeld en welke begeleiding, financiële tegemoetkoming en zorg studenten kunnen krijgen.

Toelatingsbeleid

Bij Mondriaan is iedereen welkom. Alle studenten die wettelijk toelaatbaar waren en zich uiterlijk 1 mei aanmeldde en deelnam aan de verplichte studiekeuzeactiviteiten, vonden in 2021 een plek bij de opleiding van hun keuze. Ook studenten die zich na 1 mei aanmeldde, plaatste Mondriaan zoveel mogelijk bij de opleiding van hun keuze.

Opleidingen met beperkte toelating

Een klein aantal opleidingen kende in het schooljaar 2021-2022 een beperkte toelating. Zie [Bijlage 3 Opleidingen met beperkte toelating \(2021-2022\)](#). De betreffende opleidingen zijn bekendgemaakt op de Mondriaanwebsite, in het voorlichtingsmateriaal en de voorlichtingscampagnes. Mondriaan is terughoudend met het instellen van beperkingen in de toelating. Waar dit wel gebeurde, werd dit ingegeven door landelijke afspraken, het werkveld, beperkingen in het aantal bpv-plekken of de beroepseisen.

Passend onderwijs

In tegenstelling tot het voortgezet onderwijs kent het mbo geen aparte onderwijsvorm waar studenten specialistische of intensieve begeleiding krijgen. Dit betekent dat mbo-scholen hun onderwijs en examinering zo inrichten dat er al bij de start van de opleiding rekening wordt gehouden met wat de student nodig heeft om een diploma te halen.

(Aspirant-)studenten kunnen hiervoor terecht bij het Steunpunt Passend Onderwijs. Op de website van Mondriaan kunnen zij zich daarop oriënteren. Tijdens de intake wordt de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht. In overleg met de student stelt het steunpunt een plan van aanpak op voor de opleiding. Iedere campus heeft een contactpersoon en coaches voor passend onderwijs. In bijzondere gevallen worden studenten doorverwezen naar externe specialisten.

Het aanbod bestaat uit coaching passend onderwijs, ambulante begeleiding, screening dyslexie, extra ondersteuning in de klas en aangepaste examinering. De ondersteuning wordt zo veel mogelijk geïntegreerd in de lespraktijk. Voor sommige studenten is het nodig passend onderwijs

aan te vullen met schoolmaatschappelijk werk. In bijzondere gevallen wordt doorverwezen naar externe specialisten. Medewerkers passend onderwijs uit de hele organisatie wisselden ook in 2021 kennis uit en vergrootten, mede op basis van de bespreking van casuïstiek, hun deskundigheid.

53 jongeren zijn voor meer intensieve begeleiding doorverwezen naar de Ambulante Educatieve Dienst (AED), het expertisecentrum van het speciaal onderwijs in de regio Leiden. Daarnaast heeft de AED een training verzorgd om loopbaanadviseurs binnen Mondriaan te informeren over de begeleiding van jongeren met ASS en ADHD.

Er zijn 23 aanvragen gedaan voor een dyslexiescreening. Hiervan zijn er 13 afgerond. Bij 8 studenten werd dyslexie vastgesteld. Een diagnose kan alleen vastgesteld worden door het Regionaal Instituut voor Dyslexie.

Route Onderwijsgeschiktheid mbo

Aanmelders die niet aan de wettelijke vooropleidingseisen voor mbo 2, 3 of 4 voldoen, kunnen aan een onderzoek naar onderwijsgeschiktheid meedoen. Daarbij wordt onderzocht of het mbo op dit moment een passende keuze is en of de aanmelder 'onderwijsgeschikt' is. Is dit het geval, dan krijgt de aanmelder een verklaring met een vrijstelling van de vooropleidingseis voor het onderzochte mbo-niveau. Daarmee heeft de aanmelder dezelfde rechten en plichten als een aanmelder die wél aan de wettelijke vooropleidingseisen voldoet. Deze mogelijkheid bestaat sinds 2014. Jaarlijks wordt bekeken of deze weg nog steeds past binnen het toelatingsbeleid van Mondriaan.

In 2021 zijn in totaal 476 besluiten genomen in het kader van de Route Onderwijsgeschiktheid mbo.

Tegemoetkoming studiekosten Mondriaan (TSM)

Studenten die buiten hun schuld in de financiële problemen zijn geraakt, kunnen ondersteuning krijgen uit de regeling Tegemoetkoming Studiekosten Mondriaan (TSM). Dit kan in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten van studieboeken en andere leermiddelen of in andere aan de opleiding verbonden kosten. Lesgeld en cursusgeld komen niet in aanmerking voor vergoeding. TSM bevat twee delen: particuliere giften en minimagezinnen. De ontvangen particuliere giften komen in een speciale voorziening voor studenten die financieel niet draagkrachtig zijn (voorheen het Weerstandsfonds). Op dit moment wordt deze voorziening niet gebruikt, omdat alle tegemoetkomingen aan studenten worden betaald uit de subsidie voor minimagezinnen vanuit het ministerie van OCW. De uitvoering van de Tijdelijke regeling voorziening leermiddelen

voor studenten uit minimagezinnen is belegd bij de TSM. Het doel van deze landelijke regeling is voorkomen dat een minderjarige om financiële redenen afziet van het volgen van de beroepsopleiding van zijn keuze.

In 2021 zijn er in totaal 929 aanvragen geweest, waarvan er 668 toegekend zijn.

Tabel 1.8 TSM in 2021

	1-1-2021	toevoeging	kosten/onttrekking	31-12-2021
	€	€	€	€
particuliere giften (Weerstandsfonds)	96.991,83	1.750		98.741,83
voorziening leermiddelen minimagezinnen (per 1 augustus Mbo Studentenfonds)	316.248,55		316.327,83	-79,28
totaal	413.240,38	1.750	316.327,83	98.662,55

Schoolmaatschappelijk werk

Schoolmaatschappelijk werk (SMW) is er voor studenten bij wie persoonlijke problematiek de studieresultaten kan belemmeren. De voornaamste gesignaleerde knelpunten zijn psychische problemen en problemen met motivatie, financiën of huisvesting. Verder hebben schoolmaatschappelijk werkers een adviserende en consulterende rol voor de schoolmedewerkers. Waar nodig verwijzen zij door naar externe hulpverlening. De tweedelijns begeleidingsstructuur, waaronder het schoolmaatschappelijk werk (SMW) valt, is ondergebracht in zes campusvoorzieningen. Hierdoor is SMW voor elke student makkelijk toegankelijk.

Een belangrijke voorwaarde voor schoolmaatschappelijk werk is het elkaar ontmoeten. Als studenten, mentoren, studieloopbaanbegeleiders, intern begeleidingsspecialisten en onderwijzend personeel elkaar regelmatig treffen, is het eenvoudiger om trajecten te starten en is passende ondersteuning mogelijk. Door de coronacrisis waren de mogelijkheden tot (dagelijkse) ontmoeting vaak beperkt. Veel gebeurde daardoor op afstand en online, zowel binnen als buiten school. Dat vroeg om een aangepaste werkwijze, waarbij het onderhouden van netwerken en betere profilering van belang zijn.

In 2021 is het aantal aanmeldingen voor SMW wederom gedaald. De casuïstiek is complexer geworden en de externe doorverwijzingen verlopen in verband met wachtlijsten en/of digitale intake niet soepel. Omdat het langer duurt voordat studenten doorstromen naar externe hulpverlening, worden ze langer begeleid door SMW.

Door de lockdowns viel het sociale vangnet voor sommige studenten grotendeels weg. Ze werden eenzamer en dat kon leiden tot psychische klachten. Klachten als depressie, suicidale gedachten, angst en eetstoornissen zijn dan ook fors toegenomen.

Door corona namen op veel plekken de spanningen thuis toe. Hierdoor gingen meer studenten op zoek naar zelfstandige huisvesting. De gemeente Den Haag heeft in het Actieplan Thuis- en dakloze jongeren met DUWO de afspraak gemaakt dat er 70 huisvestingsplaatsen beschikbaar zijn voor mbo-studenten. In overleg en afstemming probeert SMW een goede match voor studenten te maken.

Veel studenten raakten door corona hun bijbaan kwijt of hadden geld nodig om op zichzelf te gaan wonen.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Iedere beroepsbeoefenaar in het onderwijs wordt geacht signalen van kindermishandeling en huiselijk geweld te melden. Binnen Mondriaan zijn de aandachtfunctionaris voor kindermishandeling en huiselijk geweld en schoolmaatschappelijk werk het aanspreekpunt hiervoor. Het afwegingskader beschrijft wanneer een melding noodzakelijk is en hoe goede hulp eruitziet.

In 2021 waren er zeventien casussen met vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik (2020: negen) en drie gevallen van vermoedens van verwaarlozing (2020: vier).

Mede naar aanleiding van het lage aantal meldingen in 2020 is in 2021 een onderzoek naar de Meldcode binnen Mondriaan gestart. Daaruit is gebleken dat de Meldcode niet in alle scholen goed genoeg bekend is, dat er behoefte is aan scholing over de Meldcode en dat er een verbeterslag in de registratie nodig is.

1.5 Kwaliteitszorg

Mondriaan werkt systematisch aan het verbeteren en borgen van de onderwijs- en examenkwaliteit. Deze paragraaf beschrijft de auditsystematiek en de resultaten van audits en metingen en geeft weer wat Mondriaan verder heeft gedaan aan kwaliteitszorg.

Interne audits

Mondriaan zet al jaren interne audits in om opleidingsteams te helpen hun kwaliteit objectief in beeld te brengen aan de hand van het waarderingskader van de inspectie. De uitkomsten van de interne audits geven de instelling en de opleiding zicht op de kwaliteit van de processen die bijdragen aan onderwijs en examinering van goede kwaliteit, en de kwaliteit van beleidsuitvoering binnen Mondriaan.

In 2021 zijn zes audits uitgevoerd. Vier daarvan waren examenaudits. Deze zijn uitgevoerd bij de School voor Business Support, de School voor Autotechniek en Mobiliteit, de School voor Zorg en Welzijn Leiden en de School voor Beauty, Hair & Fashion. Twee waren onderwijsaudits. Deze zijn uitgevoerd bij de School voor Orde en Veiligheid en bij de School voor Technologie en Engineering.

Alle examenaudits hadden een positief eindoordeel. Bij de onderwijsaudits was één voldoende en één onvoldoende eindoordeel. In 2021 zijn twee archiefaudits uitgevoerd.

De hack in augustus maakte het onmogelijk om alle audits die in het najaar van 2021 gepland waren, uit te voeren. De drie nog niet uitgevoerde audits (inclusief de geplande dienstaudit) worden meegenomen naar 2022. De effecten van de hack en de oplopende coronabesmettingen in de scholen vroegen echter om 'een pas op de plaats'. Zo konden onderwijsteams alle aandacht richten op de uitvoering van lessen, examinering en begeleiding.

Wel heeft in januari 2021 een proefaudit plaatsgevonden bij de Opleidingsschool Mondriaan, in voorbereiding op de accreditatie door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. Doel van deze proefaudit was de Opleidingsschool ervaring op laten doen met audits en eventuele verbeterpunten duidelijk krijgen. De proefaudit, die werd uitgevoerd door een panel van interne auditoren, is naar grote tevredenheid verlopen. Voor meer informatie over de Opleidingsschool, [zie 3.1](#).

Externe audits

Mondriaan is lid van de Auditpool Diagonaal, een samenwerkingsverband van veertien roc's die audits bij elkaar uitvoeren op het vlak van onderwijskwaliteit, examinering en/of onderwijsgerelateerde onderwerpen. In 2021 hebben de auditoren van Mondriaan in verband met corona geen externe audits uitgevoerd.

Onderzoeken Onderwijsinspectie

De Onderwijsinspectie voerde in 2021 vier onderzoeken uit bij Mondriaan. In januari 2021 heeft de inspectie onderzoek gedaan in het kader van het vierjaarlijks onderzoek. De opzet was vanwege corona wat aangepast. Onderwerp van gesprek was de sturing op onderwijskwaliteit vanuit het bestuur en de wijze waarop het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van de opleidingen. Ook de aanpak van verbetering van de onderwijsresultaten, de impact van de coronamaatregelen en de financiële situatie van de instelling zijn aan de orde gekomen.

Op basis van de bevindingen, de risicoanalyse en een verificatiegesprek concludeerde de inspectie dat er geen aanleiding is om het vorige oordeel aan te passen. Het oordeel 'voldoende' voor het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie en het oordeel 'voldoende' voor het kwaliteitsgebied Financieel beheer op bestuursniveau uit het Instellingsonderzoek van 2017 zijn daarom gecontinueerd. Er zijn tijdens het onderzoek geen risico's aangetroffen bij het bestuur en de onderliggende opleidingen die het bestuur niet zelf al had gezien. Het bestuur heeft maatregelen genomen en volgt de ontwikkelingen nauwlettend. Dat leidt ertoe dat er geen afspraken zijn gemaakt voor vervolgtoezicht.

Daarnaast vond het themaonderzoek plaats naar de effecten van corona op het onderwijs. De inspectie liet weten onder de indruk te zijn van het onderwijs bij Mondriaan in coronatijd. De (landelijke) uitkomsten van het onderzoek worden gepubliceerd in de Staat van het Onderwijs 2022.

Ook deed de inspectie een landelijk themaonderzoek naar de bekostiging van het vavo, waar Mondriaan aan meedeelde.

Ten slotte vond het stelselonderzoek plaats naar de basisvaardigheden van studenten op de gebieden taal, rekenen-wiskunde en burgerschap. Mondriaan heeft ervoor gekozen om deel te nemen aan dit onderzoek door het invullen van een vragenlijst op bestuursniveau. De resultaten van het (verkenkende) onderzoek worden gepubliceerd in de Staat van het Onderwijs 2022.

Landelijke metingen

In het afgelopen jaar hebben er geen landelijke metingen plaatsgevonden. Zowel de studentenenquête van de Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs (JOB) als het medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO) staan voor 2022 ingepland. In 2021 heeft Mondriaan wel een 'mini-MTO' uitgezet onder de medewerkers, over de gevolgen van corona op het werk. Medewerkers gaven Mondriaan gemiddeld een 7,0 voor de aanpak van corona.

Zelfevaluatie

Mondriaan werkt met een zelfevaluatie (ZE), die is opgebouwd aan de hand van de kaders van de inspectie en interne kaders. In een digitaal systeem kunnen scholen, teams en diensten hun eigen processen beoordelen op basis van deze kaders. Ook bestaat de mogelijkheid om een toelichting te geven bij de verschillende punten uit de ZE en kunnen verbeterpunten toegevoegd worden. Zo stimuleert de ZE om kritisch na te denken over de kwaliteit van het eigen onderwijs en continu te verbeteren. Behalve dat de ZE gebruikt wordt als evaluatie-instrument wordt deze ook ingezet bij het auditproces. De opleiding waar een audit wordt uitgevoerd, vult van tevoren de ZE in, en het auditteam gebruikt deze informatie bij de voorbereiding.

Nieuw onderzoekskader van de Onderwijsinspectie

Per 1 augustus 2021 is het onderzoekskader 2021-2024 van kracht. Hierin beschrijft de inspectie hoe het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs is ingericht. Het onderzoekskader bevat een waarderingskader en beschrijft hoe de inspectie bij haar toezicht te werk gaat. Met de invoering van het nieuwe kader is ook de ZE binnen Mondriaan aangepast. Vanaf 2022 zal het aangepaste model van de ZE ingezet worden voor de interne audits.

Een belangrijke verandering is dat er een apart 'Waarderingskader voor Besturen' is naast het 'Waarderingskader voor Opleidingen'. Hierbij heeft de inspectie afzonderlijke standaarden geformuleerd voor besturen en voor scholen/opleidingen, om in het kader van de kwaliteitszorg duidelijk te maken wat ieders verantwoordelijkheid is. Deze verandering heeft geleid tot de ontwikkeling van een monitor op bestuursniveau. De oplevering hiervan is in 2022 gepland.

Controle op wettelijke vereisten

Mondriaan voldoet aan de wettelijke vereisten voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de examinering. Dit wordt getoetst aan de hand van de relevante actuele wet- en regelgeving, richtlijnen en beleidsdocumenten. In verband met corona zijn de servicedocumenten en richtlijnen van het ministerie van OCW om de kwaliteit van het onderwijs en de examinering te waarborgen nauwlettend in de gaten gehouden en gevolgd. Zij hebben ook dit jaar gefunctioneerd als toetsingskader.

Examinering en diplomering

De kwaliteit van examinering en diplomering wordt binnen Mondriaan gewaarborgd door de examencommissies. Mondriaan heeft 21 examencommissies, die jaarlijks verantwoording afleggen voor hun werkzaamheden in een openbaar jaarverslag examinering. Deze verslagen zijn te vinden op de website van Mondriaan.

Centrale fysieke bijeenkomsten waren door de coronamaatregelen zelden mogelijk. Door middel van nieuwsbrieven en online bijeenkomsten heeft Mondriaan de examencommissies op de hoogte gehouden van de landelijke afspraken. De in 2020 door corona ingezette flexibilisering van de examinering en het leveren van maatwerk aan de student zijn waar wenselijk en mogelijk verder uitgewerkt.

In het Servicedocument mbo-aanpak coronavirus COVID-19 werden de mogelijkheden besproken om de examinering van de keuzedelen te laten vervallen. Binnen Mondriaan is hier slechts drie keer gebruik van gemaakt. Dit gebeurde alleen op advies van de Examenraad en met toestemming van het CvB.

In 2021 hebben dertig studenten van Mondriaan gebruikgemaakt van de mogelijkheid om via een afrondingsadvies mbo-hbo te starten met een hbo-opleiding, zonder dat zij al gediplomeerd waren voor een mbo 4-opleiding.

Validatie examenproducten

Mondriaan volgt de landelijke afspraak en koopt alle examenproducten in. De coronacrisis heeft deze afspraak niet veranderd. Wel moesten examenproducten soms aangepast worden om meer maatwerk voor studenten mogelijk te maken. Samen met de examenleverancier zijn de nodige aanpassingen verricht en vastgesteld. Ook de examinering van een aantal keuzedelen is aangepast vanwege corona.

Mondriaan volgt de valideringsroute 2 of 3 (zelf construeren of extern laten valideren) alleen als er geen landelijke examenproducten beschikbaar zijn. Dat geldt ook voor de instellingsexamens van Nederlands en Engels, die uit de examenbank van Mondriaan komen.

De examencommissies lichten in hun jaarverslag de gevolgde routes voor de examenproducten toe.

Hoofdstuk 2 - Strategie en Kwaliteitsagenda

In dit hoofdstuk wordt teruggekeken op de realisatie van de Strategie 2020-2024 en de Kwaliteitsagenda 2019-2022 in het jaar 2021. Verder geeft het CvB een reflectie op de voortgang van de realisatie.

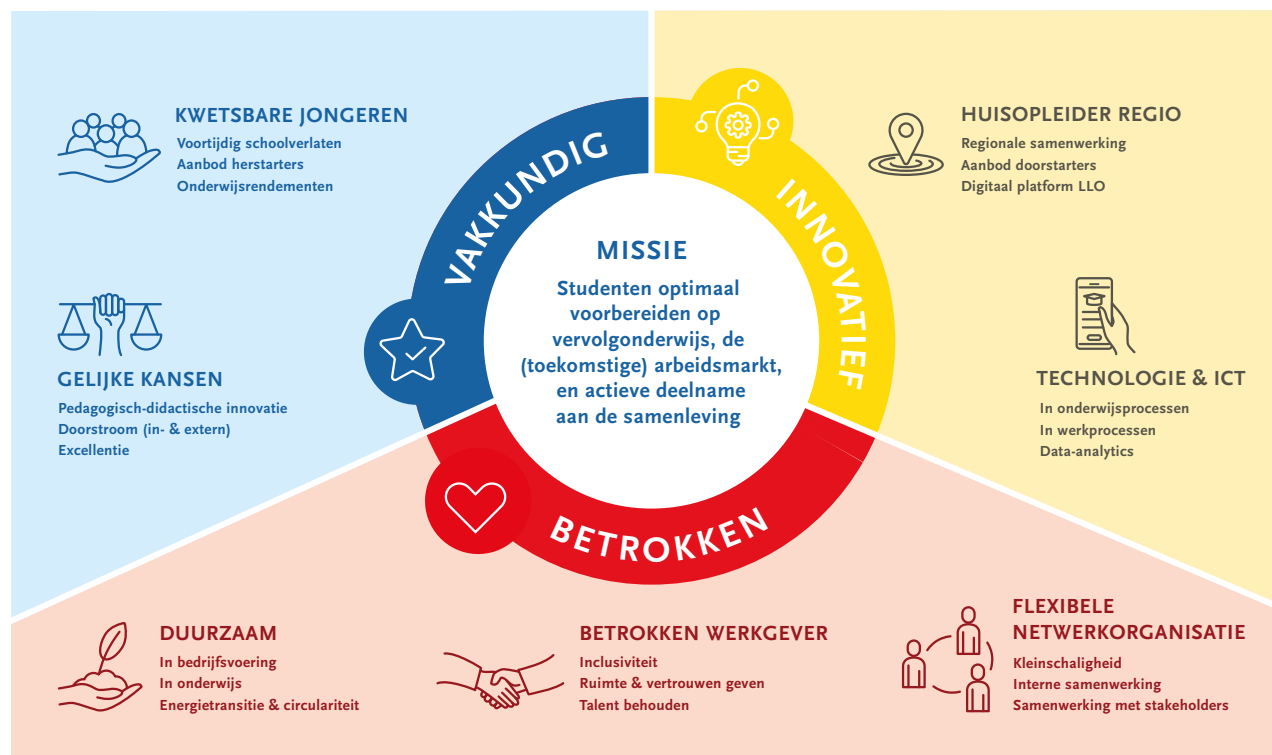
2.1 Strategie 2020-2024

De Strategie en de Kwaliteitsagenda zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Strategie omvat de drie landelijke speerpunten van de Kwaliteitsagenda volledig en bevat daarnaast ambities die betrekking hebben op werkgeverschap, ontwikkelingen op het gebied van technologie en ICT en duurzaamheid.

Figuur 2.1 laat zien hoe de ambities van de Strategie en de Kwaliteitsagenda samenvallen met de drie kernwaarden van Mondriaan. De missie om studenten optimaal voor te bereiden op het vervolgonderwijs, de (toekomstige) arbeidsmarkt en actieve deelname aan de samenleving staat hierbij centraal. Mondriaan richt zich erop de vakkundigheid in de regionale arbeidsmarkt te vergroten, door zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden en speciale aandacht te hebben voor jongeren in een kwetsbare positie. Innovaties in technologie & ICT en het aanbod voor Leven Lang Ontwikkelen door regionale samenwerking spelen daarbij ook een belangrijke rol. Verder is Mondriaan betrokken bij alle stakeholders en de samenleving als geheel, en heeft daarom ook ambities op het gebied van de interne organisatie, werkgeverschap en duurzaamheid.

In 2020 heeft het CvB zich voorgenomen om de Strategie 2020-2024 opnieuw tegen het licht te houden en in combinatie met de Kwaliteitsagenda de voortgang te monitoren. Corona, wisselingen in het management en de hack na de zomervakantie hebben echter geleid tot vertraging in die ambitie.

ROC MONDRIAAN STRATEGIE

Figuur 2.1 Ambities Strategie en Kwaliteitsagenda Mondriaan

In de praktijk is de afgelopen periode wel invulling gegeven aan de strategische ambities. Dat geldt bijvoorbeeld voor de ambities op het gebied van technologie & ICT. Zowel vanwege de coronamaatregelen als de hack kwam dit in een stroomversnelling. In 2022 wordt in kaart gebracht welke vorderingen er zijn gemaakt en welke ambities nog achterblijven.

Hier wordt beschreven wat er in het verslagjaar is ondernomen op het gebied van de speerpunten en onderliggende doelstellingen van de Kwaliteitsagenda. De verantwoording van de Kwaliteitsagenda 2021 is toegevoegd in [Bijlage 1 - verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda](#).

2.2 Kwaliteitsagenda 2019-2022

In deze paragraaf reflecteert het CvB op de voortgang van de Kwaliteitsagenda in 2021 en de stand van zaken per speerpunt.

Inmiddels werken we al drie jaar aan de speerpunten uit de Kwaliteitsagenda. Op basis van de verantwoording over de Kwaliteitsagenda in het Geïntegreerd Jaarverslag over 2020 heeft de Commissie Kwaliteitsafspraken MBO (CKMBO) een *midterm review* opgesteld. Hierin stelt zij vast in hoeverre Mondriaan voldoende voortgang heeft gerealiseerd op de drie landelijke speerpunten. In haar brief van 1 oktober 2021 meldt de CKMBO dat zij de minister positief heeft geadviseerd over de resultaten van de uitvoering van de Kwaliteitsagenda tot en met het jaar 2020. De commissie spreekt het vertrouwen uit dat Mondriaan investeert in een verdere kwaliteitsverbetering van het beroepsonderwijs. Het ministerie van OCW heeft in zijn brief van 12 november 2021 aangegeven over te gaan tot het uitbetalen van het eerste deel van de resultaatafhankelijke bekostiging.

Kwaliteitsagenda in 2021

Ondanks de voortdurende invloed van de coronamaatregelen op de uitvoering van de Kwaliteitsagenda, heeft dit niet geleid tot koerswijzigingen. Sinds 2020 is er een aangescherpte focus op vier doelstellingen van de agenda: pedagogisch-didactisch klimaat, innovatie, het aanbod voor herstarters en het aanbod voor doorstarters. Deze aanscherping heeft bijgedragen tot het koersvast verder werken aan het realiseren van de ambities.

We werden in augustus 2021 getroffen door een hack, waardoor veel IT-systemen tijdelijk buiten gebruik waren. Dat heeft invloed gehad op hoe we hebben kunnen werken aan het realiseren van de ambities van de Kwaliteitsagenda.

Speerpunt 1: jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie

Met een vsv van 5,3 procent heeft Mondriaan de ambitie voor 2022 (eindstand 6,6 procent) al ruimschoots behaald. Het percentage voortijdig schoolverlaters (vsv) van Mondriaan is in 2020-2021 lager dan in de vier voorliggende schooljaren. Dat geldt voor alle niveaus, behalve voor entree: daar is vsv nu iets hoger dan in 2019-2020. Ten opzichte van de definitieve eindstand bij de nulmeting van 27 procent is het vsv-percentages voor entree wel flink gedaald naar 21,2 procent.

Met een breed scala aan mogelijkheden blijft Mondriaan studenten kansen bieden om een startkwalificatie te behalen. We zijn er voor alle studenten die hun positie willen verbeteren, ook voor steeds meer herstarters die op latere leeftijd hun arbeidsmarktkansen willen vergroten met een diploma of certificaat.

Het studiesucces 2018-2021 voldoet op alle niveaus aan de normen van de onderwijsinspectie. Het driejaarsgemiddelde 2018-2021 is voor alle drie de indicatoren (diplomaresultaat, jaarresultaat en startersresultaat) hoger dan de vorige periode van drie jaar (2017-2020). Het totale studiesucces van 2020-2021 is hoger dan het studiesucces van 2019-2020. Ook per niveau is een stijging van vrijwel alle indicatoren te zien. Op niveau 2 heeft de grootste stijging plaatsgevonden; het diplomaresultaat is op dat niveau meer dan 5 procent gestegen.

De verbetering van de rendementen is ook zichtbaar in een verlaging van het aantal BC-codes met onvoldoende studiesucces (van 38 naar 34) en onvoldoende startersresultaat (van 22 naar 19) vergeleken met de aantallen die Mondriaan rapporteerde in het Geïntegreerd Jaardocument over 2020. We zijn daarmee goed op weg naar het realiseren van de uiteindelijke ambities voor 2022 op het vlak van de onderwijsopbrengsten.

Speerpunt 2: gelijke kansen in het onderwijs voor iedereen

Intensieve begeleiding van studenten was ook dit jaar cruciaal, nog meer dan anders. Naast de gebruikelijke vormen van begeleiding was mentale coaching van groot belang. Verder waren studenten niet altijd optimaal bereikbaar. Dat vroeg om extra aandacht op het gebied van communicatie. De onderwijsteams leverden veel maatwerk om achterstanden zoveel mogelijk te voorkomen en weg te werken, uiteraard binnen de mogelijkheden van de wettelijke regels en met handhaving van de diplomawaarde.

Tot in 2020 steeg de op- en doorstroom van studenten, maar deze lijken in 2021 te stabiliseren. Nog steeds stromen studenten door naar hogere niveaus binnen het mbo of naar het hbo, maar doorstroom kent ook zijn grenzen. Studenten met een vakdiploma op niveau 3 kunnen ook uitstekend aan de slag in het werkveld, waardoor de behoefte om door te stromen naar een niveau 4 opleiding minder groot is. De zorg bijvoorbeeld schreeuwt om personeel en ook de vraag naar vaktechnisch geschoolden is groot. Waar mogelijk blijven we studenten stimuleren om zoveel mogelijk uit zichzelf te halen.

Uiteraard heeft corona ook dit jaar de excellentieprogramma's beperkt. Ervaring opdoen in het buitenland was onder strenge restricties echter wel mogelijk en daar is goed gebruik van gemaakt. Vakwedstrijden vonden dit jaar zowel online als fysiek plaats, afhankelijk van de coronasituatie. Voor deelnemende studenten vormen deze wedstrijden een grote leerervaring, die goed aansluit bij de inhoud van hun opleiding. Ondanks alle beperkingen zijn we goed op koers om de uiteindelijke ambities voor 2022 op het gebied van excellentie te realiseren.

Marit en Mitchell zijn derdejaars zelfstandig werkend kok bij de School voor Horeca en Facilitaire dienstverlening. Zij wonnen in november 2021 goud en brons in Tallinn (Estland) tijdens de 34ste conferentie van de AEHT - de European.

‘Het was geweldig om mee te maken, tussen 300 internationale studenten te strijden!’

Marit: “Ik won goud in het onderdeel Decathlon (tienkamp), waarbij je tien vaardigheden moet laten zien die nodig zijn bij het maken van een gerecht.”

“Het was geweldig en zo bijzonder om mee te maken, tussen 300 internationale studenten te strijden!”

“Ik had niet verwacht te winnen, ik voelde een intense blijdschap, ik was bijna in shock! Het was een unieke ervaring, om nooit meer te vergeten.”

‘Het is een fantastische ervaring die ook nog mooi op mijn CV staat!’

Mitchell: “Ik won brons bij het onderdeel Culinary Arts, waarbij we in een team binnen drie uur, drie kleine gerechtjes moesten koken. Alles ging in het Engels, best spannend! En we kregen mystery ingredients.”

“Je doet heel veel kennis op in kooktechniek en taal en je beleeft het helemaal. Het is een fantastische ervaring die ook nog mooi op mijn cv staat!”

Speerpunt 3: onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst

We stimuleren onderwijskundige en technologische innovaties binnen de scholen. Deze innovaties leveren een rijkere leeromgeving op voor studenten, en vinden vaak plaats in samenwerking met het werkveld. Dat zorgt ervoor dat de opleiding en het werk naadloos op elkaar aansluiten, waardoor studenten direct inzetbaar zijn bij hun eventuele startbaan.

In 2021 waren er in het kader van dit speerpunt zeven practoraten actief binnen Mondriaan.

We blijven een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) stimuleren. Een mooi voorbeeld is het LLO-traject voor deelnemers van 23+ met een afstand tot de arbeidsmarkt, die de bbl-opleiding Fastservice niveau 2 hebben gevolgd. Wel is duidelijk geworden dat de kansen in LLO per sector sterk verschillen: in bepaalde branches is er weinig tot geen vraag naar extra onderwijsaanbod gericht op LLO. De autobranche bijvoorbeeld, en met name de grote automerken, kennen hun eigen leertrajecten en bedrijfsscholen met erkende certificaten. Het is niet zinvol om daarmee te concurreren. Kansrijker zijn LLO-ontwikkeltrajecten voor de universele autobedrijven.

Voorop blijft staan dat diplomagericht opleiden in de bbl, mbo-certificaten voor de beroepsgerichte onderdelen en de certificeerbare keuzedelen werknemers helpen bij het verder ontwikkelen van hun kennis en vaardigheden. We spelen hierin een grote rol in de regio.

Figuur 2.2 Resultaten op de drie speerpunten

speerpunt 1	speerpunt 2	speerpunt 3
vsv-percentages daalt	pedagogisch-didactisch klimaat verbeteren	meer (technologische) innovatie
😊	😊	😊
meer aanbod voor herstarters	doorstroom bevorderen binnen en buiten Mondriaan	meer regionale samenwerkingsverbanden
😊	😊	😊
onderwijsresultaat omhoog	meer excellentie	meer aanbod doorstarters
😊	😊 😊	😊

‘Mijn plan is om hierna verder te gaan aan de universiteit’

“Na de middelbare school twijfelde ik nog of ik verder zou gaan met de havo of mbo zou gaan doen, maar na een bezoek aan de Open Dag wist ik het. Ik had geen zin meer in de havo en heb me meteen ingeschreven bij ROC Mondriaan, ook omdat het een betere voorbereiding geeft op de Hogere Hotelschool. Inmiddels ben ik met de Hogere Hotelschool ook bijna klaar. Ik heb alle vakken al afgerond en zou nu eigenlijk stage moeten lopen. Maar vanwege het coronavirus ligt dat nu stil. Mijn plan is om hierna verder te gaan aan de universiteit. En daarna... misschien wel een eigen bedrijf, net als mijn vader, of eerst nog even werken. Ik hou van een goede planning, maar ik plan ook weer niet te ver vooruit hoor. Alles kan uiteindelijk weer heel anders lopen, zoals nu met mijn stage.”

Amber is alumna van de International Hotel and Management School

2.3 Steunpakketten corona

De overheid heeft het mbo en het vavo al in 2020 in verschillende tranches extra middelen ter beschikking gesteld om de door corona veroorzaakte problematiek in het onderwijs te bestrijden (Educatie en inburgering kunnen hier geen gebruik van maken). De subsidies hebben verschillende looptijden en kunnen dus meerdere jaren worden aangewend. Een groot deel is echter besteed in 2021. Vanaf medio 2021 zijn daarnaast middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) toegekend aan Mondriaan: in eerste instantie naast de drie coronasteunpakketten, en vanaf 2022 opvolgend aan deze pakketten. Het totaal aan middelen dat sinds 2020 aan Mondriaan is toebedeeld is €11,5 mln.

Organisatie en verantwoording

Omdat de problematiek van school tot school kan variëren heeft Mondriaan de inzet van de coronasteunpakketten tot op grote hoogte bij de scholen (schooldirectie en docenten) zelf gelegd. Zo kan er het best maatwerk worden geleverd. De besteding en de inzet van programma's worden centraal gemonitord. Maar teams en scholen hoeven het wiel niet zelf uit te vinden; het delen van kennis en ervaring wordt gestimuleerd.

Inzet middelen

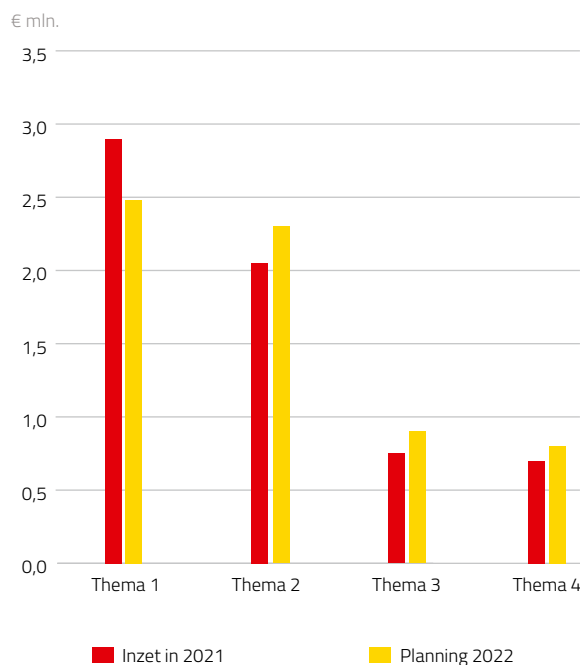
De coronaprogramma's die in het schooljaar 2020-2021 zijn aangeboden, worden ook in het schooljaar 2021-2022 voortgezet. Ze zijn bij aanvang van het schooljaar wel herijkt, passend bij de indeling in thema's die in het bestuursakkoord voor het NPO zijn afgesproken.

Het gaat om de volgende thema's:

1. Soepele in- en doorstroom
2. Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding
3. Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages
4. Aanpak jeugdwerkloosheid

Ten opzichte van de start van de pandemie is er sprake van een thematische verschuiving. Een belangrijk deel van de middelen is ingezet voor extra lessen en docenten/ondersteuners om de achterstanden bij aanvang of aan het eind van de opleiding weg te werken (thema 1).

Figuur 2.3 NPO-budget Mondriaan per thema

De negatieve impact van de coronamaatregelen op het welzijn van studenten is zeer groot. Dat bleek met name bij aanvang van studiejaar 2021-2022, toen studenten weer naar school kwamen. Daarom is er extra aandacht gegeven aan de groepsprocessen in de klassen, het (hernieuwd) kennismaken met leeftijdgenoten, aan de schoolse afspraken en het omgaan met demotivatie en somberheid (thema 2).

Het aandeel van programma's gericht op organiseren van extra beroepspraktijkvorming (bpv), bpv-begeleiding of alternatieve bpv (thema 3) en de aandacht van specifieke programma's voor het terugdringen van jeugdwerkloosheid ten gevolge van corona (thema 4) zijn vrijwel gelijk gebleven.

Actieplan NPO

Het actieplan NPO is medio 2021 met de ondernemingsraad en studentenraad besproken. Naar aanleiding hiervan is de schooldirecties gevraagd om - in lijn met het advies van de ondernemingsraad - docenten meer te betrekken bij de wijze waarop de middelen voor onderwijs en studenten benut (kunnen) worden. De deskundigheid en het draagvlak van docenten zijn essentieel om de juiste keuzes te maken voor programma's, passend bij doelgroep en problematiek. De situatie rondom de hack heeft de aandacht hier mogelijk van afgeleid. Bij een aantal scholen is daarom nog onvoldoende gesproken met docenten over de inzet van het NPO.

Resultaten

De subsidies Inhaal- en ondersteuningsprogramma's (IOP) en Extra hulp voor de klas zijn inmiddels afgerond. Gedurende de totale looptijd van IOP (vanaf medio 2020 tot eind 2021) zijn er 7.079 studenten bediend. Op basis van de subsidie Extra hulp voor de klas is in 2021 in totaal 46,4 fte aan formatie extra ingezet.

De subsidie Extra begeleiding van laatstejaars studenten en nazorg loopt nog tot eind 2022 en zal in het Geïntegreerd Jaardocument van 2022 verantwoord worden.

Het is onmogelijk om de concrete effecten van de diverse 'coronasteunprogramma's' te duiden. Het is namelijk niet in kengetallen uit te drukken of het succes van een student in 2021 met name voortvloeide uit extra coronasteun of een NPO-activiteit, of aan een aanpassing in het bestaande curriculum die toch al gemaakt werd in de omslag naar hybride onderwijs.

Vanuit scholen klinkt wel het geluid dat de middelen een substantiële positieve bijdrage hebben geleverd aan het 'coronaproof' maken van het onderwijs. De extra middelen hebben scholen bijvoorbeeld de ruimte gegeven om met kleinere klassen te kunnen werken, hybride en online onderwijs te ontwikkelen, bijspijkerpakketten te verzorgen, extra coaching te verzorgen, alternatieve bpv te organiseren of bpv-bedrijven te ondersteunen met extra begeleiding. Overigens blijkt dat de betrokken medewerkers zich niet altijd bewust zijn dat deze activiteiten voortvloeien uit coronasteun of NPO-middelen. Een aantal scholen heeft inmiddels aangegeven dat zij een of meer programma's in de toekomst willen opnemen in hun regulier bekostigde onderwijsprogramma. De coronasteunpakketten en het NPO blijken dus een vliegwiel voor innovatie en het aanscherpen van een studentgerichte onderwijsaanpak.

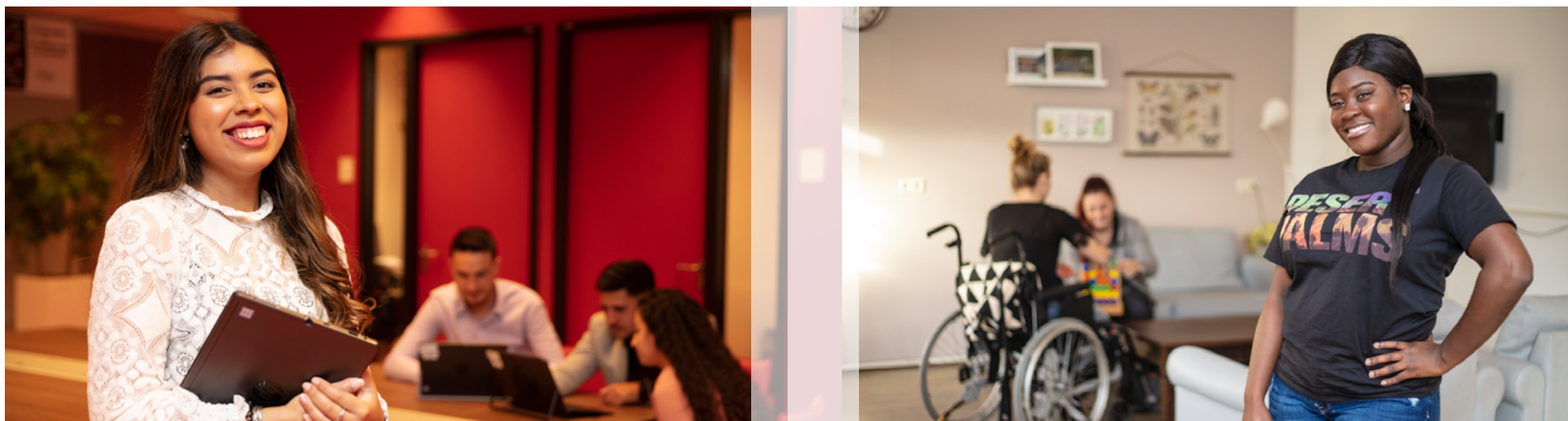

*‘De film is ruim 700 maal
bekeken en de
reacties zijn positief!’*

“Samen met collega's van diverse scholen hebben we een videoproductie gemaakt waarin succesvolle programma's, ingezet vanuit de coronasteunpakketten, in korte filmpjes worden getoond en besproken. De film is bedoeld ter informatie en inspiratie, maar ook als inswinger voor 'het goede gesprek' binnen de school, tussen docenten en in de directie. De film is ruim 700 maal bekeken en de reacties zijn positief!”

Irene is programmaleider en houdt zich binnen Mondriaan bezig met de coronasteunpakketten

Hoofdstuk 3 - Bedrijfsvoering

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gebeurtenissen op het gebied van de bedrijfsvoering beschreven. De paragraaf Medewerkers gaat in op de personele en professionele ontwikkelingen. Achtereenvolgens komen in paragraaf 3.2 Facilitaire zaken en IT aan de orde.

3.1 Medewerkers

Personele ontwikkelingen

Eind 2021 werkten bij Mondriaan 2.363 medewerkers. Een groei van 5,3 procent ten opzichte van 2020.

Tabel 3.1 Aantal medewerkers scholen en diensten in 2021

	medewerkers		fte's	
	aantal	percentage	aantal	percentage
scholen	1.869	79%	1.513	77%
diensten	494	21%	450	23%
totaal	2.363	100%	1.963	100%

Net als de meeste onderwijsinstellingen heeft Mondriaan relatief veel oudere werknemers. Dit is terug te zien in de gemiddelde leeftijd van medewerkers en in het aantal collega's dat vertrekt met (vroeg)pensioen. De gemiddelde leeftijd in 2021 was 46,7 jaar, een daling van 0,7 jaar ten opzichte van 2020.

Tabel 3.2 Personeelsverloop

	2021	2020	2019
instroomratio	15,2%	11,5%	11,9%
uitstroomratio	-9,9%	-9,3%	-9,6%
personeelsverloop	5,3%	2,2%	2,3%

De instroomratio was 15,2 procent, tegenover een uitstroomratio van 9,9 procent. 3,4 procent daarvan betreft medewerkers die met (keuze)pensioen gingen. Door (vroeg) pensionering vertrokken er 76 medewerkers (60 fte), ten opzichte van 77 medewerkers in 2020. De uitstroom door (vroeg) pensionering zal naar verwachting de komende jaren gestaag op dit niveau doorgaan. Overigens is het totale vertrek, dus ook van jonge mensen, in 2021 nagenoeg gelijk aan dat in 2020. De coronapandemie zorgde voor minder mobiliteit ten opzichte van eerdere jaren.

Teams aan zet

Teams aan zet. Dat is het motto van de voornaamste organisatieontwikkeling van de komende jaren. In het najaar van 2021 is hiermee een start gemaakt. Doel: verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie beleggen, zodat professionals hun expertise maximaal kunnen inzetten om te zorgen voor goed onderwijs. Aan 'Teams aan zet' ligt de overtuiging ten grondslag dat professionals in teamverband tot betere resultaten komen. En dat teams die ruimte ervaren, meer verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen. Bovendien wordt het leren en ontwikkelen van individuele medewerkers in teamverband versterkt. Medewerkers leren niet alleen in een formele trainingssetting, maar ook informeel, tijdens het werken met elkaar. Mondriaan neemt de tijd om het gedachtengoed van 'Teams aan zet' goed te doordenken. Enerzijds met de Ondernemingsraad, anderzijds met de schooldirecteuren. In 2022 zal, na het creëren van een aantal randvoorwaarden, worden (door)gestart in de teams.

Professionele ontwikkeling

Mondriaan investeert in de competentieontwikkeling van medewerkers. Scholen en diensten initiëren eigen scholingsactiviteiten en voeren ze uit. De Mondriaan Academie ondersteunt dit met een vraaggestuurd aanbod van opleidingen en scholing. Organisatiebreed werden programma's

aangeboden voor zij-instromers: zowel het pedagogisch-didactisch getuigschrift voor docenten (PDG) als de instructeursopleiding. In totaal waren er in 2021 ruim honderd onderwijsgevende medewerkers in opleiding.

Pre-PDG

Er is een pilot gestart om zij-instromers die enige tijd moeten wachten op een PDG-opleidingsplek, een kort programma aan te bieden ter ondersteuning bij het lesgeven. Deelnemers kregen naast onderwijskundige vakken ook intervisie en persoonlijke coaching aangeboden. Het programma is door de deelnemers zeer positief beoordeeld.

Studieloopbaanbegeleiding en gedrag in de klas

In 2021 startte een nieuwe leerlijn voor studieloopbaanbegeleiders (SLB'ers). Door corona kampen studenten met meer problemen. Dat vraagt om een andere aanpak van de SLB'er. De nieuwe leerlijn geeft tools voor de begeleiding van studenten. Ook is er een leerlijn ontworpen voor de meer ervaren SLB'ers, zodat zij hun collega's kunnen ondersteunen bij de uitoefening van deze taak.

Studenten lieten na de lockdown meer negatief gedrag zien. Op verzoek van de scholen is een keuzeprogramma ontwikkeld om medewerkers hierop beter toe te rusten.

Breinkunde: pijler voor professionele ontwikkeling

Deze collegereeks is in 2021 voor de vierde keer aangeboden: 260 collega's hebben er inmiddels aan deelgenomen. Het afgelopen jaar volgden 60 collega's het programma, deels via een livestream. In een speciaal voor de Breinkunde-deelnemers ontworpen interactieve MS Teams, kunnen collega's informatie vinden en ervaringen uitwisselen.

‘Talentontwikkeling en werkplezier hoog in het vaandel’

“Ik werk al bijna tien jaar bij ROC Mondriaan en heb veel ervaring opgedaan als docent, studieloopbaanbegeleider, maar ook als procesbegeleider en coördinator. Sinds maart 2021 neem ik deel aan de leergang ‘Talent voor leiderschap’. Inmiddels is dat traject bijna afgerond en ben ik aangenomen bij de School voor Maatschappelijke zorg en Verzorgende, als adjunct-directeur. Een mooie functie waar ik heel blij mee ben. Ik krijg enorm veel energie als ik zie dat collega’s gemotiveerd zijn, echt kunnen doen waar ze goed in zijn en daardoor veel werkplezier ervaren. Daarnaast wil ik mij inzetten voor de betrokkenheid en participatie van studenten. Daardoor kunnen we onze onderwijskwaliteit voortdurend verbeteren. Al met al hoop ik in het nieuwe jaar van betekenis te kunnen zijn en mooie dingen neer te kunnen zetten.”

Maral volgt de leergang ‘Talent voor Leiderschap’

Intern managementprogramma

In maart startte voor de vijfde keer de leergang ‘Talent voor Leiderschap’ met twaalf deelnemers. Deze leergang biedt medewerkers de kans door te groeien naar een leidinggevende functie. De groep krijgt masterclasses en workshops aangeboden door gerenommeerde opleidingsinstituten, directeurs en andere medewerkers van Mondriaan. De deelnemers lopen een aantal maanden stage bij een andere school dan waar zij normaal werkzaam zijn. De verwachting is dat het merendeel van de deelnemers op korte of iets langere termijn een positie als (adjunct-) schooldirecteur verwerft.

Mondriaan als opleidingsschool

In 2021 werd de Opleidingsschool Mondriaan na vier jaar aspirant-status succesvol geaccrediteerd. De Opleidingsschool is sinds 2017 een partnerschap van Mondriaan en Hogeschool Rotterdam (HR). Dit partnerschap heeft voor studenten van de HR als voordeel, dat zij als docent-in-opleiding (dio) aan de slag kunnen gaan bij een stageplek, die goed is afgestemd op het programma van hun lerarenopleiding. Voor Mondriaan biedt de Opleidingsschool een kans om nieuwe medewerkers aan te trekken die ervaring hebben in het mbo, en zo het lerarentekort te adresseren. Via de Opleidingsschool kregen 88 dio’s in 2021 een leerwerkplek binnen Mondriaan. Ook is in 2021 een start gemaakt met de samenwerking tussen de Opleidingsschool en de PDG-opleiding. Goede begeleiding van startende docenten en zij-instromers kan vroegtijdige uitval voorkomen.

Formatiebeleid

In juli 2021 is met instemming van de Ondernemingsraad (OR) het Mondriaan Formatiebeleid vastgesteld.

Met dit beleid wil Mondriaan een kwaliteitsslag maken en de carrièremogelijkheden in de klas bevorderen en daarmee ‘Teams aan zet’ verder ontwikkelen. Ook draagt het formatiebeleid eraan bij dat Mondriaan een wendbare organisatie blijft.

In het formatiebeleid zijn onder meer de volgende zaken opgenomen:

- De LC-docentfunctie is de spilfunctie in de onderwijsteams; op dit moment is dat nog de LB-functie;
- Er is een aantal hoger ingeschaalde onderwijsgevende functies aan het functiegebouw toegevoegd (LD, LE en hoofdinstructeur in schaal 10);
- Een functiemix voor docentfuncties van 24,5-29% LB, 60% LC, 10-15% LD en 0,5-1% LE; realisatie van deze functiemix in drie jaar;
- Het instrument van (strategische) personeelsplanning.

Arbidsomstandigheden en werkdruk in tijden van corona

In 2020 is de uitvoering van het ‘Plan van aanpak werkdruk 2019-2023’ gestart. Een onderdeel van dit werkdrukplan is ondersteuning van teams en leidinggevendenden bij het voeren van het gesprek over werkdruk en het zoeken naar mogelijke oplossingen. Ook in 2021, het tweede coronajaar, beperkte dit gesprek zich tot het zoeken van pragmatische oplossingen voor de steeds wisselende omstandigheden. In 2021 kregen medewerkers tweemaal een thuiswerkvergoeding: in maart €200 netto en in oktober €100 netto.

Lerarentekort

Mondriaan heeft net als andere onderwijsinstellingen moeite om bepaalde docentvacatures op tijd en kwalitatief goed te vervullen. Vooral bij het vak Nederlands, de verpleegkunde-/zorgvakken, de techniekvakken en ICT zijn de doorlooptijden regelmatig te lang.

Mondriaan is voortvarend aan de slag met de werving van nieuwe medewerkers. Er is ingezet op het bouwen aan de positionering van Mondriaan als werkgever en het imago van het beroep om het aantal potentiële kandidaten te vergroten. Om dit proces in goede banen te leiden heeft Mondriaan, dankzij subsidie van de gemeente Den Haag, een programmamanager lerarentekort. In 2021 is ook ingezet op verdere samenwerking met primair en voortgezet onderwijs om het beroep van docent in Den Haag nog beter op de kaart te zetten. Er zijn campagne filmpjes gemaakt en verspreid via sociale media.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim steeg van 5,6 procent in 2020 naar 6,0 procent in 2021. De verzuimdoelstelling van 5,5 procent is daarmee niet gehaald. De meldingsfrequentie is gelijk gebleven; zowel in 2020 als in 2021 meldden de medewerkers zich gemiddeld 0,8 keer per jaar ziek. Er is een toename te zien van verzuim tot een jaar. Het percentage medewerkers dat langer dan een jaar verzuimt, is licht gedaald. De stijging van het verzuim lijkt te verklaren door corona:

- Verlies aan veerkracht bij medewerkers door het voortduren van de coronapandemie en bijbehorende gevolgen voor werk en privé;
- en substantieel aantal medewerkers met long covid-klachten;
- minder mogelijkheden voor re-integratie;
- uitgestelde zorg van andersoortige aandoeningen/klachten.

De begeleiding van (langdurig) zieke medewerkers ligt bij de direct leidinggevenden, die daarbij advies en ondersteuning

krijgen van deskundigen. In 2021 zijn verzuimtrainingen voor leidinggevenden aangeboden. Ook heeft de Mondriaan Academie webinars voor medewerkers georganiseerd om meer zicht op en regie over de eigen veerkracht te krijgen.

Banenafpraak

In 2020 stagneerde de instroom van nieuwe participatiebaanmedewerkers door corona. Helaas is in 2021 een aantal participatiebanen komen te vervallen. Tegelijkertijd zijn er ook successen te benoemen, omdat medewerkers zijn doorgestroomd naar een reguliere functie. Gelukkig is het in 2021 ook gelukt om nieuwe participatiemedewerkers aan te trekken. Doordat er weer meer op locatie werd gewerkt, kon de noodzakelijke ondersteuning aan de participatiemedewerkers beter worden georganiseerd. Door regelmatig contact met het UWV en met de gemeenten is het gelukt om vijf nieuwe participatiecollega's een plek bij Mondriaan te bieden. Hiermee is het totaal aantal gerealiseerde banen van 25,5 uur in 2021 op 22 gekomen. Dit is een stijging ten opzichte van 2020 (17), maar voldoet nog niet aan de banenafpraak van 27,3.

Medewerkertevredenheidsonderzoek 2021

De eerste lockdown in 2020 had een flinke impact op de respons van het reguliere MTO dat tweejaarlijks wordt gehouden. Daarom is er in maart 2021 een zogenaamd mini-MTO afgenomen. De respons was 66,6 procent, aanzienlijk hoger dan in 2020 (42 procent) en ook hoger dan in 2019 (62 procent). Het gemiddelde cijfer dat Mondriaan van de medewerkers kreeg voor de aanpak van corona is een 7. De communicatie vanuit de organisatie over corona werd goed gewaardeerd. 76 procent van de medewerkers zag positieve effecten van de coronatijd en wil die behouden.

*‘Als je voor de klas staat,
kom je tot nieuwe inzichten
waar je veel voor jezelf uit haalt’*

“Ik ben afkomstig uit de zorg. Ik ging me steeds meer bezighouden met het geven van instructie. Ik had daar ook plezier in. Daardoor vroeg ik me af of het onderwijs wat voor me zou kunnen zijn.

De overstap was goed te doen. Op het mbo kan ik veel voor de studenten betekenen. Dat vind ik het mooie van dit vak.

Het is op school wel anders dan in de zorg. Voor mij was het een confrontatie met mijzelf: je komt tot nieuwe inzichten waar je veel voor jezelf uit haalt. Ik werd in het diepe gegooid, maar ik heb het snel geleerd. Praten met collega's en ervaringen uitwisselen was fijn.”

**Kohinoor is docente op de School voor
Gezondheidszorg**

3.2 Facilitaire zaken en IT

Huisvesting

Het huisvestingsbeleidsplan (2020-2024) gaat uit van een toename van het aantal studenten op de middellange termijn. Deze verwachting is onder andere gebaseerd op de uitstroom van het vmbo, de doorstroom binnen het mbo en de prognoses van de Mondriaanscholen. De toename van studentenaantallen geeft aanleiding voor uitbreiding van de vierkante meters. Mondriaan heeft hiertoe een pand aan de Meppelweg in Den Haag verworven en is begonnen met de renovatie. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor nieuwbouw aan de Henri Faasdreef in Den Haag in een vergevorderd stadium. Het streven is dat de omgevingsvergunning in maart 2022 wordt toegekend. Het pand zou dan in de loop van 2023 opgeleverd worden.

Technisch gebouwenbeheer en duurzaamheid

In 2020 zijn de onderhoudswerkzaamheden aan de gebouwen in kaart gebracht. In vervolg hierop is in 2021 een plan opgesteld om de schoolgebouwen in de komende jaren verder te verduurzamen. Hierbij wordt gedacht aan het werken volgens het trias energetica-principe (beperk de energievraag, gebruik duurzame energie en gebruik de fossiele brandstoffen zo optimaal mogelijk) en het zelfstandig opwekken van energie.

Aanbestedingen

Zoals ieder jaar heeft Mondriaan in 2021 diverse aanbestedingen doorlopen, zowel meervoudig onderhands als Europees. Er werden onder andere aanbestedingen uitgeschreven voor intranet, multifunctionals, koffiemachines, glasbewassing, onderhoud van schoonmaakmachines, verhuisdiensten, VSR-controle (van de Vereniging Schoonmaak Research), de nieuwbouw aan de Henri Faasdreef en de renovatie aan de Meppelweg. Mondriaan zet zich in voor een duurzaam inkoopbeleid, zoals afgesproken in het convenant 'Duurzaam inkopen'. Daarmee beloofden mbo-scholen, samen met universiteiten en hogescholen, zich in te zetten voor een duurzaam inkoopbeleid. Zo wil Mondriaan zoveel mogelijk overstappen op groene energie en staan er 'groene' eisen in de aanbestedingen. Daarnaast werd bij iedere aanbesteding rekening gehouden met het aspect social return, voor zover de aanbesteding dat toeliet. Mondriaan concretiseerde dit door inschrijvende partijen te vragen een aantal stageplaatsen beschikbaar te stellen en/of bijvoorbeeld gastlessen te verzorgen.

Veiligheid

Mondriaan spande zich in 2021 in voor een fysiek en sociaal veilige omgeving voor studenten en medewerkers. Elke locatie heeft huisregels en er geldt een gedragscode voor studenten, medewerkers en bezoekers. Er is een zorgstructuur die de sociale veiligheid waarborgt, met vertrouwenspersonen voor studenten en medewerkers, schoolmaatschappelijk werk, bedrijfsmaatschappelijk werk en interne zorgspecialisten. Voor de fysieke veiligheid is op elke locatie een team van bedrijfshulpverleners werkzaam. Mondriaan beschikt over een eigen bedrijfsbeveiligingsdienst voor alle campussen. De studenten van de School voor Orde en Veiligheid lopen hier stage. Integraliteit was ook in 2021 een belangrijke ontwikkeling. De coronacrisis en de hack hebben ervoor gezorgd dat de samenwerking tussen de verschillende deskundigheidsgebieden nog meer is versterkt. In 2021 is daarnaast aandacht geweest voor zowel LHBTI+ binnen de scholen, in de vorm van Paarse Vrijdag, als voor ondermijnende criminaliteit. De Mondriaan Incidenten Monitor is vanwege de hack offline gegaan en daarom is er geen compleet overzicht van de incidentenregistratie. Er wordt hard gewerkt om deze monitor weer online te krijgen.

IT

2021 stond voor IT in het teken van de grote hack die een week voor de aanvang van het schooljaar werd ontdekt. Mondriaan werd getroffen door een grootschalige gijzelsoftware-aanval waarvan de impact enorm was. De IT-ondersteuning van onderwijs- en bedrijfsprocessen viel grotendeels weg en de school moest terugvallen op analoog onderwijs, zonder computerondersteuning.

Samen met een bureau dat gespecialiseerd is in cybersecurity, heeft Mondriaan gewerkt aan het herstel van de IT-dienstverlening. Daarbij stonden drie pijlers centraal:

1. De school moest open en zo veel mogelijk direct ondersteund worden;
2. Er is een forensisch onderzoek gestart om de oorzaak van de hack te achterhalen;
3. De IT-infrastructuur is vernieuwd en opgebouwd met belangrijke beveiligingsmaatregelen.

Met deze acties zijn de meest bedrijfskritische applicaties na een aantal maanden op een veilige manier weer in de lucht gebracht, hebben alle studenten en medewerkers op basis van een aangescherpt authenticatiebeleid nieuwe wachtwoorden gekregen en is er een IT-infrastructuur neergezet die beter bestand is tegen de gevolgen van een mogelijke cyberaanval.

Daarnaast is in 2021 besloten om alle werkzaamheden op het gebied van IT te bundelen in een nieuwe dienst ICT.

‘We werkten met man en macht aan hetzelfde doel: de scholen moeten open’

“Het was heftig: door de hack lag alle ICT van het ene op het andere moment plat. En onze scholen gingen binnen een week open. Onze eerste vraag was: hoe kunnen we de scholen hierbij ondersteunen? Hoe zorgen we voor schone laptops, voor roosters? Dat had ook iets moois. De hele organisatie, ICT, Communicatie, de scholen, iedereen werkte met man en macht aan hetzelfde doel. Met humor én veerkracht. Een van de scholen deelde pennen uit met de tekst: ‘Dit is je nieuwe toetsenbord.’ Die mentaliteit. Naast noodoplossingen voor de korte termijn moesten we ook ons ICT-systeem helemaal opnieuw opbouwen. Dat zagen we óók als kans. Er is fors geïnvesteerd in de ‘achterkant’ van ons systeem. Voor de gebruikers heeft dat een veiliger en stabielere netwerk opgeleverd.”

Marcel is CIO en directeur ICT

Hoofdstuk 4 - Besturing en toezicht

Dit hoofdstuk beschrijft de manier waarop Mondriaan bestuurd wordt. In de eerste paragraaf wordt de organisatie omschreven, de tweede paragraaf gaat in op de vertrouwenszaken, klachten en beroepszaken. De laatste twee paragrafen gaan over governance en medezeggenschap.

4.1 Organisatie

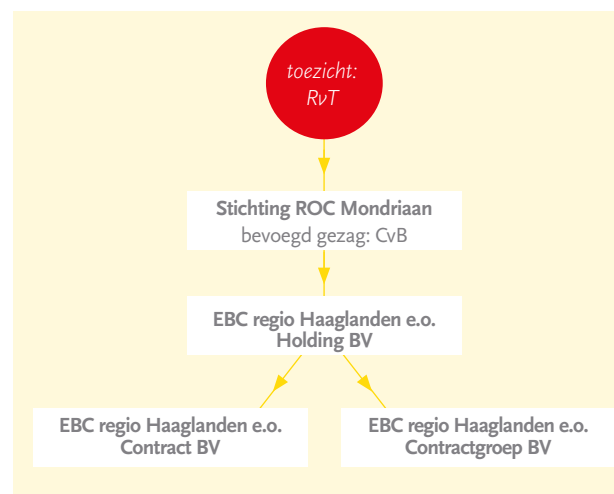
Mondriaan is een regionaal opleidingscentrum, dat beroeps-, privaats- en volwassenonderwijs verzorgt. De hoofdlocatie is gevestigd aan het Leeghwaterplein 72 in Den Haag.

Juridische structuur

Mondriaan is een stichting, statutair gevestigd in Den Haag en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel als 'Stichting ROC Mondriaan'. Mondriaan is volledig aandeelhouder van EBC Regio Haaglanden e.o. Holding BV. De holding bezit alle aandelen van de Contract BV (waarbinnen de met btw belaste activiteiten plaatsvinden) en de Contractgroep BV (waarbinnen de activiteiten plaatsvinden die zijn vrijgesteld van btw).

In het verslagjaar hebben er – als gevolg van het besluit de private activiteiten per 2021 naar de Stichting te verplaatsen – geen nieuwe activiteiten in de Holding plaatsgevonden ([zie het Geïntegreerd Jaardocument 2020, p. 38](#)). Wel is er in de Holding nog een aantal aflopende financiële verplichtingen afgewikkeld van contracten die voor 2021 afgesloten waren op naam van Menskracht 7.

Het bevoegd gezag van Stichting ROC Mondriaan treedt op als directie van de Holding BV en de daaronder vallende rechtspersonen.

Figuur 4.1 Rechtspersonen

Besturingsfilosofie

Bij de inrichting en ontwikkeling van de organisatie hanteert Mondriaan de uitgangspunten 'klein binnen groot' en 'integraal management'. Met het eerste uitgangspunt wordt bedoeld dat het onderwijs georganiseerd is in overzichtelijke en herkenbare scholen. Het uitgangspunt 'integraal management' betekent dat de betrokken directeur binnen de instellingskaders verantwoordelijk en bevoegd is op het totaal van de taakgebieden binnen zijn afdeling: doelen, processen, mensen en middelen. Deze twee uitgangspunten versterken elkaar en vormen samen de besturingsfilosofie.

Mondriaanscholen

De scholen staan centraal bij de inrichting van de organisatie. Een Mondriaanschool (beroepsonderwijs en entree) telt gemiddeld 850 studenten. De scholen hebben een eigen plek op een campus. De campusgebouwen hebben een gemeenschappelijke entree; het schoolleven vindt plaats op een afgescheiden en herkenbaar deel van de campus. Dankzij deze manier van organiseren ervaren studenten en docenten dat ze onderdeel zijn van een overzichtelijke school waar men elkaar kent. Hiermee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt 'klein binnen groot'.

Aan het hoofd van een school staat de schooldirecteur. De schooldirecteur is integraal verantwoordelijk voor het onderwijs en de bedrijfsvoering van zijn of haar school, uitgezonderd de facilitaire processen die centraal belegd zijn. De schooldirecteur heeft vrijheid van handelen binnen de centrale kaders van Mondriaan. Hij of zij legt verantwoording af aan het College van Bestuur (CvB) over de resultaten van de school. Met deze werkwijze wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt 'integraal management'.

Organisatiestructuur

Het CvB is het bevoegd gezag van Stichting ROC Mondriaan en belast met het besturen van de stichting. Het CvB bestond in 2021 uit de heer drs. J. H. Schutte (voorzitter), de heer H.C. de Bruijn (lid) en mevrouw drs. E.C.A. Sinnige (lid). E. Sinnige heeft per 6 augustus 2021 afscheid genomen van Mondriaan. Vanaf die datum heeft Mondriaan een tweehoofdig bestuur. De RvT beraadt zich over de gewenste omvang van het CvB. Besluitvorming hierover wordt in 2022 verwacht (zie het jaarverslag van de Raad van Toezicht).

Elk CvB-lid is voor een aantal scholen bestuurlijk de eerstverantwoordelijke en krijgt daarbij ondersteuning van een onderwijsdirecteur. Er zijn vijf onderwijsdirecteuren. Zij geven leiding aan en ondersteunen een aantal schooldirecteuren.

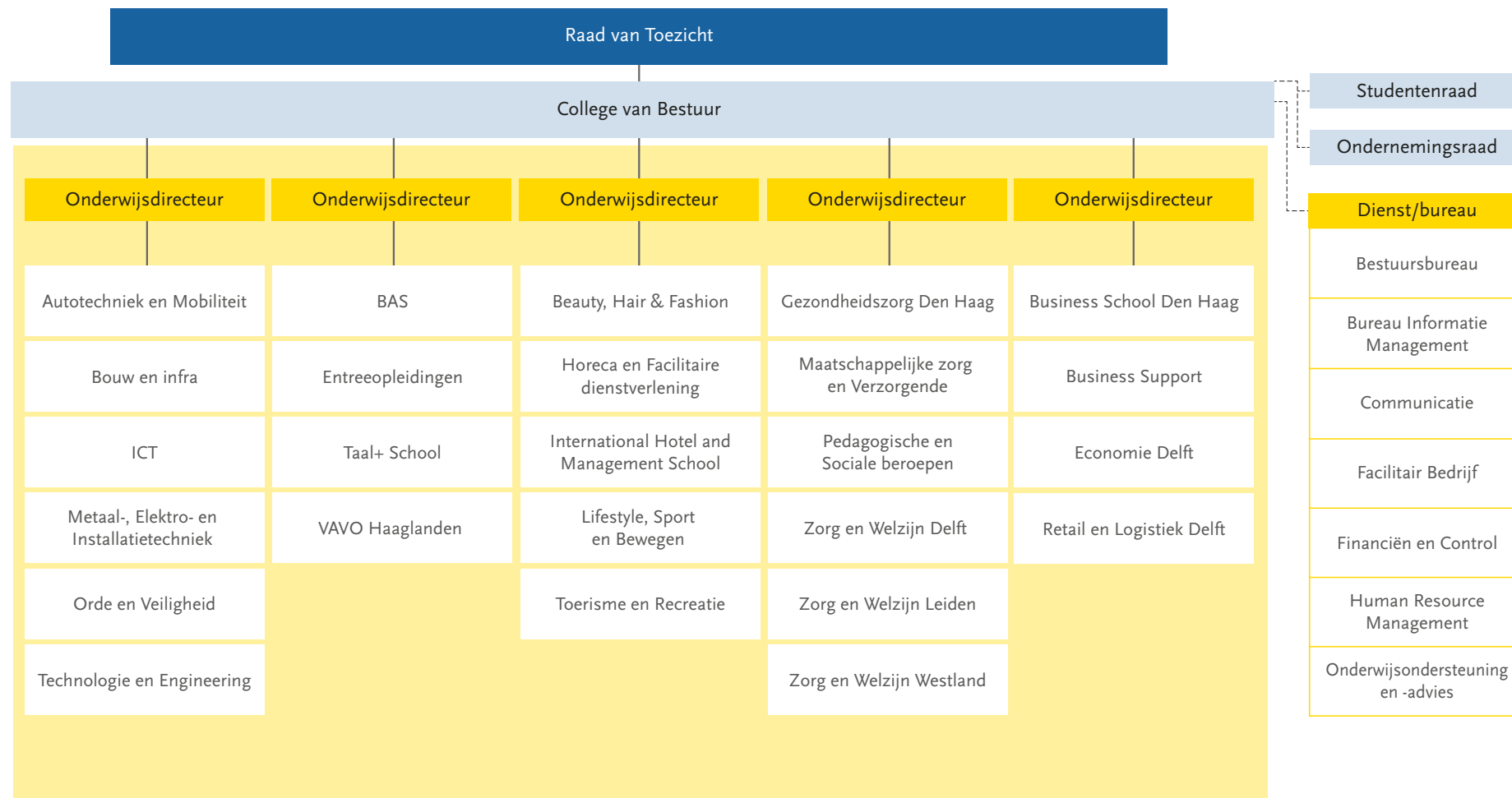
De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van het CvB en de algemene gang van zaken, met inachtneming van de 'Branchecode goed bestuur in het mbo (2020)'. De RvT houdt ook toezicht op de Holding BV en de daaronder vallende rechtspersonen.

De formele medezeggenschap bestaat uit een Ondernemingsraad en een Centrale Studentenraad. [Zie verder 4.4 medezeggenschap.](#)

Organisatie in 2021

Eind 2021 bestond Mondriaan uit 26 scholen voor beroepsonderwijs, entree, vavo en volwasseneneducatie (Taal+ school). Het organisatieonderdeel BAS (Begeleiding & Ondersteuning, Advies en Schakeltrajecten) biedt zowel schoolse (zoals de internationale schakelklas) als niet-schoolse activiteiten (zoals het Studie Info Punt).

De volgende diensten ondersteunden in 2021 de organisatie: Bureau Informatie Management, Communicatie, Facilitair Bedrijf, Financiën en Control, Human Resource Management en Onderwijsondersteuning en -advies. Het Bestuursbureau ondersteunt het CvB en de RvT en levert juridisch advies aan de organisatie.

Figuur 4.2 Organogram ROC Mondriaan per 31 december 2021

Organisatorische veranderingen

In het verslagjaar zijn besluiten genomen over de volgende organisatiewijzigingen:

- De School voor Commerciële Economie en Retailmanagement en de School voor Juridische beroepen zijn met ingang van het schooljaar 2021-2022 samengevoegd tot de Business School Den Haag. Aanleiding voor dit besluit zijn de herziening van enkele kwalificatiedossiers en de terugloop van de studentenaantallen in deze sector. Door deze herschikking ontstaat een nieuwe, sterkere school.
- Er is een aparte dienst ICT opgericht, die per 1 januari 2022 operationeel is. Hiermee wordt de ICT-functie, die voor het onderwijs en de bedrijfsvoering van steeds groter belang wordt, versterkt. [Zie 3.2 voor meer informatie over de dienst ICT.](#)
- Er zijn voorbereidingen getroffen om in 2022 de dienst Financiën en Control te versterken. Daartoe worden de onderdelen Managementinformatie en Studentenbackoffice, voorheen onderdeel van Bureau Informatie Management (BIM), aan deze dienst toegevoegd. BIM wordt opgeheven als zelfstandige dienst.
- De entreeopleidingen met een techniekprofiel, die momenteel bij techniekscholen zijn ondergebracht, zullen met ingang van het schooljaar 2022-2023 bij de School voor Entreeopleidingen worden ondergebracht. Op de te realiseren locatie Meppelweg zal een hoogwaardige praktijkleeromgeving voor deze techniekprofielen worden gecreëerd.

Samenwerkingsverbanden

Mondriaan werkt samen met diverse partners in de regio Haaglanden, zoals onderwijsinstellingen, gemeenten en (stage)bedrijven. Onderstaand een greep uit de samenwerkingsverbanden:

- gemeente Den Haag, op diverse gebieden;
- Lentiz en Albeda in MBO Westland;
- politie en het ministerie van Defensie voor de uniformberoepen;
- mboRijnland en de hogescholen voor de doorstroom naar de pabo;
- ADO Den Haag voor onderwijs in de praktijk;
- Haagse Hogeschool en Hogeschool Inholland voor doorstroom;
- voorliggend onderwijs, onder andere in Spirit4You voor instroom;
- scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs voor entreeonderwijs;
- bedrijven en instellingen in het kader van het Regionaal Investeringsfonds mbo (RIF);
- tal van bedrijven en instellingen voor maatwerk-bbl en hybride bol-opleidingen;
- samenwerking met mboRijnland in Blue School, een leerwerkbedrijf in Westfield Mall of the Netherlands.

4.2 Governance (goed bestuur)

Interne beheersing en toezicht

Bestuur en toezicht zijn bij Mondriaan gescheiden. Het CvB is het bevoegd gezag van Mondriaan en de RvT houdt toezicht op de wijze waarop het CvB het roc bestuurt. In het jaarverslag van de RvT ([zie paragraaf 4.5](#)) is de wijze beschreven waarop de raad zijn toezichthoudende rol vervult. Het bestuur zette in 2021 verschillende middelen in voor de interne beheersing: de begrotings- en forecastgesprekken met de schooldirecteuren, onderwijsdirecteuren en dienstdirecteuren, de zelfevaluatie en kengetallenrapportages. Naast de formele overleggen voerde het CvB gezamenlijk werkoverleggen met de schooldirecteuren. Ook legden zij regelmatig werkbezoeken af en voerden zij op informele basis gesprekken met studenten en docenten, fysiek en/of online.

Bestuurlijke overleggen

Het merendeel van de bestuurlijke overleggen met onder andere de colleges van burgemeester en wethouders (B&W) uit de regio Haaglanden die het CvB gepland had voor 2021, is uitgesteld vanwege de coronamaatregelen. Wel is er online regelmatig overleg geweest met de bestuurders van de vo-scholen in de regio Haaglanden en met de naburige roc's, onder andere over het afstemmen van het opleidingsaanbod.

Verantwoording

Het CvB overlegde met externe belanghebbenden en met de medezeggenschapsorganen: de Ondernemingsraad en de Studentenraad (Mondriaan kent geen centrale Ouderraad). Als fysieke bijeenkomsten niet mogelijk waren vanwege de coronamaatregelen, werd gekozen voor online alternatieven. Meer over de medezeggenschap op instellingsniveau is te lezen in [paragraaf 4.4](#). Bij de externe verantwoording en dialoog gebruikte het CvB onder meer het Geïntegreerd Jaardocument 2020, dat op de website van Mondriaan staat. Daarnaast hebben de belangrijkste stakeholders een bericht gekregen met daarin een link naar het jaarverslag en de uitnodiging om hierover met het CvB in gesprek te gaan. Normaliter organiseert het CvB jaarlijks een bijeenkomst met de vertegenwoordigers uit het werkveld, wethouders van de gemeenten in Haaglanden en bestuurders van het toeleverend en afnemend onderwijsveld, waarin de CvB-leden zich verantwoorden over het gevoerde beleid en hun plannen voor het komende jaar kenbaar maken. Net als in 2020 is deze bijeenkomst in 2021 geannuleerd vanwege de lockdown.

Adviesraden

De onderwijsdirecteuren hebben in 2021 samen met de schooldirecteuren de dialoog gevoerd met hun adviesraden. Deze adviesraden bestaan uit vertegenwoordigers uit het werkveld waarvoor de scholen hun studenten opleiden. In totaal waren er elf overleggen met de verschillende adviesraden. Hieronder een greep uit de onderwerpen die in de verschillende adviesraden besproken zijn:

- In de adviesraad Techniek en ICT is onder andere gesproken over de doorstroom van studenten, de samenwerking tussen het werkveld en de opleidingen, en over de rol van de adviesraad in de toekomst.
- De gesprekken met de adviesraad van Zorg en Welzijn gingen over de invulling van de stages, de flexibilisering van het onderwijs vanwege de grote tekorten in de zorg en de kansen die het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) biedt voor de innovaties in de sector en in het onderwijs.
- Bij de adviesraad Retail, Logistiek en Economie is gesproken over de publiek-private samenwerking, met de Blue School als voorbeeld. Daarnaast is in de adviesraad gesproken over Leven Lang Ontwikkelen, de kansen op het gebied van de opleidingen Logistiek, de daling van de instroom en het tekort aan stageplaatsen.
- In de adviesraad van de International Hotel and Management School is de uitkomst van de enquête onder studenten naar de effecten van de coronamaatregelen besproken. Verder werd de adviesraad om feedback gevraagd op de opleiding Leidinggevende International Hospitality. Ook is gesproken over het voorstel om op Curaçao een leerhotel te starten.
- In de adviesraad van de Bijzondere voorzieningen zijn de kansen en mogelijkheden van de entreeopleidingen besproken. Verder is gesproken over de positieve effecten die de toekomstige locatie aan de Meppelweg op de studenten en de omgeving zal hebben. Ook is gesproken over de inburgeringstrajecten en de prijsstelling van deze trajecten. Andere onderwerpen die aan de orde zijn gekomen: de ontwikkeling van het vavo, het effect van de online lessen op de ontwikkeling van de studenten, de impact van de hack en de digitale vaardigheden van de docenten.

Informatiebeveiliging en privacy

In 2021 zijn er negentien meldingen binnengekomen van vermoedelijke datalekken. Twee van deze meldingen zijn niet aangemerkt als een datalek. Een van deze meldingen betrof de melding van een student dat zijn stage was stopgezet via een nepaccount. Deze casus is onderzocht door collega's van IT en zij hebben geen aanwijzingen gevonden dat het in dit geval ging om een datalek. De andere casus betrof de melding van een medewerker die zijn brief met zijn wachtwoord was kwijtgeraakt, maar kort na de melding bleek dit toch niet het geval te zijn.

De overige zeventien meldingen bleken wel datalekken te zijn. Zes meldingen betroffen een verloren device (laptop of smartphone). Bij zes andere meldingen ging het om een e-mailbericht dat naar een verkeerde ontvanger was gestuurd, waardoor persoonsgegevens met meer mensen gedeeld werden dan bedoeld.

Twee meldingen betroffen een hack. De laptop van een docent is gehackt. Onderzoek door collega's van IT heeft uitgewezen dat er geen data van Mondriaan gecompromitteerd zijn. De andere melding betrof de hack van de Mondriaan-servers, waarbij persoonlijke gegevens geraakt zijn.

Een andere melding betrof een envelop met examenwerk die gevonden is en bij Mondriaan is terugbezorgd. Daarnaast was er dit jaar de melding van een technisch probleem met de Microsoft Exchange-server. Onderzoek heeft uitgewezen dat er geen data verloren zijn gegaan. Tot slot heeft een van onze leveranciers een melding van een datalek gemaakt. De leverancier heeft foutief een groot aantal studentgegevens geüpload in de omgeving van een ander roc, in plaats van in de Mondriaanomgeving.

In drie gevallen is er een melding gemaakt bij de Autoriteit Persoonsgegevens, omdat de impact van het datalek hoog was en er een groot aantal persoonsgegevens bij het datalek betrokken was. Ten opzichte van 2020 is het aantal meldingen datalekken met acht gestegen. Het is aannemelijk dat deze stijging te wijten is aan de toegenomen bewustwording bij de medewerkers met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy.

In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor een online training awareness, om alle medewerkers bewuster te maken van informatiebeveiliging in het algemeen en de privacyregels in het bijzonder. Begin 2021 is deze online training voor alle medewerkers van Mondriaan van start gegaan. Voor de zomervakantie had 17 procent van de medewerkers ingelogd in de online trainingsomgeving; 12 procent was actief de training aan het volgen. Een campagne om meer medewerkers te motiveren voor deze training is vanwege de hack verplaatst naar 2022.

Bespreking eigen functioneren

Regelmatig bespraken de CvB-leden onderling het eigen functioneren. De uitkomsten van deze besprekingen kwamen aan bod in de Remuneratiecommissie van de RvT en in het jaarlijkse personeelsgesprek van de CvB-leden.

Nevenfuncties CvB

Een CvB-lid dat voornemens is een nevenfunctie te aanvaarden, dient hiertoe goedkeuring te verkrijgen van de voorzitter van de RvT. De RvT geeft haar goedkeuring aan het aanvaarden van een nevenfunctie als de goede naam van Mondriaan door de nevenfunctie niet in gevaar komt, het CvB-lid niet in conflict komt met zijn of haar eigen werk binnen Mondriaan en de tijdsinvestering niet zodanig is dat de uitoefening van de functie van het CvB-lid in gevaar komt. Tot 6 augustus 2021 was E. Sinnige lid van het CvB. Haar nevenfuncties hebben betrekking op deze periode.

Dhr. drs. J.H. Schutte, voorzitter

- bestuurslid VNO-NCW (regio Den Haag)
- bestuurslid Worldskills Netherlands

Dhr. H.C. de Bruijn, lid

- voorzitter Examenwerk (Landelijke Examenbank)
- voorzitter thema-adviescommissie Kwalificeren & Examineren SBB
- lid sectorkamer voedsel, groen en hospitality
- lid Raad van Advies Inholland Den Haag
- bestuurslid Consortium voor Innovatie
- bestuurslid 'Ieder mbo een practoraat'
- secretaris/penningmeester Stichting Netwerk MBO Excellent
- secretaris Playing for Success Den Haag
- lid adviesraad Cito

Mw. drs. E.C.A. Sinnige, lid

- lid Stichting Kwaliteitsnetwerk mbo
- lid stuurgroep FSR

4.3 Vertrouwenszaken, klachten en beroepszaken

In het klachtenbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen een melding, een klacht en een beroep. Meldingen worden gedaan bij een vertrouwenspersoon, klachten worden ingediend bij het Klachtenmeldpunt en voor het behandelen van een beroep heeft Mondriaan vier verschillende commissies.

Meldingen vertrouwenspersonen

De vertrouwenspersonen leveren een bijdrage aan een veilige school. Zij zijn het aanspreekpunt voor studenten en medewerkers die op school of op de stageplek te maken krijgen met ongewenst gedrag. Tot het werkterrein van de vertrouwenspersonen behoren: (seksuele) intimidatie; pesten; agressie en (seksueel) geweld. Volgt na een melding bij de vertrouwenspersoon een formele klacht bij de Klachtencommissie, dan kan de vertrouwenspersoon de klager daarbij ondersteunen.

Er is in 2021 ingezet op externe scholing van de vertrouwenspersonen. Het herijken van de visie en het toekomstperspectief van de vertrouwenspersoon binnen Mondriaan zullen in 2022 voortgezet worden.

In 2021 kwamen er 47 meldingen binnen, 17 meer dan de voorgaande twee jaren. De stijging komt vooral door een toename in de categorie pesten. De aantallen per te onderscheiden categorie zijn dusdanig laag dat het niet mogelijk is te komen tot valide verklaringen.

Tabel 4.1 Meldingen bij vertrouwenspersoon, door studenten en medewerkers

aard van de melding	student			medewerker			totaal		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019	2021	2020	2019
(seksuele) intimidatie	1	2	9	12	9	2	13	11	11
(cyber)pesten	15	2	8	6	3	3	21	5	11
agressie/geweld/bedreiging	2	1	0	0	1	1	2	2	1
discriminatie	3	6	0	7	4	0	10	10	0
overige	1	1	1	0	1	6	1	2	7
totaal	22	12	18	25	18	12	47	30	30

Klachten: meldpunt

Klachten worden correct en tijdig afgehandeld. Niet alleen om recht te doen aan de klacht, maar ook om er als organisatie – in voorkomende gevallen – van te leren. Iedereen die bij Mondriaan betrokken is – zoals studenten, medewerkers en omwonenden – kan een klacht indienen bij het Klachtenmeldpunt. Het indienen van een klacht kan schriftelijk, telefonisch of via het klachtenformulier.

Het CvB bespreekt regelmatig het overzicht van de lopende klachten. In 2021 zijn in totaal 78 klachten ingediend bij het Klachtenmeldpunt. Het valt op dat in de twee coronajaren het aantal klachten substantieel lager ligt dan in de jaren daarvoor. Het is aannemelijk dat dit door corona veroorzaakt wordt. Verder valt te constateren dat de hack die Mondriaan heeft getroffen ([zie 3.2 Facilitaire zaken en IT](#)) niet heeft geleid tot een toename van de klachten.

Tabel 4.2 Klachten ingediend bij het Klachtenmeldpunt

onderwerp	2020	2021
communicatie (o.a. roosters en intake)	10	6
negatief bindend studieadvies	1	2
onderwijs/begeleiding	19	16
examinering	16	11
niet-toelating tot opleiding	7	4
bejegening door medewerker of student	9	11
arbeidsvoorwaarden	1	2
verwijderen van opleiding/school	0	0
kosten/rekening	1	4
schorsing	0	0
administratieve fout	0	2
overlast (voor omwonenden van de school)	0	1
diversen	12	19
totaal	76	78

Beroep: vier commissies

De ervaring leert dat een klacht meestal het best kan worden opgelost waar hij is ontstaan. Daarvoor gaat de verantwoordelijke functionaris in gesprek met de klager. Blijft de klager ontevreden en wordt de klacht niet opgelost, dan kan de klager zich wenden tot een van de vier klachten- en beroepscommissies. Het staat de klager ook vrij om dat direct te doen.

De commissies zijn ingedeeld naar het type klacht:

1. Klachten- en bezwarenadviescommissie;
2. Commissie van beroep voor de examens;
3. Interne geschillencommissie arbeidsvoorwaarden;
4. Commissie misstanden.

Klachten- en bezwarenadviescommissie

Deze commissie behandelt bezwaren en klachten van medewerkers en studenten die zijn gericht tegen een besluit of gedraging van een medewerker die is verbonden aan Mondriaan. De commissie geeft een advies aan het CvB over de gegrondheid van de klacht of het bezwaar. Uitgezonderd zijn besluiten over een negatief bindend studieadvies of examinering. In 2021 ontving de Klachten- en bezwarenadviescommissie geen klachten.

Commissie van beroep voor de examens

Deze commissie oordeelt over beroepen die ingesteld worden tegen beslissingen van beoordelaars, examinatoren en examencommissies. Ook oordeelt ze over het negatief bindend studieadvies. De uitspraak van de commissie is bindend. In 2021 ontving de commissie acht beroepen en twee bezwaren tegen het negatief bindend studieadvies. Een van deze bezwaren is door de commissie niet-ontvankelijk verklaard. De commissie heeft in 2021 geen hoorzittingen hoeven te organiseren, omdat het in alle gevallen tot een schikking is gekomen. Aanvankelijk had de commissie één beroep kennelijk ongegrond verklaard, maar voordat de commissie dit aan appellant en verweerder had kunnen melden, is de school in gesprek gegaan en is er in overleg met de student een oplossing gevonden. De ingediende beroepschriften waren verschillend van inhoud en hadden betrekking op beslissingen van verschillende examencommissies. De beroepen hadden betrekking op:

- niet toekennen van een vrijstelling;
- weigering om student deel te laten nemen aan het examen;
- geen instructie ontvangen voor het te maken examen;
- geen verlenging van de examentijd;

- te laat verschijnen voor een examen;
- niet eens met de beoordeling van het examen;
- geen cijfer ontvangen;
- geen diploma ontvangen, terwijl aan alle voorwaarden was voldaan.

Interne geschillencommissie arbeidsvoorwaarden

Deze commissie oordeelt over geschillen tussen een medewerker en zijn leidinggevende. De geschillen gaan over toepassing van de cao, het functiewaarderingssysteem (Fuwa-bve) en overplaatsing. De commissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het CvB over de gegrondheid van het bezwaarschrift en de te nemen besluiten.

In 2021 ontving de commissie drie beroepen. Een van de beroepen is niet-ontvankelijk verklaard, wat betekent dat de klacht niet inhoudelijk door de commissie is behandeld en dat er geen hoorzitting heeft plaatsgevonden. Het bestuur heeft dit advies overgenomen. Het tweede beroep is ontvankelijk verklaard, maar de medewerker heeft het beroep voor de hoorzitting ingetrokken. Het derde beroep is door de medewerker ingetrokken voordat over de ontvankelijkheid kon worden beslist.

Commissie misstanden

Bij een melding van (vermoeden van) een misstand roept Mondriaan ad hoc een commissie in het leven. Voor dit type klacht beschikt Mondriaan over een klokkenluidersregeling. Er zijn in 2021 geen meldingen binnengekomen.

4.4 Medezeggenschap

Het CvB hecht veel waarde aan medezeggenschap, omdat het beste beleid in gezamenlijkheid, met personeel en studenten, gemaakt wordt. Voor het bestuur zijn de Ondernemingsraad en de Studentenraad dan ook belangrijke partners. Met deze medezeggenschapsorganen worden niet alleen formele instemmings- en adviesverzoeken besproken, maar ook interne en externe ontwikkelingen en signalen uit de organisatie gedeeld.

Ook in het jaarverslag geeft Mondriaan ruimte aan het perspectief van medewerkers en studenten zelf. Hieronder vindt u de visie op 2021 van de Ondernemingsraad en Studentenraad.

Ondernemingsraad

Formatiebeleid

In 2021 is afgesproken dat er in 2022 een meerjarig formatiebeleidsplan tot stand komt. Een lang gekoesterde wens van de OR. Het formatiebeleid valt onder het instemmingsrecht van de OR en het biedt de OR de mogelijkheid mee te kijken over de schouder van de bestuurder. Voor het formatiebeleid heeft de OR zich de afgelopen jaren hard gemaakt. Dat is niet altijd een soepel proces geweest, maar in 2021 heeft hierin een doorbraak plaatsgevonden.

Belangrijk winstpunt is dat het formatiebeleid meer zicht en sturingsmogelijkheden biedt op de verhouding tussen onderwijzend, onderwijsondersteunend en algemeen ondersteunend personeel. Het is nu zichtbaar dat Mondriaan vrij laag scoort op het aandeel onderwijzend personeel, als je het vergelijkt met andere mbo's. De OR streeft ernaar om de positie van Mondriaan op dit punt te verbeteren. De OR zou graag zien dat minimaal 70 procent van het personeelsbestand uit docenten bestaat.

Verder is in het formatiebeleid een aanzienlijke verbetering in de schalen vastgelegd. LB-schalen zijn nu de startersfunctie en de LC-schaal wordt de standaardfunctie. Het bereiken van de LC-schaal moet voor docenten binnen drie jaar haalbaar zijn. Ook de doorgroeimogelijkheid naar LD is nu een optie. Hierdoor verbetert het carrièreperspectief van docenten.

In de toekomst wil de OR graag dat Mondriaan meer gebruikmaakt van beschikbare subsidies om docenten in LC-functies te belonen. Met het oog op de kwaliteit van het onderwijs en het lerarentekort vindt de OR het belangrijk het percentage LC-docenten verder omhoog te brengen. Ook wil de OR dat onderwijsteams intensief betrokken worden bij het opstellen van het Strategisch Personeelsplan, dat onderdeel is van het formatiebeleid.

'Ik raad iedereen aan na te denken over deelname aan de Ondernemingsraad'

“Ik ben de OR ingegaan omdat ik mij afvroeg hoe bijvoorbeeld het coronabeleid tot stand kwam. Het leek me ook interessant om dichtbij het vuur te zitten.

Er zijn veel dossiers om op in te lezen en het advies van de OR wordt serieus genomen, dus je kunt ook echt invloed hebben op het beleid. Al met al is er veel te verbeteren en te professionaliseren. Ik ben blij dat ik de stap naar de OR heb gemaakt en raad het iedereen aan.”

Paul is lid van de OR sinds 2021

Teams aan zet

Nog niet bij alle scholen hebben de teams voldoende zeggenschap. Dit is een landelijk probleem dat niet alleen speelt bij Mondriaan. Tegelijkertijd zijn de landelijke kaders duidelijk. In de cao van 2009 staat dat teams zouden moeten gaan over de pedagogisch-didactische aanpak binnen de scholen. Ook hebben docenten sinds 2017 in de Wet beroep leraar en lerarenregister de bevoegdheid om zeggenschap te hebben over het onderwijs. De wet wil docenten meer controle geven over het werk dat zij doen. Er is professionele ruimte nodig om het onderwijs in te richten.

De OR vindt het een gemiste kans dat bij Mondriaan vooral de directie nog veranderingen initieert. Dat levert vaak weerstand op. Succesvolle onderwijsinnovaties komen juist bottom-up tot stand. Het helpt om te vragen hoe teams zelf zaken zouden willen aanpakken. Docenten kunnen meedenken. Niet alleen over de dagelijkse onderwerpen zoals lesmateriaal of examens, maar ook over grotere vragen: waar willen we als school naartoe?

Zeggenschap over het werk kan ook de werkdruk verlagen. Dat laat onderzoek van TNO ook zien. Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) over 2021 blijkt dat de werkdruk hoog ligt bij Mondriaan.

Mondriaan wil hier werk van maken: Teams aan zet is het motto van de begroting. De komende periode wil de OR ervoor zorgen dat dit concreter wordt. Zo helpt het als het CvB zich helder uitsprekt over waar teams precies zeggenschap over hebben. Ook kunnen schoolleiders en docenten erin getraind worden om ervoor te zorgen dat de teams zelf meer veranderingen initiëren.

Centrale Studentenraad

Studieresultaten en rendementen zijn goede indicatoren om het succes van scholen en opleidingen te meten. Maar wat te doen als deze tegenvallen? Wat de Centrale Studentenraad (CSR) betreft, ga je dan als eerste met de studenten zelf in gesprek om te achterhalen wat er anders moet. Studenten zijn immers de 'eindgebruikers'. Zij hebben daardoor veel kennis en kunde in huis om concrete verbeteringen aan te dragen waarmee de school aan de slag kan. En dat is ook de belangrijkste functie van de CSR: zorgdragen voor betrokkenheid van studenten bij het verbeteren van het onderwijs.

Vaste portefeuilles

De CSR heeft in 2021 een nieuwe structuur gehanteerd, waarin met vijf vaste portefeuilles wordt gewerkt: studentparticipatie, onderwijskwaliteit, kansengelijkheid, faciliteiten en communicatie. Per thema zijn speerpunten vastgelegd. Zo streeft de CSR naar een maximaal aantal studenten en minimaal aantal uur per studieloopbaanbegeleider. Ook wil de CSR de veiligheid en het mentale welzijn van studenten beter in kaart brengen en een Gender en Sexuality Alliance (GSA) per school. Op de portefeuille studentparticipatie zijn in 2021 stappen gezet waar we hieronder nog wat nader op ingaan.

Studentparticipatie

Voor de CSR is het belangrijk zoveel mogelijk input vanuit de studenten op te halen om, op basis daarvan, het CvB, de RvT en individuele school- en onderwijsdirecteuren te adviseren. Daarom is in 2021 een start gemaakt met het aanstellen van medewerkers die per school verantwoordelijk zijn voor studentparticipatie. Hiervoor is 0,1 fte per school beschikbaar gesteld. Eind 2021 had 60 procent van de scholen een medewerker gevonden. Deze medewerkers zijn vrij om zelf een participatievorm te kiezen die past bij de individuele situatie van de school. Veruit de meeste medewerkers hebben ervoor gekozen om een panelstructuur aan te houden. De medewerker haalt hierbij aan het begin van het studiejaar feedback op in

de klassen, om vervolgens een top drie in studentenpanels concreet uit te werken. De medewerker gaat vervolgens met relevante collega's aan de slag met de realisatie van deze drie verbeterpunten. Aan het einde van het studiejaar (optioneel ook halverwege) organiseert de medewerker opnieuw een studentenpanel om terugkoppeling te geven. De uitkomsten hiervan rapporteert hij of zij aan de CSR.

*'Ik sta voor diverse
en inclusieve
besluitvorming waarin
studenten een
belangrijke rol spelen'*

Diego is voorzitter van de studentenraad

4.5 Jaarverslag Raad van Toezicht

In het Jaarverslag Raad van Toezicht 2021 legt de Raad van Toezicht (RvT) van Mondriaan verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden.

Als de crisis voorbij is...

In een voorwoord bij een jaarverslag kan het niet ongenoemd blijven: corona en de gevolgen ervan. De worsteling van medewerkers die zo goed en zo kwaad als het ging, onderwijs bleven verzorgen; studenten die in een isolement raakten en vaak de persoonlijke aandacht van hun docent misten. Elders in dit Geïntegreerd Jaardocument leest u hier meer over. Hier volstaat op te merken dat de RvT ook in dit tweede coronajaar heeft meegeleefd met de organisatie, de studenten en de medewerkers. Een woord van waardering aan het adres van het CvB is hier op zijn plaats: de bestuursleden hebben met hun inzet en betrokkenheid deze crisis – alsmede de hackcrisis die zich eind augustus aandient – vakkundig het hoofd geboden.

Nu de coronacrisis bezworen lijkt – althans voor het moment – dringt zich de vraag op wat de langetermijngevolgen ervan zijn. Hoe groot zijn de leerachterstanden? Wordt het onderwijs van de toekomst anders ingericht? Worden de klassen structureel kleiner, zoals tijdens de coronacrisis moest? Gaan medewerkers meer vanuit huis werken? In de komende jaren zullen wij als RvT deze ontwikkelingen nauwlettend volgen.

Wat in de komende jaren ook toenemend onze aandacht zal hebben is het HRM-beleid. In de komende jaren gaan veel ervaren collega's met pensioen. Het zal – gezien de huidige arbeidsmarkt – een uitdaging worden hiervoor voldoende gekwalificeerde opvolgers te vinden. Aan de aantrekkelijkheid van Mondriaan als werkgever kan het haast niet liggen. In het verslagjaar is door 'Teams aan zet' en het formatiebeleid de

professionele handelingsruimte van docenten vergroot en het loopbaanperspectief verbeterd. Dit zijn zaken die essentieel zijn in het moderne werkgeverschap. Verder vraagt deze tijd om een actief beleid op het gebied van diversiteit en inclusie.

Ten tijde van het schrijven van dit voorwoord is de organisatie in rustiger vaarwater terechtgekomen. De coronacrisis is geluwd; de gevolgen van de hack zijn grotendeels onder controle. We kijken terug op een moeilijk jaar voor de organisatie, de medewerkers en de studenten. Maar bovenal kijken we hoopvol vooruit naar 2022, in de wetenschap dat Mondriaan een solide organisatie is, 'Vakkundig, Innovatief en Betrokken'.

Namens de Raad van Toezicht van ROC Mondriaan,
Eelco Damen voorzitter

Plaats RvT binnen Mondriaan

De RvT van Mondriaan is het bestuursorgaan dat toezicht houdt op het College van Bestuur (CvB) van Stichting ROC Mondriaan en de gelieerde rechtspersonen.

De RvT is een onafhankelijk orgaan. Deze onafhankelijkheid blijkt onder andere uit de volgende zaken: in het geval van een vacature van een RvT-lid wordt zorg gedragen voor een openbare wervings- en selectieprocedure; individuele RvT-leden hebben zonder last of ruggespraak zitting in de RvT en individuele RvT-leden hebben geen direct, indirect of conflicterend belang bij de organisatie.

Sectorale code

De RvT past de waarden uit de Code Goed Bestuur MBO 2020 toe. De vijf waarden uit de code – verantwoordelijkheid, samenwerking, integriteit, openheid en lef – zijn meegenomen bij het opstellen van toezichtvisie, toezichtkader en toetsingskader van de RvT (zie hieronder). De RvT heeft zich ervan vergewist dat het CvB in het verslagjaar de waarden uit de Code Goed Bestuur MBO 2020 heeft onderschreven en ernaar heeft gehandeld.

Toezichtvisie, toezichtkader en toetsingskader

In 2021 heeft de RvT de toezichtvisie en het toezichtkader herijkt en vastgesteld. Daaraan is een toetsingskader toegevoegd. Dat kader maakt concreet op welke onderwerpen de RvT zijn toezichthoudende taken richt.

Toezichtvisie

De RvT is als toezichthouder betrokken bij Mondriaan en is daarnaast werkgever en adviseur van het CvB. Goed functionerend toezicht is gebaseerd op vertrouwen, met als voorwaarden transparantie en dialoog. Het is een vanzelfsprekendheid dat de Raad professioneel is en blijft, onafhankelijk is en vanuit de waarde integriteit handelt.

- *Toezichthouder*: De RvT voert zijn toezichthoudende taak uit op basis van hoofdlijnen. Daarbij staat de vraag centraal of het CvB 'in control' is. De RvT voert hiertoe het gesprek met het CvB. Facts and figures vormen een essentiële informatiebron. Van geval tot geval kan het niveau en de mate van gedetailleerdheid van het toezicht variëren. De RvT vindt het belangrijk dat het CvB de leden proactief informeert over onderwerpen die betekenisvol zijn voor het onderwijs en de bedrijfsvoering. Verder spreekt de Raad ook met interne en externe belanghebbenden over Mondriaan.

- *Werkgever*: Naast toezichthouder is de RvT werkgever van de CvB-leden. De Raad vindt het van belang met de bestuursleden in gesprek te zijn over hun individuele en collectieve doelstellingen, alsmede over hun deskundigheidsbevordering. Daarnaast geeft de Raad de bestuursleden feedback.
- *Adviseur*: De RvT ziet zich ook als adviseur van het CvB. Gevraagd en ongevraagd advies kan de Raad geven. De RvT maakt hierbij een onderscheid tussen een richtinggevend en een vrijblijvend advies.

Toezichtkader en toetsingskader

Het toezichtkader wordt gevormd door de bepalingen over toezicht, zoals ze zijn opgenomen in de statuten van Mondriaan, de Wet educatie en beroepsonderwijs, het bestuursreglement van Mondriaan en de Code Goed Bestuur MBO 2020.

Het toetsingskader vormt de uitwerking van het toezichtkader. De gebieden waarop de RvT toezicht houdt zijn: continuïteit; kwaliteit; realisatie van de doelstellingen; innovatie; digitalisering; HRM; informatievoorziening; wettelijke vereisten; professionaliteit en integriteit CvB; en de dialoog met interne en externe belanghebbenden.

Samenstelling

De RvT streeft naar een diverse samenstelling van de Raad, zowel qua sekseverdeling, leeftijd en afkomst, als qua professionele achtergrond. Daarmee probeert de RvT aan te sluiten bij de diversiteit van opleidingen en doelgroepen binnen Mondriaan.

Leden van de RvT in 2021

De heer E.W.C.M. Damen	voorzitter
Mevrouw M.D. Cambeen	vice-voorzitter
De heer Y. Asraoui	lid
De heer J.W.N. van Merwijk	lid
Mevrouw W.J.J. Ong	lid
Mevrouw D.C. Rumahlewang	lid
Mevrouw A.A. Sanderman	lid (tot 1 september 2021)

De RvT werd ondersteund door een secretaris, de heer C. van de Rotte. C. van de Rotte is tevens secretaris van het CvB. M. Cambeen is op voordracht van de Ondernemingsraad benoemd.

Werkwijze en commissies

Vergaderingen

De RvT is vijf keer in een reguliere, plenaire vergadering bijgeweest: op 18 februari, 19 april, 21 juni, 1 november en 20 december. Daarnaast is op 29 september een extra vergadering ingelast in verband met de hackcrisis die Mondriaan heeft getroffen.

Met zowel de Studentenraad als de Ondernemingsraad zijn twee bijeenkomsten geweest (21 juni en 1 november). Daarnaast heeft een afvaardiging van de RvT de twee artikel 24-bijeenkomsten van de Ondernemingsraad met het CvB bijgewoond (14 juni en 22 november). Voorafgaand aan de bespreking van de jaarrekening, is overleg gevoerd met de accountant (21 juni). Verder heeft een strategische sessie plaatsgevonden over het thema 'leven lang ontwikkelen' (14 juni) en heeft de RvT het eigen functioneren geëvalueerd (22 november).

De plenaire vergaderingen vinden plaats met het CvB. Daaraan voorafgaand overlegt de RvT zonder het CvB om zo nodig standpunten te bepalen en vragen aan het CvB af te stemmen. Vanwege de coronamaatregelen heeft de RvT – plenair en in de commissies – een aantal keer online vergaderd.

Informatievoorziening

De RvT liet zich vanuit verschillende invalshoeken informeren over de organisatie, bijvoorbeeld in vergaderingen en informele gesprekken met CvB-leden, in vergaderingen met de Ondernemingsraad, Studentenraad en accountant. De RvT beschikt daarnaast sinds eind 2021 over een dashboard met de actuele kengetallen over bedrijfsvoering, onderwijsresultaten en tevredenheid. Verder bracht het CvB de RvT bij elke plenaire vergadering op de hoogte van belangwekkende ontwikkelingen. Over de hack- en de coronacrisis is de RvT door nieuwsupdates op de hoogte gehouden. Vanwege deze crises hebben in 2021 geen werkbezoeken plaatsgevonden.

Continuïteit

De RvT wordt door het CvB geïnformeerd over de kwesties die direct van invloed zijn op de continuïteit van de organisatie, de zogenaamde majeure kwesties. Dit gebeurt in de plenaire vergaderingen, de commissievergaderingen en waar nodig ook in het informele contact met CvB-leden.

Commissies

De RvT werkt met vier commissies die de RvT adviseren, te weten: de Auditcommissie, de Commissie Governance & Organisatieontwikkeling, de Onderwijscommissie en de Remuneratiecommissie. Voor de werving van een nieuw RvT-lid is een selectiecommissie ingesteld.

Relatie tot de medezeggenschap

Zoals hierboven vermeld, spreekt de RvT twee keer per jaar met de Studentenraad en de Ondernemingsraad en laat zich zo vanuit de personeels- en studentengeledingen informeren. In het artikel-24-overleg informeert het CvB de OR over besluitvorming die in voorbereiding is en evalueert de samenwerking. Dit overleg heeft een strategisch karakter. De RvT-afvaardiging, die bij dit overleg aanwezig is, houdt op deze wijze de vinger aan de pols over de werking van de medezeggenschap. Waar nodig is er ook informeel contact tussen RvT- en OR-leden.

De overleggen van de RvT met de Studentenraad en de Ondernemingsraad vinden plaats zonder het CvB. Dit om de medezeggenschapsgeledingen in de gelegenheid te stellen ook zaken aan de orde te stellen die het CvB niet (direct) raken.

Deskundigheidsbevordering

De RvT-leden houden individueel hun deskundigheid op orde. Daarnaast heeft de RvT collectief een workshop bijgewoond over blended onderwijs. Blended learning heeft tot doel het leerproces van studenten te verrijken door het integreren van verschillende activerende strategieën. Dit wordt bereikt door een combinatie van fysieke interactie met ICT.

Personele wisseling in de RvT en het CvB

Per september 2021 is RvT-lid A. Sanderman op eigen initiatief afgetreden vanwege het aanvaarden van een betrekking als bestuursvoorzitter bij de Hogeschool Leiden. Ter invulling van de ontstane vacature is er in het najaar een nieuw RvT-lid geworven. Deze vacaturestelling was openbaar en werd ondersteund door een wervingsbureau. Per 1 januari 2022 is dr. J.G.M. Reuling benoemd als RvT-lid met de portefeuilles 'digitalisering in het onderwijs' en 'governance'.

Per augustus 2021 heeft CvB-lid E. Sinnige afscheid genomen van Mondriaan. Haar positie binnen het CvB is niet direct vacant gesteld, waardoor het CvB vanaf haar vertrek uit twee leden bestaat. De RvT heeft zich beraden over de gewenste omvang van het CvB: twee of meer bestuursleden. Begin 2022 is gekozen verder te gaan met een tweehoofdig CvB.

Beoordeling CvB en zelfevaluatie RvT

Beoordeling CvB 2021

De RvT heeft het collectief functioneren van het CvB over 2021 beoordeeld aan de hand van de doelstellingen CvB 2021; het individueel functioneren van de CvB-leden is daarnaast mede beoordeeld aan de hand van feedback uit de organisatie. Zowel over het collectief als over het individueel functioneren van het CvB over 2021 heeft de RvT een positief oordeel geveld.

Zelfevaluatie RvT 2021

De RvT heeft in 2021 met de hulp van een externe begeleider het eigen functioneren geëvalueerd. Na afloop zijn de uitkomsten van de zelfevaluatie besproken met het CvB.

De hoofdconclusie is dat er tevredenheid is over het functioneren van de RvT. Met name de teameffectiviteit, het individueel functioneren en de invulling van het voorzitterschap worden positief gewaardeerd. Verder is stilgestaan bij de rollen die de RvT en het CvB ten opzichte van elkaar vervullen. Er is winst te behalen in de rolvastheid. Door te investeren in de kwaliteit van de vergaderstukken en de verwachtingen van de bespreking vooraf te expliciteren, wil de Raad bezien hoe het toezicht meer op hoofdlijnen kan worden vormgegeven.

De RvT constateert dat vooral beheerszaken, zoals financiën, centraal hebben gestaan in 2021. Omdat deze zaken over het algemeen op orde zijn, neemt de Raad zich voor in 2022 met het CvB meer te spreken over onderwijsinhoudelijke zaken alsmede over de governance en organisatieontwikkeling. Ten slotte heeft de Raad zich voorbereid op besluitvorming in 2022 over de omvang van het CvB.

Besproken onderwerpen en de formele besluiten

De RvT besprak, naast de onderwerpen die voortvloeien uit statutaire taken (zoals begroting en jaarverslag), in de plenaire vergaderingen diverse onderwerpen. De voornaamste, voor zover niet elders in dit verslag behandeld, worden hieronder besproken. Waar dit relevant is, is het standpunt of advies van de RvT weergegeven.

- Er is verschillende keren met het CvB, de Studentenraad en de Ondernemingsraad, gesproken over corona: de gevolgen voor het onderwijs, voor het welzijn van de studenten en voor het werk van de medewerkers. Tevens heeft de RvT zich laten informeren over de besteding van het coronasteunpakket. Door de ontvangst van extra coronamiddelen is tussentijds (april 2021) de begroting 2021 aangepast. Verder heeft de RvT het CvB gevraagd naar wat de coronacrisis heeft opgeleverd aan nieuwe onderwijskundige of organisatorische inzichten, die na de coronacrisis vastgehouden moeten worden.

- Met het CvB is van gedachten gewisseld over de versterking van de dienst FC en de dienstverlening op het gebied ICT. De RvT is positief over de oprichting van een zelfstandige dienst ICT per 1 januari 2022. Door het samenbrengen van verschillende ICT-onderdelen ontstaat er meer focus.
- De RvT heeft zich in februari door de Functionaris Gegevensbescherming laten informeren over de stand van de IT-beveiliging bij Mondriaan. Uit de benchmark blijkt dat Mondriaan zich vergeleken met de mbo-sector in de middenmoot bevindt. Verder heeft de RvT zich laten informeren over een bewustwordingscampagne IT-beveiliging die begin 2021 van start is gegaan.
- Desalniettemin heeft er in augustus 2021 een cyberkraak plaatsgevonden bij Mondriaan, die een groot effect heeft gehad op de organisatie. De RvT heeft in september een extra vergadering belegd over de hack. Aan de orde kwamen onder andere het voornemen van het CvB om de hackers geen losgeld te betalen, de datalek die het gevolg was van de hack en de hersteltijd voor systemen en organisatie.
- Naar aanleiding van berichten in de landelijke media over toename van steekincidenten onder jongeren, is tevens gesproken over veiligheid op school. Hoewel Mondriaan (tot nog toe) een ernstig veiligheidsincident bespaard is gebleven, juicht de RvT het toe dat de visie op veiligheid is geactualiseerd en dat de samenwerking gezocht wordt met de gemeente Den Haag.
- In het kader van de internationalisering zijn projecten op Bonaire en Curaçao aan de orde geweest. Het project op Curaçao wordt door de Nederlandse overheid met een subsidie ondersteund en is gericht op de economische ontwikkeling van het eiland. De RvT volgt deze ontwikkeling met belangstelling.
- In het verslagjaar is 'Teams aan zet' een belangrijk onderwerp van gesprek geweest tussen de Ondernemingsraad en het CvB. 'Teams aan zet' beoogt meer bevoegdheden bij de onderwijsteams te leggen. Dit wordt ondersteund door het formatiebeleid, waardoor het loopbaanperspectief van docenten wordt verbeterd. De RvT volgt deze ontwikkelingen met belangstelling.

Besluitenlijst RvT 2021

18 februari 2021

- De RvT heeft kennisgenomen van de vaststelling dat de bezoldiging van de CvB-leden over 2020 binnen de maximumnorm van 201.000 euro op jaarbasis is gebleven.
- De RvT heeft de klasse-indeling WNT 2021 voor ROC Mondriaan vastgesteld (klasse G, WNT-onderwijs); en de maximum WNT-norm 2021 voor CvB-leden (op jaarbasis 209.000 euro).
- De RvT heeft kennisgenomen van de vaststelling dat de CvB-leden in 2020 hebben voldaan aan de anticumulatiebepaling WNT.
- De RvT heeft kennisgenomen van de hoogte van de bezoldiging van de RvT in 2021 (voorzitter: 28.215 euro en lid: 18.810 euro). De bezoldiging is afhankelijk van de WNT-norm en wordt jaarlijks berekend.

19 april 2021

- De RvT heeft het 'Jaarverslag van de Raad van Toezicht 2020' vastgesteld, onder voorbehoud van goedkeuring van het Geïntegreerd Jaardocument 2020.
- De RvT heeft de aangepaste begroting 2021 goedgekeurd.
- De RvT heeft de aangepaste meerjarenbegroting 2021-2025 goedgekeurd, op basis van het scenario 'realistisch'.
- De RvT heeft – conform artikel 7 lid 3e van de huidige Statuten – de Statuten van de Stichting ROC Mondriaan vastgesteld, onder voorbehoud van de vermelde check en juridische toets.
- De RvT heeft het document 'Toezichtvisie, toezichtkader en Toetsingskader Raad van Toezicht' vastgesteld.
- De RvT heeft – conform artikel 2.4.6 en artikel 2.4.7.a van het 'Bestuursreglement van ROC Mondriaan' – het 'Reglement Raad van Toezicht' vastgesteld, met inachtneming van de genoemde wijziging. Dit reglement vervangt het gelijknamige document uit 2017.

21 juni 2021

- De RvT heeft kennisgenomen van het Accountantsverslag 2020.
- De RvT heeft – conform het Bestuursreglement art. A.2.3.5 – kennisgenomen van de jaarrekening van de jaarrekening EBC Haaglanden BV Holding 2020.
- De RvT heeft – conform de Statuten art.14.3 – het Geïntegreerd Jaardocument 2020 goedgekeurd. Hiermee is tevens de vaststelling van het Jaarverslag van de Raad van Toezicht 2020 geëffectueerd (conform RvT-besluit van 19 april 2021).

- De RvT heeft kennisgenomen van het Controleplan 2021.
- De RvT heeft de collectieve beoordeling van het CvB 2020 vastgesteld.
- De RvT heeft de taakverdeling van de CvB-leden, zoals beschreven in het document 'Aandachtsgebieden College van Bestuur per 1 juni 2021' – conform de Statuten art. 10.3 – vastgesteld.
- De RvT heeft op advies van de Auditcommissie de overeenkomst met PWC als accountant voor het verslagjaar 2021 (tot 1 juni 2022) verlengd.

29 september 2021

- De RvT is akkoord gegaan met de aanpassingen zoals opgenomen in de versie van de Statuten d.d. 26 juli 2021.
- De RvT heeft – conform de Statuten 12.10h – goedkeuring verleend voor de investering van 34.147.000 euro ten behoeve van de nieuwbouw Henri Faasdreef. Deze vervangt de eerdere goedkeuring van 27 januari 2020.

1 november 2021

- De RvT heeft besloten om de opdracht voor accountantsdiensten over 2022 te geven aan PWC. Voor het jaar erna zal deze dienst worden aanbesteed.
- De RvT heeft de vergaderplanning 2022 vastgesteld.

20 december 2021

- De RvT heeft de doelstellingen CvB 2022 vastgesteld. De individuele beoordeling over 2022 zal plaatsvinden op basis van onder meer de inbreng die bij MT-leden opgehaald wordt. De Remuneratiecommissie werkt dit uit.
- De RvT heeft – conform de Statuten art. 6.2 en 6.3 – mevrouw J.G.M. Reuling met ingang van 1 januari 2022 benoemd als lid van de RvT, met de aandachtsgebieden 'digitalisering in het onderwijs' en 'governance'.
- De RvT heeft – conform (1) artikel 9.1.4 lid 3.b van de WEB, (2) artikel 8 lid 2.c van de Statuten van ROC Mondriaan en (3) artikel 8.1 van het Bestuursreglement – goedkeuring gegeven aan het aangepaste Bestuursreglement, opdat het in de eerstvolgende vergadering van het CvB definitief vastgesteld kan worden.
- De RvT heeft – conform de Statuten art. 13.2 – de begroting 2022 van ROC Mondriaan goedgekeurd, alsmede de meerjarenbegroting 2022 – 2026. Dit laatste document met inachtneming van herijking begin 2022.

Bezoldiging

College van Bestuur

Het gezamenlijk inkomen van het CvB, vermeerderd met de belaste onkostenvergoedingen, werkgeverspremie voor het pensioen en beëindigingsvergoeding dienstverband, bedroeg in het verslagjaar in totaal € 574.797,- naar een werktijdfactor van 2,58. De bezoldiging voldoet aan de WNT-norm 2021 (Wet normering topinkomens).

De RvT heeft vastgesteld dat alle CvB-leden in het verslagjaar hebben voldaan aan de anticumulatiebepaling WNT.

Raad van Toezicht

In het verslagjaar bedroeg de bezoldiging voor de voorzitter € 28.215 en voor een lid € 18.810.

De bezoldiging van de RvT-leden wordt met ingang van 1 januari 2021 afgeleid van de WNT. Er wordt een percentage van 90% van de WNT gehanteerd. De bezoldiging van de voorzitter RvT wordt berekend als 15% x 90% van de WNT-norm; dat van een lid als 10% x 90% van de WNT-norm.

Hoofd- en nevenfuncties, benoemingstermijnen en deelnemingen

Ten aanzien van het bekleden van nevenfuncties en het deelnemen in bedrijven gelden voor leden van de RvT de volgende criteria:

- door de nevenfunctie / de deelneming mag de goede naam van Mondriaan niet in gevaar komen;
- door de nevenfunctie / de deelneming mag het lid niet in conflict komen met zijn of haar werk binnen Mondriaan; de nevenfunctie / de deelneming of het totaal van nevenfuncties en deelnemingen mag niet zoveel tijd en aandacht vragen, dat hierdoor een adequate uitoefening van de functie in gevaar komt.

Overzicht hoofd- en nevenfunctie, benoemingstermijnen en deelnemingen RvT-leden per 31-12-2021

De heer drs. E.W.C.M. Damen benoemd per 01-01-2019 <i>Nevenfuncties</i> • Voorzitter van de Raad van Advies van Vitadent • Voorzitter Raad van Commissarissen Dagelijks Leven • Moderator Comenius Leergangen Rijksuniversiteit Groningen, in het bijzonder European Leadership Course • Voorzitter Stichting Asklepios • Lid Raad van Toezicht Nationaal Holocaust Museum/Hollandsche Schouwburg • Bestuurslid vereniging Nestores <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> geen	Mevrouw drs. M.D. Cambeen benoemd per 01-09-2015 herbenoemd per 01-09-2019 <i>Hoofdfunctie</i> Managing director Springer Media BV <i>Nevenfunctie</i> Lid Raad van Toezicht Consumentenbond (tot 01-11-2021) <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> • Cambeen Company BV • MC2 Media Consultancy BV	Mevrouw drs. D.C. Rumahlewang benoemd per 01-01-2016 herbenoemd per 01-01-2020 <i>Hoofdfunctie</i> Interim-manager en senior consultant, PlusTalent Onderwijsmanagement BV, Utrecht <i>Nevenfuncties</i> Lid van het Bestuur Art-S-Cool, Den Haag <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> EDU2020 BV (Den Haag)
Mevrouw W.J.J. Ong RA benoemd per 01-01-2017 herbenoemd per 01-01-2021 <i>Nevenfuncties</i> • Lid van de Raad van Toezicht van Stichting Pensioenfonds SABIC • Lid van de Raad van Commissarissen en lid auditcommissie Stichting Rndom Wonen • Lid Geschillencommissie van het KiFiD • Sleutelfunctiehouder Interne Audit bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor Schilders-, Afwerkings- en Glaszetbedrijf • Lid van de Raad van Toezicht bij Pensioenfonds Bakkers <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> • De Piedra B.V. • El Immobiliario B.V.	De heer J.W.N. van Merwijk benoemd per 01-01-2017 herbenoemd per 01-01-2021 <i>Hoofdfunctie</i> Directeur Stadion Feijenoord N.V. <i>Nevenfuncties</i> • Lid Raad van Toezicht Stichting Jeugdformaat (Rijswijk) • Lid Raad van Toezicht Stichting de Jodan Boys (Gouda) <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> geen	Mevrouw dr. A.A. Sanderman benoemd per 01-03-2019 afgetreden als lid Raad van Toezicht van ROC Mondriaan per 01-09-2021 (Tot die tijd golden onderstaande hoofdfunctie, nevenfunctie en deelnemingen) <i>Hoofdfunctie</i> Directeur Health Coach Program te Den Haag <i>Nevenfuncties</i> • Lid van Raad van Commissarissen Language Institute Regina Coeli te Vught • Lid Raad van Toezicht Stichting Zonnehuisgroep te Vlaardingen • Lid Raad van Toezicht Breda University of Applied Sciences <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> geen
	De heer Y. Asraoui RA benoemd per 01-03-2019 <i>Hoofdfunctie</i> Finance Executive Rabobank <i>Nevenfuncties:</i> • Lid Raad van Commissarissen Remote Financial Services EU B.V. • Lid Raad van Commissarissen Parnassia Groep <i>Deelnemingen in bedrijven:</i> geen	

Hoofdstuk 5 - Continuïteitsparagraaf

In het Geïntegreerd Jaardocument wil Mondriaan niet alleen rapporteren over het (financieel) handelen in het verleden, maar ook – conform wet- en regelgeving – aandacht besteden aan de continuïteit. Heeft de organisatie in de voorzienbare toekomst voldoende middelen om zijn hoofdtaak, het verzorgen van onderwijs, goed uit te voeren? Daar gaat de continuïteitsparagraaf over.

Onderdeel ervan is een analyse van de risico's, die immers de continuïteit kunnen bedreigen. Daarbij gaat het niet zozeer om het uitsluiten van risico's, als wel om het beheersen ervan. Periodiek vindt een risico-inventarisatie plaats op grond waarvan beheersmaatregelen worden genomen.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is een afgeleide van het uitgestippelde onderwijsbeleid voor de komende jaren en de bijbehorende strategische keuzes voor de betreffende periode. Het (meerjaren) financiële beleid is erop gericht de continuïteit van het onderwijs, de werkgelegenheid en de materiële voorzieningen (gebouwen, etc.) van Mondriaan te waarborgen en optimale randvoorwaarden te creëren voor de realisatie van onze missie, strategie en beleid.

De komende jaren streeft Mondriaan, met behoud van de degelijke financiële basis, naar het verbeteren van de positie van kwetsbare jongeren en volwassenen, naar het creëren van gelijke kansen in het onderwijs en wordt er gewerkt aan onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst ([zie de Kwaliteitsagenda, paragraaf 2.2](#)).

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de kennis dat de rijksbijdragen vanaf 2023 dalen door het wegvallen van de middelen Nationaal Plan Onderwijs, de voorfinanciering van de toename van studenten i.v.m. de T-2 systematiek, met gelijkblijvende inkomsten uit de (nieuwe) Kwaliteitsafspraken vanaf 2023 en gelijkblijvende gemeentelijke gelden en bijbehorende personele lasten. De personele last en de formatie voor het mbo is gebaseerd op de mbo-studentratio met een bandbreedte tussen 15,4 – 17,0 zoals vastgelegd in de hoofdlijnen van de begroting. Een toename van de huisvestingslasten komt enerzijds door de ingebruikname van de Meppelweg en de nieuwbouw aan de Henri Faasdreef en anderzijds door een uitbreiding voor techniekonderwijs aan het Kesslerpark te Rijswijk.

Als gevolg van corona heeft Mondriaan een aantal beleidsmatige accenten gelegd. Deze zijn uitgewerkt in vijf thema's:

- Online/hybride leren
- Onderwijstijd
- Begeleiding
- Examinering
- Werkgeverschap/organisatie

Het is de bedoeling om de thema's in de toekomst te laten opgaan in de strategische ambities.

De overheid heeft het Actieplan NPO ingericht om de door corona veroorzaakte problematiek in het onderwijs te herstellen, zie [2.3 Steunpakketten corona](#). Hiervoor is een 'corona enveloppe' voor 2021 en 2022 beschikbaar gesteld. De voorgenomen acties kunnen worden onderverdeeld in vier thema's:

1. Soepele in- en doorstroom.
2. Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding.
3. Ondersteuning en begeleiding op het gebied van stages.
4. Aanpak jeugdwerkloosheid.

Door de coronapandemie zijn er forse onderwijsachterstanden en gedragsproblematieken bij de studenten die doorwerken in de komende jaren. Om de studenten de komende jaren voldoende te kunnen ondersteunen, te begeleiden, de onderwijskwaliteit te verhogen en de vsv te verlagen wordt er in de jaren 2023 t/m 2026 extra formatieve ruimte (jaarlijks c.a. 40 fte, € 3 mln.) beschikbaar gesteld. Naast de formatieve inzet is er jaarlijks € 1 mln. beschikbaar voor het stimuleren en ondersteunen van de ICT innovatie in het onderwijs.

Om de ambities, thema's en de inzet op de onderwijsachterstanden en gedragsproblematiek van de studenten meerjarig te kunnen uitvoeren heeft Mondriaan besloten de positieve financiële resultaten uit voorgaande jaren in de komende jaren in te zetten en te financieren uit het eigen vermogen. In de jaren 2023 t/m 2026 ontstaat hierdoor een negatief begroot exploitatieresultaat, vanaf 2027 verwacht ROC Mondriaan een sluitende begroting te kunnen presenteren.

Duurzaamheid-huisvesting

In de meerjarenbegroting zijn de kosten voor de verdere verduurzaming van de gebouwen niet opgenomen, de ambitie is om de gebouwen "Paris proof" te maken waardoor de klimaatdoelen conform de kabinetsplannen en het klimaatakkoord bereikt kunnen worden. Voor de financiering van de klimaatdoelen is er een landelijk klimaatfonds beschikbaar waaruit o.a. de onderwijssector gecompenseerd wordt voor de investeringen om de klimaatdoelen te bereiken.

Tabel 5.1 Meerjarige studenten- en formatieprognose (A1 gegevensset)

mbo	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose	prognose
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
aantal studenten	19.758	19.970	20.130	20.250	20.380	20.500
aantal gewogen studenten	17.061	17.225	17.370	17.475	17.590	17.698
gemiddelde bezetting in fte						
OP	977	1.030	1.016	1.022	1.029	1.035
BOBP	198	208	210	211	212	214
AOBP-scholen	304	313	314	315	316	317
AOBP-diensten	428	465	466	467	467	468
totaal gemiddelde bezetting	1.907	2.016	2.006	2.015	2.025	2.034

Toelichting meerjarig studenten- en formatieprognose (A1 gegevensset)

Voor de bekostiging tellen de gewogen studenten aan een bol-opleiding volledig mee voor de bekostiging. Studenten aan een bbl-opleiding tellen volgens de deeltijdfactor van 0,4 mee. Het jaar 2021 is gebaseerd op de eindstand per 1 oktober 2021, in de jaren 2022-2026 gaat het om verwachte studentenaantallen.

Mondriaan gaat uit van een groei van studentenaantallen die de komende jaren geleidelijk afvlakt. Deze raming is gebaseerd op ervaringscijfers en onderzoek van demografische gegevens en instroom-, uitval-, doorstroom- en uitstroomcijfers. De verwachte studentenaantallen zijn leidend geweest in het financieel meerjarenperspectief, zoals opgenomen in de begroting 2022 en verder. De liquiditeit, rentabiliteit en investeringsbehoefte zijn hiervan afgeleid. Dit geldt tevens voor de meerjarenbegrotingen over 2022-2026 van de exploitatie en de balans.

In het najaar van 2021 zijn deze prognoses opnieuw beoordeeld ten behoeve van de uitgangspunten voor de begroting van 2022. De ontwikkelingen inzake de rijksbekostiging en overige zaken zijn hierin meegenomen.

De personele bezetting betreft de gemiddelde bezetting per jaar. De gemiddelde bezetting voor de jaren 2022-2026 is gerelateerd aan de ontwikkeling van het aantal studenten en de inzet op projecten die gefinancierd worden door lagere overheden.

Tabel 5.2 A2 Meerjarenbegroting

balans x € 1.000	jaarrekening 2021	prognose 2022	prognose 2023	prognose 2024	prognose 2025	prognose 2026
activa						
vaste activa						
gebouwen	125.005	150.831	156.409	148.332	140.349	132.424
inventaris en apparatuur	19.770	21.731	22.640	23.497	24.316	25.096
financiële vaste activa	1.881	1.693	1.505	1.317	1.129	941
totaal vaste activa	146.656	174.255	180.554	173.146	165.794	158.461
vlottende activa						
voorraden	30	28	28	28	28	28
vorderingen	3.435	3.839	3.843	3.846	3.849	3.852
liquide middelen	58.433	29.469	13.420	10.469	8.236	751
totaal vlottende activa	61.898	33.336	17.291	14.343	12.113	4.631
totaal activa	208.554	207.591	197.845	187.489	177.907	163.092
passiva						
groepsvermogen	103.179	103.179	97.784	90.794	84.667	79.217
voorzieningen	13.046	13.217	13.189	13.214	13.341	7.631
langlopende schulden	52.500	48.750	45.000	41.250	37.500	33.750
kortlopende schulden	39.829	42.445	41.872	42.231	42.399	42.494
totaal passiva	208.554	207.591	197.845	187.489	177.907	163.092

Toelichting balans

Om de groei van studentenaantallen, de ambities en thema's de komende jaren te kunnen accommoderen nemen de vaste activa de komende jaren toe en neemt de liquiditeit en het groepsvermogen af. De vaste activa is een weergave van de boekwaarde, de toename van de boekwaarde ontstaat door de aankoop en renovatie van de Meppelweg en de nieuwbouw aan de Henri Faasdreef.

In de (meerjaren)begroting is rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:

- De bouw aan de Henri Faasdreef vindt op dit moment plaats. Hiervoor is in de begroting rekening gehouden met een investering van € 34,1 mln. de verwachte is schooljaar 2023-2024.
- Ter vervanging van de Zuidlarenstraat is de Meppelweg in 2020 gekocht. Voor de renovatie van dit pand is een investering ad. € 19,5 mln. opgenomen in de begroting vanaf 2020, de verwachte is schooljaar 2022-2023.
- Uibreiding huisvesting voor techniekonderwijs aan het Kesslerpark te Rijswijk. Om het pand geschikt te maken voor onderwijs is een investering ad. € 1,0 mln. in de begroting 2023 opgenomen.
- Starten van de Internationale school op de Koningin Mariaalaan te Den Haag. Investering in 2022 ad. € 0,5 mln.

Daarnaast wordt een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar extra huisvesting in Delft en Leiden ten behoeve van techniek en zorgonderwijs.

Uitgangspunt is te allen tijde een vierkantemeterprijs die past binnen het huisvestingskader en aansluit op het gemiddelde van de sector, zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de door Mondriaan gehanteerde standaarden op het gebied van inrichting, ICT-infrastructuur en klimaat.

Op basis van verschillende scenario's en de financiële ruimte binnen de rekeningcourantfaciliteit acht Mondriaan het vooralsnog niet noodzakelijk om additioneel vreemd vermogen aan te trekken om te voorkomen dat de liquiditeitsratio tijdelijk onder de signaleringsgrens van 0,5 uitkomt.

De bekostiging van Mondriaan is voor de komende twee jaar goed voorspelbaar als gevolg van de T-2-systematiek (dit betekent dat de bekostiging in 2022 is gebaseerd op aanwezige studenten op 1 oktober 2020). Daarnaast zijn risico's voor de meerjarenbegroting inzichtelijk en zijn adequate maatregelen genomen om de risico's te beheersen. Voor interne financiële sturing heeft het CvB interne signaleringswaarden vastgesteld.

Toelichting groepsvermogen

Mondriaan sluit het boekjaar 2021 af met een groepsvermogen van € 103 mln. Het groepsvermogen heeft voor Mondriaan twee belangrijke doelen. Naast de bufferfunctie is het vermogen ook belangrijk voor de financiering van de bezittingen (activa). De bufferfunctie houdt in dat Mondriaan ruimte heeft om toekomstige tegenvallers en/of verliezen op te vangen en de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. Verder heeft het groepsvermogen een financieringsfunctie. Het wordt ook gebruikt voor de financiering van de bezittingen. Daarnaast zijn de activa met vreemd vermogen gefinancierd. Over het vreemd vermogen betaalt Mondriaan 0,63 procent rente.

Het overgrote deel van het eigen vermogen zit 'vast' in stenen (gebouwen) en kan alleen worden aangewend als Mondriaan overgaat tot de verkoop van een gebouw of door het aantrekken van vreemd vermogen. Gezien de omvang van de huidige studentenpopulatie is het niet wenselijk om gebouwen te verkopen. Het aantrekken van vreemd vermogen (een lening bijvoorbeeld) kost geld (rente) en moet op termijn worden terugbetaald. Het is verstandiger om de ruimte binnen het eigen vermogen aan te houden als reserve voor toekomstige investeringen. In dit kader spreekt men ook wel over spaarliquiditeit, het geld dat gespaard wordt om in de toekomst vervanging van activa te kunnen financieren.

Staat van baten en lasten

Tabel 5.3 Meerjaren winst- en verliesrekening

alle bedragen x € 1.000	jaarrekening 2021	begroting 2022	prognose 2023	prognose 2024	prognose 2025	prognose 2026
baten						
rijksbijdrage	187.648	191.548	181.167	183.207	184.743	185.712
overige overheidsbijdragen en subsidies	11.348	11.076	11.076	11.076	11.076	11.076
college-, cursus-, les- en examengelden	2.671	2.925	2.932	2.937	2.943	2.948
baten werk in opdracht van derden	1.454	1.109	1.220	1.342	1.476	1.624
overige opbrengsten	3.832	4.342	6.342	4.342	4.342	4.342
totaal baten	206.953	211.000	202.737	202.904	204.580	205.702
lasten						
personeel	158.755	168.228	161.672	162.448	163.296	163.723
afschrijvingen gebouwen	6.661	6.470	7.389	8.077	7.983	7.925
afschrijvingen app/inventaris	5.865	6.377	6.468	6.520	6.558	6.597
huisvestingslasten	12.046	12.362	14.015	14.249	14.249	14.249
overige bedrijfslasten	14.319	17.210	18.260	18.297	18.337	18.403
totaal lasten	197.646	210.647	207.804	209.591	210.423	210.897
financiële baten en lasten	-381	-353	-327	-304	-283	-255
resultaat	8.926	-	-5.394	-6.991	-6.126	-5.450
	4,31%	0,00%	-2,66%	-3,45%	-2,99%	-2,65%

Toelichting winst- en verliesrekening

De meerjarenbegroting is gebaseerd op de geschatte ontwikkeling van het studentenaantal, de meest recente raming van het macrokader voor de mbo-sector (september 2021) en een inschatting van de toekomst gecombineerd met ervaringen uit het verleden. Op basis van het aandeel T-2 voor de rijksbijdrage en de ontwikkeling van het macrobudget stijgt de rijksbijdrage de komende jaren als gevolg van een groter marktaandeel van Mondriaan door de groei van het studentenaantal, hetgeen versterkt wordt door de landelijke krimp van het studentenaantal.

In het jaar 2022 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor onderwijs ondersteuningspakketten i.v.m. corona (NPO). Voor de jaren 2023-2026 stelt Mondriaan vanuit het eigen vermogen gelden beschikbaar ter financiering voor het versterken van het onderwijs. De opgedane ervaring van de afgelopen twee coronajaren is de basis met als doel de onderwijskwaliteit te verhogen en de vsv te verlagen door o.a. meer formatieve inzet voor de begeleiding van de student, hybride leren en verdere toepassing van ICT door het stimuleren en ondersteunen van ICT innovatie.

Naast de lumpsum ontvangt Mondriaan middelen voor de uitvoering van de Kwaliteitsagenda. Het investeringsbudget wordt door het ministerie van OCW enerzijds verdeeld naar rato van de berekende rijksbijdrage voor de instelling en anderzijds van het aantal studenten dat is ingeschreven voor een basisberoepsopleiding (niveau 2). Naast een groter marktaandeel ontvangt Mondriaan ook extra middelen als gevolg van een hoger aandeel niveau-2-studenten.

Ten gevolge van de T-2 systematiek op de lumpsum bekostiging ontstaat er in de jaren 2023 tot en met 2025 een financieringstekort. In 2023 wordt dit deels opgevangen door de verwachte verkoopopbrengst ad. € 2,0 mln. (conform meerjarig huisvestingsbeleidsplan) van de Brouwersgracht. De verwachte voorfinanciering in de jaren 2023-2026 is c.a. € 9 mln.

De meerjarenpersoneelskosten vloeien voort uit de meerjarenformatieplanning. Deze planning is allereerst een afgeleide van de meerjarenstudentenprognose met als basis het formatiebeleid.

Doelstellingen van het formatiebeleid zijn:

- carrièremogelijkheden in de klas.
- een kwaliteitsslag maken.
- 'teams aan zet' verder ontwikkelen.
- een wendbare organisatie blijven.

Daartoe zijn in het beleid onder meer opgenomen dat de LC-docentenfunctie de spilfunctie wordt, een functiemix voor de docentfuncties, twee nieuwe functies: de LD-docentfunctie en een instructeursfunctie in schaal 10 én het structureel werken aan Strategische Personeels Planning (SPP) als basis voor meerjarige formatieplanning.

Het formatiebeleid bevat kaders en bandbreedtes voor het SPP, het Strategisch Personeel Plan. Bij de kaders is rekening gehouden met in- en externe ontwikkelingen. De in het formatiebeleid opgenomen functiemix is 24,5 -29% LB, 60% LC, 10-15% LD en 0,5-1% LE. Deze functiemix is een groeimodel en moet in de periode 1 augustus 2022 tot 1 augustus 2025 gerealiseerd worden.

De verwerking van de meerkosten zijn beperkt door de uitstroom van gepensioneerde medewerkers en instroom van veelal jonge medewerkers, per saldo leidt dit tot een lichte stijging van de gemiddelde personele lasten 2022-2026.

Kengetallen

Tabel 5.4 Kengetallen

balans x € 1.000	signaleringswaarde		jaarrekening	prognose				
	lvh0	Mondriaan	2021	2022	2023	2024	2025	2026
solvabiliteit 2	< 0,30		0,56	0,56	0,56	0,55	0,55	0,53
signaleringswaarde bovenmatige reserves	> 1		0,60	0,54	0,49	0,45	0,42	0,39
liquiditeit	< 0,75		1,55	0,79	0,41	0,34	0,29	0,11
rentabiliteit t.o.v. baten	n.v.t.	-3% en +3%	4,3%	0,0%	-2,7%	-3,4%	-3,0%	-2,6%
huisvestingsratio	n.v.t.	>12,5%	9,5%	9,1%	10,4%	10,8%	10,7%	10,6%
studentratio	n.v.t.	15,4 - 17,0	16,0	15,3	15,5	15,5	15,5	15,5
absolute omvang liquide middelen	< 2 mln.		58,4 mln.	29,5 mln.	13,4 mln.	10,4 mln.	8,2 mln.	0,76 mln.

Toelichting kengetallen

Vanaf 2024 daalt de solvabiliteit door de jaarlijkse aflossing en door de afname van het Groepsvermogen i.v.m. de voorfinanciering ten gevolge van de T-2 bekostiging en de financiering van de ambities en thema's here to stay.

De komende jaren daalt de liquiditeit door investeringen in huisvesting en het begrote exploitatietekort.

In de liquiditeitsratio is geen rekening gehouden met de rekeningcourantfaciliteit van circa € 13 mln. die Mondriaan heeft bij schatkistbankieren.

De financiële staat van het onderwijs (bovenmatige reserves)

Met ingang van verslagjaar 2020 dient de instelling te rapporteren over de opgebouwde reserves op basis van een ontwikkelde signaleringswaarde. Deze signaleringswaarde is ontwikkeld door de Inspectie van het Onderwijs en heeft ten doel het signaleren van bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen.

De signaleringswaarde IvhO is > 1, de signaleringswaarde van ROC Mondriaan 2021 is 0,60 en valt hierbij binnen deze norm.

Strategische huisvestingsplanning

In 2020 is het Strategisch Huisvestingsplan 2020-2024 opgeleverd. Dit plan beoogt de strategische ambities van Mondriaan te ondersteunen.

In het plan staan uitgangspunten genoemd die de basis vormen voor de ontwikkeling van huisvesting bij Mondriaan:

- Positionering/bereikbaarheid van scholen en campussen.
- Flexibele inrichtingsmogelijkheden.
- Plaats- en tijdonafhankelijk leren, werken en innoveren.
- Veranderingen in het onderwijs: samen naar de toekomst.
- Samenwerking met het vo (instroom) en hbo (doorstroom).
- Duurzaamheid.

Om het strategisch huisvestingsbeleid te kunnen volgen, worden de volgende indicatoren gebruikt:

- Tevredenheid van student en medewerker verhogen.
- De huisvestingskosten bedragen 10% - 12,5% van de totale exploitatiebegroting.
- CO₂-reductie met 5%.
- Hergebruik van materialen, het zogenaamde circulair bouwen.
- Huisvestingskosten per student mogen niet hoger zijn dan het landelijk gemiddelde.
- Handhaven op 7-9 m² per student. Het streven is om onder het landelijk gemiddelde van 9,1 m² te blijven.

De volgende huisvestingsprojecten zijn gepland en in uitvoering:

- Het pand aan de Meppelweg wordt volledig gerenoveerd. De Meppelweg zal na renovatie worden toegewezen aan de school voor Entree, rebound activiteiten, bijzondere doelgroepen en bijzondere trajecten. De Zuidlarenstraat zal dan worden afgestoten. Ten aanzien van de Meppelweg is in de begroting rekening gehouden met een investering van € 19,5 mln.
- De nieuwbouw aan de Henri Faasdreef bevindt zich op dit moment in de definitieve ontwerpfase. Hiervoor is in de begroting rekening gehouden met een investering van € 34,1 mln.
- Uitbreiding huisvesting voor techniekonderwijs aan het Kesslerpark te Rijswijk. Om het pand geschikt te maken voor onderwijs is een investering ad. € 1,0 mln. opgenomen.
- Starten van de Internationale school op de Koningin Marialaan te Den Haag. De investering is € 0,5 mln.

Daarnaast worden met NPO-gelden op verschillende locaties studiehuisen ingericht.

Het thema duurzaamheid krijgt extra aandacht de komende jaren. Dit vertaalt zich binnen het facilitair bedrijf op onderwerpen als CO₂-reductie, mobiliteit, afvalscheiding en circulariteit.

Overige rapportages

B1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De risico-inventarisatie is gericht op de ambities die in het meest actuele strategisch plan 2020-2024 zijn opgenomen.

Het CvB heeft derhalve besloten de risicomatrix te actualiseren met als doel:

- Verkrijgen van meer inzicht in de belangrijke zaken die de realisatie van de strategische doelstellingen van Mondriaan (kunnen) bedreigen of belemmeren;
- Basis voor het bepalen of de huidige mate van beheersing van deze strategische risico's al voldoende is of dat aanvullende actie nodig is;
- Basis voor de gedeelde visie waar Mondriaan nu staat op het gebied van de strategische risico's en wat het op het gebied beheersing ervan kan, moet en wil doen;
- Verder creëren van bewustwording voor de onderwerpen 'risicomanagement' en 'transparant in control'.

B2 Beschrijving belangrijkste risico's

Risico's gebaseerd op het strategisch document

Er vinden gesprekken plaats met de externe accountant over de kwaliteit van de interne beheersing en Mondriaan voert jaarlijks een aantal interne audits uit. Er wordt onderscheid gemaakt naar:

- Interne audits onderwijskwaliteit: Op opleidingsniveau beoordeelt Mondriaan onder leiding van een externe voorzitter de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Veiligheid en schoolklimaat, Onderwijsresultaten en Sturen, kwaliteitszorg en ambitie. daarnaast wordt de naleving van de overige wettelijke vereisten gecontroleerd.
- Interne audits examenkwaliteit: Op opleidingsniveau beoordeelt Mondriaan onder leiding van een externe voorzitter het kwaliteitsgebied Borging en afsluiting.
- Dienstenaudits.
- Archiefaudits.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

[Zie pagina 48-54.](#)

Tabel 5.5 Beschrijving belangrijkste risico's

categorie	mogelijk ongewenste gebeurtenis	maatregelen ter voorkoming
onderwijskwaliteit	de door Mondriaan gestelde resultaten voldoen niet aan de door de inspectie gestelde eisen	uitvoeren van examen -en onderwijsaudits, het hebben van een intern kwaliteitszorgsysteem
	de studenttevredenheid is lager dan gewenst, zoals gemeten in de studenttevredenheidsenquête	het uitvoeren van de enquêtes en meenemen in de gesprekscyclus met de scholen
	niet kunnen vervullen van onderwijsvacatures	adequaat wervingsbeleid om het juiste personeel te binden aan Mondriaan
professionalisering	de professionaliseringsslag wordt niet gehaald waardoor er kwalitatieve en kwantitatieve problemen ontstaan	er is een uitgebreid P-instrumentarium voorhanden, en er is veel aandacht voor werving en behoud
bedrijfsvoering verbeteren	niet aan de eisen van privacy en security (AVG) voldoen	doorontwikkeling bedrijfsvoering en awareness-sessies
	het ziekteverzuim is te hoog, waardoor er uitval dreigt	gericht beleid op groepen die het betreft
	examenfraude	gebruikmaken van landelijke examens, goede systeembeveiliging, voorlichting van docenten en studenten, en examenprotocollen
technologie en ICT benutten	het niet realiseren van de afgesproken doelen van het prestatieafhankelijk budget van de kwaliteitsmiddelen	de doelen koppelen aan eigenaren en de voortgang monitoren via de P&C-cyclus.
	de opleidingen zijn beperkt innovatief, zowel inhoudelijk als didactisch	scholing van medewerkers, aansluiten bij de externe omgeving en het personeel ervaring laten opdoen in het bedrijfsleven
	hacks en andere cyberaanvallen, die de onderwijsprocessen kunnen verstoren.	- de realisatie van een 'state of the art' ict-digitale infrastructuur met bijbehorende beveiliging. - het aanstellen van een Chief Information Security Officer.
studentenbegeleiding	het vsv-cijfer laat een trend zien die afwijkt van de verwachtingen op basis van de landelijke G4-cijfers	een mix van maatregelen inzetten om uitval te voorkomen, waaronder specifieke begeleiding en een adequaat zorgsysteem
studenteninstroom	het toeleverend en afnemend onderwijs is niet tevreden	gericht contact op verschillende hiërarchische niveaus in de organisatie

Naast de risico's op Mondriaanniveau onderscheiden scholen en diensten risico's die aansluiten op het specifieke karakter van de school of de dienst.

In de forecastgesprekken die drie maal per jaar plaatsvinden is dit een gespreksonderwerp.

Deze risicoanalyses geven geen aanleiding tot het vormen van aanvullende reserveringen of voorzieningen.

Naast de bovengenoemde risico's waarbij maatregelen zijn geformuleerd ziet Mondriaan ook meerjarig een aantal onzekerheden:

- Mogelijke bezuinigingen door het rijk en lagere overheden door herverdeling van de rijksbegroting;
- De impact van de coronacrisis op de studieresultaten en op de bedrijfsvoering waaronder ict en huisvesting;
- Aanbestedingen Educatie en Inburgering;
- Het behalen van de resultaatafhankelijke kwaliteitsafspraken en de hieraan gerelateerde financiële resultaten;
- Het tijdig invullen van vacatures;
- De ontwikkeling van de studentenaantallen in de komende jaren.

Uit de opstelling wordt duidelijk dat voorzienbare risico's zijn onderkend, en dat beheersmaatregelen aanwezig zijn. In de opstelling wordt niet ingegaan op generieke risico's die gekoppeld zijn aan wijzigingen in wet- en regelgeving. Dat zijn risico's die voor iedere organisatie in gelijke mate optreden, en die veelal op het niveau van de MBO Raad worden besproken en aangepakt, zoals risico's rondom dataveiligheid, privacy etc. Mondriaan conformeert zich in voorkomende gevallen aan de afspraken in de branche.

Hoofdstuk 6 - Jaarrekening 2021

Uit de jaarrekening kan je de financiële gezondheid van ROC Mondriaan opmaken. Althans, als je weet hoe je de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht moet lezen. Een aantal kengetallen kunnen hierbij helpen. Het gaat dan over de liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit. Misschien geen begrippen die je dagelijks gebruikt, maar ze zijn wel belangrijk om de jaarrekening te begrijpen.

De balans en de staat van baten en lasten (ook wel ‘winst- en verliesrekening’ of ‘resultatenrekening’ genoemd) en het kasstroomoverzicht vormen de belangrijkste onderdelen van de jaarrekening. Hierin vind je informatie die je kan gebruiken om de financiële gezondheid van Mondriaan te bepalen.

De **balans** is een overzicht van bezittingen, schulden en eigen vermogen. Links staan de bezittingen, rechts staan de schulden. De bezittingen van Mondriaan bestaan met name uit gebouwen, inventaris en apparatuur. Bij elkaar een bedrag van ruim € 147 mln. Daarnaast heeft Mondriaan € 58 mln. op de bank staan. Dat is veel geld en wordt gebruikt om de salarissen en rekeningen te betalen. We kunnen hiervan ongeveer 5 maanden salaris betalen. Tegenover de bezittingen staat € 92 miljoen aan schulden en een reservepotje van € 13 mln. voor een aantal specifieke verplichtingen zoals voor wachtgeld en het seniorverlof. Per saldo heeft Mondriaan dus een eigen vermogen van € 103 mln. Wel moet gezegd worden dat het eigen vermogen van Mondriaan niet zomaar beschikbaar is. Men zegt wel eens, dat het “vast zit in stenen”. Dat wil zeggen dat als Mondriaan gebruik wil maken van het eigen vermogen (en wil inzetten voor bijvoorbeeld onderwijs) er gebouwen van Mondriaan verkocht moeten worden zodat de opbrengst gebruikt kan worden voor deze doelen. Vergelijk het maar met de overwaarde van een eigen huis. Je kunt daar pas over beschikken als je een extra lening neemt of als het huis wordt verkocht.

Het eigen vermogen van Mondriaan is in 2021 toegenomen met € 8.925.770,- (4,3 procent van de totale baten). In de **staat van baten en lasten** kan je zien hoe dit saldo tot stand is gekomen. De staat van baten en lasten gaat over de verandering die in het eigen vermogen heeft plaatsgevonden.

Om nog beter inzicht te krijgen in de financiële huishouding van Mondriaan kan je kijken naar het onderlinge verband tussen de balans en de staat van baten en lasten. Hiervoor kun je gebruik maken van verschillende ‘ratio’s’:

Liquiditeitsratio geeft aan of er voldoende geld in kas is of op de bank staat om op korte termijn aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Je kunt dit berekenen door de bezittingen die kort binnen Mondriaan aanwezig zijn (zoals bijvoorbeeld vorderingen en kleine voorraden) te delen door de schulden op korte termijn (zoals bijvoorbeeld aan leveranciers). De inspectie van het onderwijs (hierna de inspectie) vindt de liquiditeit goed als de ratio hoger ligt dan 0,75. Eind 2021 is de ratio van Mondriaan 1,55.

Solvabiliteitsratio 2 geeft inzicht in de mate waarin het bedrijf aan zijn verplichtingen kan voldoen. Voor deze ratio deel je de alle bezittingen (de totale activa) door het eigen vermogen. Als norm wordt door de inspectie minimaal 0,3 gehanteerd. Mondriaan heeft een solvabiliteit van 0,56 wat betekent dat aan de verplichtingen kan worden voldaan.

De **rentabiliteit** zegt iets over de “winstgevendheid” van een organisatie of bedrijf. Dit is voor onderwijs natuurlijk geen doel op zich. De rentabiliteit van Mondriaan over de afgelopen periode bedraagt 4,3 procent. (2020: 2,3 procent)

Samenvattend kan gezegd worden dat Mondriaan eind 2021 een gezonde financiële positie heeft.

Tabel 6.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

	activa	31 december 2021	31 december 2020
		€	€
	vaste activa		
1.1	materiële vaste activa	144.774.946	145.024.012
1.2	financiële vaste activa	1.880.620	2.068.682
	totaal vaste activa	146.655.566	147.092.694
	vlottende activa		
1.3	voorraden	29.856	27.876
1.4	vorderingen	3.434.841	3.752.467
1.5	liquide middelen	58.433.760	49.139.171
	totaal vlottende activa	61.898.457	52.919.514
	totaal activa	208.554.023	200.012.208

	passiva	31 december 2021	31 december 2020
		€	€
2.1	groepsvermogen	103.178.664	94.252.894
2.2	voorzieningen	13.046.145	12.524.153
2.3	langlopende schulden	52.500.000	56.250.000
2.4	kortlopende schulden	39.829.214	36.985.161
	totaal passiva	208.554.023	200.012.208

Tabel 6.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2021

		2021	begroting 2021	2020
		€	€	€
	baten			
3.1	rijksbijdragen	187.648.247	191.586.000	165.348.640
3.2	overige overheidsbijdragen en subsidies	11.347.654	10.182.500	11.269.602
3.3	college-, cursus-, les- en examengelden	2.670.623	2.723.600	2.966.876
3.4	baten werk in opdracht van derden	1.453.876	1.242.800	1.078.095
3.5	overige baten	3.831.830	2.546.700	3.052.253
	totaal baten	206.952.230	208.281.600	183.715.466
	lasten			
4.1	personeelslasten	158.755.337	167.156.700	143.978.631
4.2	afschrijvingen	12.525.684	12.369.500	11.902.666
4.3	huisvestingslasten	12.046.276	11.431.800	11.471.106
4.4	overige lasten	14.314.924	16.968.200	11.572.494
	totaal lasten	197.642.221	207.926.200	178.924.897
	saldo baten en lasten	9.310.009	355.400	4.790.569
5.1	financiële baten en lasten	-380.628	-355.400	-409.525
	resultaat	8.929.381	-	4.381.044
6.1	belastingen	-3.611	-	-
	resultaat na belasting	8.925.770	-	4.381.044

Tabel 6.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2021

	verwijzing	2021	2020
		€	€
kasstroom uit operationele activiteiten			
saldo baten en lasten		9.310.009	4.790.569
aanpassingen voor:			
afschrijvingen	1.1	12.525.684	11.902.666
boekresultaat verkoop materiële vaste activa	3.5	-	-
mutaties financiële vaste activa	1.2	188.062	289.111
mutaties voorzieningen	2.2	521.992	627.859
mutatie belasting latentie		-3.611	-
		13.232.127	12.819.636
verandering in vlottende middelen:			
voorraden	1.3	-1.980	-4.300
vorderingen	1.4	317.626	1.367.636
schulden	2.4	2.844.053	3.746.529
		3.159.699	5.109.865
kasstroom uit bedrijfsoperaties		25.701.835	22.720.070
ontvangen interest	5.1	-	-
betaalde interest	5.1	-380.628	-409.525
		-380.628	-409.525
totaal kasstroom uit operationele activiteiten		25.321.207	22.310.545

	verwijzing	2021	2020
		€	€
kasstroom uit investeringsactiviteiten			
investerings materiële vaste activa	1.1	-12.276.618	-9.654.772
desinvestering materiële vaste activa	1.1	-	-
investerings financiële vaste activa		-	-
desinvestering financiële vaste activa		-	-
totaaltelling van kasstroom uit investeringsactiviteiten		-12.276.618	-9.654.772
kasstroom uit financieringsactiviteiten			
nieuw opgenomen leningen		-	-
aflossing langlopende schulden	2.3	-3.750.000	-3.750.000
totaaltelling van kasstroom uit financieringsactiviteiten		-3.750.000	-3.750.000
mutatie liquide middelen		9.294.589	8.905.773
beginstand liquide middelen		49.139.171	40.233.398
mutatie liquide middelen		9.294.589	8.905.773
eindstand liquide middelen		58.433.760	49.139.171

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2021

Organisatie en voornaamste activiteiten

De organisatie is een stichting; de voornaamste activiteiten van ROC Mondriaan (KvK-nummer 27182667) bestaan uit het verzorgen van middelbaar beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in de regio Haaglanden e.o.

Grondslagen voor consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens van de instelling opgenomen, samen met haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarin zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de instelling overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op de balansdatum. De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarin zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Deelnemingen waarin geen overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) worden niet betrokken in de consolidatie.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd, tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep. Aangezien de staat van baten en lasten over 2021 van de instelling in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

De Stichting ROC Mondriaan staat aan het hoofd van de groep. Onder de groep vallen onderstaande deelnemingen:

- EBC regio Haaglanden e.o. Holding B.V., te Den Haag, (100%), KvK-nummer 27183613
- EBC regio Haaglanden e.o. Contractgroep B.V., te Den Haag, (100%), KvK-nummer 27136415
- EBC regio Haaglanden e.o. Contract B.V., te Den Haag, (100%), KvK-nummer 27160604

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Verbonden partij

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Gebruik van schattingen en oordelingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Waardering van materiële vaste activa;
- (Personele) voorzieningen.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening 2021 is door het College van Bestuur opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De gevolgen van de uitbraak van corona zijn hierbij in acht genomen, waarbij deze slechts zeer beperkte invloed heeft op de continuïteit van de activiteiten van Mondriaan.

Het bovenstaande in ogenschouw nemende zien wij geen reden om te twijfelen aan de continuïteit van Mondriaan en hebben wij de jaarrekening opgemaakt op basis van continuïteit en achten wij de ingenomen schattingen in de jaarrekening nog steeds passend.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, Titel 9 Boek 2 BW, en Hoofdstuk 66o van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de stellige uitspraken van de overige hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving en met de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten overige financiële vaste activa, vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, en overige schulden. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen, geldmiddelen en overige (financiële) verplichtingen. Binnen de groep wordt alleen gebruikgemaakt van primaire financiële instrumenten en niet van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Voorts hebben ROC Mondriaan en/of haar groepsmaatschappijen geen handelsportefeuille van financiële instrumenten verworven of zijn deze aangegaan met het doel de instrumenten op korte termijn te verkopen. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd op de hierna beschreven manier bij vorderingen en schulden.

Materiële vaste activa

De gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de organisatie in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Investeringsubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de materiële vaste activa.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met eventuele restwaarde. Op terreinen, materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

Tabel 6.4 Afschrijvingen

	%
gebouwen	3,33
renovaties	5
verbouwingen	10
gebouwen installaties	10
schoolinventaris	6,67
kantoorinventaris	10
overige inventaris	10
hard- en software	25
audiovisuele middelen	25
overige apparatuur	10

Ter zake van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar [paragraaf Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa](#).

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde of de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waardingsgrondslagen van de organisatie gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de organisatie garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd.

Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de organisatie ten behoeve van deze deelneming. Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of duurzaam lagere bedrijfswaarde.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen, alsmede gekochte leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde.

Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er bij de verstrekking van leningen of de verwerving van obligaties sprake is van disagio of agio, wordt dit gedurende de looptijd ten gunste respectievelijk ten laste van het resultaat gebracht, als onderdeel van de effectieve rente. Ook transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering en als onderdeel van de effectieve rente ten laste van het resultaat gebracht. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Vorraden

Gebruiksgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen, onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

Groepsvermogen

Onder het groepsvermogen wordt de algemene reserve gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur.

Voorzieningen

De voorwaarden voor het treffen van een voorziening is aanwezig als voor balansdatum juridische of feitelijke verplichting bestaat die waarschijnlijk tot een uitstroom van middelen zal leiden en waarvan de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen gepresenteerd.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt, en;
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Toelichting voorzieningen

De voorzieningen voor jubilea-uitkeringen, langdurig ziekteverzuim en wachtgeld zijn opgenomen tegen contante waarde. De overige voorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten.

Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

De disconteringsvoet, waarmee we toekomstige verplichtingen contant maken, hebben we gelijkgesteld aan het 10-jarig gemiddelde Euriborrente zijnde 0,8 procent (v.j. 0,9 procent).

Voorziening verlofcompensatie zieke docenten

Om de omvang van het totaal aan verlofcompensatie zieke docenten inzichtelijk te maken is deze voorziening opgenomen. Conform artikel 8.1, lid 8 van de cao mbo trekt Mondriaan bij medewerkers betrokken bij het primaire proces en in een functie met carrièrepatroon 9 of hoger maximaal 23 dagen van het verlof in.

Compensatie ouderschapsverlof

Om opgenomen te worden in de voorziening compensatie ouderschapsverlof dient een medewerker actief gebruik te maken van betaald ouderschapsverlof. Een medewerker komt alleen in aanmerking voor betaald ouderschapsverlof indien aan de voorwaarde in de cao wordt voldaan.

Voorziening voor jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea is gevormd ten behoeve van in de toekomst uit te keren uitkeringen voor ambtsjubilea. De jubilea-uitkeringen (de betalingen) schrijven we van deze voorziening af. Conform de cao hebben jubilerende werknemers aanspraak op een jubileumgratificatie. Deze bedraagt bij een 25-jarig dienstverband 50 procent en bij een 40-jarig dienstverband 100 procent van de bezoldiging per maand. In deze voorziening bepalen we de jubileumrechten per individu, rekening houdend met de periode in dienst. Bij de berekening van de voorziening hielden we

rekening met een 'blijfkans' van het huidige personeel.

Voorziening blijvend langdurig zieken

De voorziening blijvend langdurig zieken betreft de loonkosten voor medewerkers die per 31 december 2021 een jaar ziek zijn, en die naar verwachting in 2021 niet terugkeren in het arbeidsproces.

Mondriaan is als mbo-instelling eigenrisicodragers voor de WW en BWW

De voorziening wachtgeld is gevormd ten behoeve van wachtgeldverplichtingen van voormalige werknemers. Dit betreffen zowel de WW-uitkeringen, de bovenwettelijke WW-uitkeringen, als de pensioenverplichtingen. De voorziening hebben we gebaseerd op een opgave van zowel WWplus als UWV. Die organisaties berekenen voor ons de totale verplichting voor de (boven)wettelijke wachtgelduitkeringen. Bij de bepaling van de voorziening hebben we ingeschat hoe groot de kans is dat de betreffende personen een nieuwe baan vinden en daardoor uit de wachtgeldverplichting vallen. Om te zorgen dat oud-medewerkers met een WW/BWW-uitkering zo snel mogelijk een nieuwe baan vinden en dus geen gebruik meer maken van de uitkering, worden zij begeleid door een daartoe door Mondriaan aangestelde medewerker. Soms worden extern begeleidingstrajecten of delen daarvan ingekocht.

Voorziening seniorenverlof

In de vigerende cao is een duurzame inzetbaarheidsregeling opgenomen. De regeling is bedoeld om werknemers in de gelegenheid te stellen afspraken te maken die hen helpen om ook op langere termijn het werk te blijven doen. De regeling brengt met zich mee dat de groep personeelsleden die voldoet aan de in de regeling gestelde voorwaarden, toekomstige rechten opbouwt. We hebben een schatting gemaakt voor deze toekomstige rechten en ze gedoteerd aan de voorziening. In de berekening hebben we ook schattingen gemaakt van het deelnamepercentage. Vervolgens maken we een schatting van de blijfkans van de betreffende personeelsleden. Hoe dichter bij de pensioengerelateerde leeftijd, des te hoger schatten wij de blijfkans in.

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Uitzondering op voorgaande betreft de egalisatievoorziening voor groot onderhoud. De toevoegingen aan deze voorziening zijn bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorziening is gebaseerd op een MJOP voor een periode van 20 jaar en is gemaakt door een extern bedrijf.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden van de organisatie hebben betrekking op een lening verstrekt door de Staat der Nederlanden. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden toegelicht.

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Deze worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Deze worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio. Dit is meestal de nominale waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden.

Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Het saldo van projecten uit hoofde van werk in opdracht van derden leidt tot een vordering of een schuld op de balans. Het saldo wordt per project bepaald. Verwachte verliezen op werken in opdracht van derden worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening als last verwerkt.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

College-, cursus-, les- en examengelden

De college-, cursus-, les- en examengelden worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het school-/studiejaar zijn gespreid.

Baten werk in opdracht van derden

Verantwoording van opbrengsten, met name contractonderwijs, geschiedt naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige baten.

Dit zijn baten die voortvloeien uit gebeurtenissen en transacties die behoren tot de normale bedrijfsuitoefening, maar die gezien de aard, omvang of het incidentele karakter onder de overige baten worden gepresenteerd. Deze baten worden opgenomen in de staat van baten en lasten naar rato van de verleende dienstverlening.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten

voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. De organisatie heeft de middelloon-pensioenregeling in de jaarrekening verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een (ABP-)bedrijfstakingpensioenfonds. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Wanneer de dekkinggraad lager is dan 90 procent vindt mogelijk geen indexatie plaats.

De dekkinggraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2021 is 110,2 procent.

Huisvesting en overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de Groep in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de Groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-consolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de Groep.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt. De winstbelasting (vpb) heeft uitsluitend betrekking op de meegeconsolideerde vennootschappen, waarbij rekening wordt gehouden met vrijgestelde winstbestanddelen en bijtelling van niet-afrekbare kosten.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Marktrisico

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland. Transacties in vreemde valuta komen nauwelijks voor en hebben geen significante invloed op resultaten.

Rente- en kasstroomrisico

De hypothecaire lening kent een looptijd van 20 jaar en Mondriaan heeft geen beleggingen. ROC Mondriaan loopt renterisico over de rentedragende langlopende en kortlopende schulden. Voor de vastrentende schulden loopt ROC Mondriaan risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Voor vorderingen en schulden zijn variabele renteafspraken; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt ROC Mondriaan geen risico's over de reële waarde als gevolg van vaste renteafspraken (0,63%) gedurende de looptijd van de lening. Voor de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

De instelling heeft geen vorderingen verstrekt aan instellingen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt gebruik van Geïntegreerd Middelenbeheer (zgn. schatkistbankieren) en de Rabobank om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Financiële ontwikkelingen 2021

Tabel 6.5 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2021

alle bedragen in €1.000	2021	begroting 2021	in % van de begroting	2020	begroting 2022
baten	206.953	208.283	99,4%	183.716	211.000
rijksbijdragen	187.648	191.586	97,9%	165.349	191.548
overige overheidsbijdragen en subsidies	11.348	10.183	111,4%	11.270	11.076
college-, cursus-, les- en examengelden	2.671	2.724	98,0%	2.967	2.925
baten werk in opdracht van derden	1.454	1.243	117,0%	1.078	1.109
overige baten	3.833	2.547	150,4%	3.052	4.342
lasten	197.642	207.928	95,1%	178.925	210.648
personeelslasten	158.755	167.157	95,0%	143.979	168.228
afschrijvingen	12.526	12.370	101,3%	11.903	12.847
huisvestingslasten	12.046	11.432	105,4%	11.471	12.362
overige lasten	14.315	16.969	84,4%	11.572	17.211
saldo baten en lasten	9.311	355	2622,9%	4.791	352
financiële baten en lasten	381-	355-	107,3%	409-	352-
belastingen	4-	-	-	-	-
resultaat	8.927	0	0	4.382	0

Tabel 6.6 Geconsolideerde balans per 31 december 2021

alle bedragen in €1.000	2021	2020
activa	208.555	200.012
materiële vaste activa	144.775	145.024
financiële vaste activa	1.881	2.069
voorraden	30	28
vorderingen	3.435	3.752
liquide middelen	58.434	49.139
passiva	208.555	200.012
groepsvermogen	103.179	94.253
voorzieningen	13.046	12.524
langlopende schulden	52.500	56.250
kortlopende schulden	39.830	36.985

Genormaliseerd resultaat

Het genormaliseerde resultaat (exclusief significante incidentele posten) bedraagt € 8,5 mln. positief.

Tabel 6.7 Genormaliseerd resultaat

alle bedragen in €1.000	2021
exploitatieresultaat 2021 volgens staat van baten en lasten in de jaarrekening	8.927
vaststelling salarismix hoger dan begroot	-134
vaststelling wachtgeld hoger dan begroot	-447
niet begrote mutatie voorzieningen	522
genormaliseerd resultaat exclusief significante incidentele posten	8.868

Analyse verschillen tussen begroting en realisatie

Het verschil tussen de begroting en realisatie heeft als belangrijkste oorzaken:

Tabel 6.8 Hogere baten

baten (bedragen in € 1.000.000)	werkelijk	begroting	verschil
rijksbijdragen	187,6	191,6	-4,0
overige overheidsbijdragen en subsidies	11,3	10,2	1,1
college-, cursus-, les- en examengelden	2,7	2,7	-0,0
baten werk in opdracht van derden	1,5	1,2	0,3
overige baten	3,8	2,5	1,2
totaal baten	207,0	208,2	-1,2

- Ten opzichte van de begroting is de post € 4 mln. lager. De voornaamste redenen zijn enerzijds de toevoeging van kwaliteitsmiddelen 2020 € 1,5 mln. en overige niet begrote subsidies € 0,4 mln., anderzijds het doorschuiven naar 2022 in verband met onderbesteding van de uitvoering Kwaliteitsmiddelen € 2,5 mln. en de subsidie extra begeleiding en nazorg € 0,5 mln.. Daarnaast zijn de NPO middelen € 2,9 mln. te hoog begroot.
- Baten werk in opdracht derden is € 0,3 mln. hoger dan begroot, door hogere baten uit activiteiten Leven Lang ontwikkelen.
- De overige baten zijn € 1,2 mln. hoger, door hogere baten detacheringen € 0,3 mln., vrijval voorziening groot onderhoud € 1,2 mln. en overige lagere baten dan begroot € -0,3 mln.

Tabel 6.9 Lagere lasten

lasten (bedragen in € 1.000.000)	werkelijk	begroting	verschil
personeelslasten	158,8	167,2	-8,4
afschrijvingen	12,5	12,4	0,1
huisvestingslasten	11,9	11,4	0,5
overige lasten	14,4	17,0	-2,6
totaal lasten	197,6	208,0	-10,4

De personeelslasten zijn in totaal € 8,4 mln. lager dan begroot door:

- De loonkosten zijn € 1,6 mln. hoger dan begroot door de afgesloten CAO 2021, de diensten door derden zijn € 8,9 mln. lager door het niet volledig in kunnen zetten van de Corona steunpakketten (begroot € 12,4 mln.) en het niet volledig in kunnen zetten van de kwaliteitsmiddelen.
- De overige personele lasten zijn per saldo € 1,1 mln. lager door voornamelijk niet ingezette scholing € 2,2 mln. en aan niet begrote UWV-uitkeringen is € 0,9 mln. ontvangen.
- Anderzijds is de post hoger door de toegekende thuiswerkcompensatie € 0,9 mln., verhoging reservering verlof dagen € 0,5 mln., mutatie personele voorziening € 0,3 mln. en overig € 0,3 mln.
- De afschrijvingen materiële vaste activa zijn € 0,1 mln. hoger door enerzijds temporisering (€ -0,3 mln.) van diverse investeringen en anderzijds een éénmalige inhaalafschrijving van de Gravenzandelaan (€ 0,4 mln.).
- De huisvestingslasten zijn € 0,5 mln. hoger dan begroot met name door de toename van de dotatie voorziening groot onderhoud. Op basis van actualisatie van het 20-jarige onderhoudsplan gebouwen stijgt de dotatie groot onderhoud met € 0,5 mln.; de overige huisvestingslasten zijn per saldo nihil.
- Overige lasten zijn € 2,7 mln. lager en bestaat m.n. door het niet inzetten van centraal gereserveerde middelen in het kader van de kwaliteitsagenda en lagere uitgaven i.v.m. de corona pandemie.
- De corona gerelateerde lagere kosten, betreffen o.a. leermiddelen en excursiekosten, kosten leerbedrijven en kosten voor open dagen i.v.m. de beperking van fysiek onderwijs en lagere gedeclareerde reiskosten (werk-werk).

Vergelijking balansposten

Tabel 6.10 Activa

activa (bedragen in € 1.000.000)	2021	2020	verschil
materiële vaste activa	144,8	145,0	-0,2
financiële vaste activa	1,9	2,1	-0,2
voorraden	0,0	0,0	0,0
vorderingen	3,4	3,8	-0,4
liquide middelen	58,5	49,1	9,3
totaal activa	208,6	200,0	8,6

In 2021 is de boekwaarde van de vaste activa per saldo met € 0,2 mln. afgenomen. In 2021 is € 5,9 mln. geïnvesteerd in inventaris en apparatuur en € 6,4 mln. in gebouwen. De afschrijvingen bedroegen € 12,5 mln. De afschrijvingskosten van de financiële vaste activa bedroegen in 2021 € 0,2 mln.

De vorderingen nemen af met € 0,4 mln., door toename debiteurensaldo € 0,4 mln., afname vooruitbetaalde kosten € 0,6 mln. en een afname van € 0,2 mln. overige vorderingen.

De liquide middelen zijn met € 9,3 mln. toegenomen. De operationele kasstroom is € 25,3 mln., de kasstroom uit financiering en investeringen is - € 16,0 mln.

Tabel 6.11 Passiva

passiva (bedragen in € 1.000.000)	2021	2020	verschil
groepsvermogen	103,2	94,3	8,9
voorzieningen	13,0	12,5	0,5
langlopende schulden	52,5	56,3	-3,7
kortlopende schulden	39,9	36,9	2,8
totaal passiva	208,6	200,0	8,6

Het groepsvermogen stijgt door toevoeging van het resultaat na belasting met € 8,9 mln. aan de algemene reserve naar € 103,2 mln.

De voorzieningen nemen met € 0,5 mln. toe. De voorziening groot onderhoud neemt toe met € 0,2 mln. Dit wordt veroorzaakt door actualisering van de onderhoudsvoorziening.

De personele voorzieningen stijgen per saldo met € 0,3 mln. In de jaarrekening is het verloop van de voorzieningen weergegeven alsmede een korte toelichting hierop.

De langlopende schulden nemen af door de jaarlijkse aflossing van € 3,7 mln.

De kortlopende schulden zijn met € 2,8 mln. toegenomen door een stijging van het crediteurensaldo € 4,9 mln., afname college en les gelden € 0,7 mln.; dit betreft met name excursiebijdragen, afname vooruit ontvangen subsidies OCW 0,7 mln.; dit betreft met name niet-ingezette kwaliteitsmiddelen, een toename reservering vakantiegeld en -dagen € 0,7 mln. en afname overige kortlopende schulden € 1,8 mln. en overige hoger dan begroot € 0,4 mln.

Treasurymanagement

De Treasurycommissie is in 2021 vier keer bijeengekomen. Op de agenda van de overleggen stond het beleid en de voortgang met betrekking tot de liquiditeits-positie, met name in verband met besluitvorming rondom investeringen in renovatie en nieuwbouw van huisvesting.

Het treasurybeleid sluit aan op de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Regeling beleggen, lenen en derivaten. Hierin is onder andere aangegeven dat de instellingen de publieke middelen, net als de overige middelen voor zover deze niet afgescheiden zijn van de publieke middelen, risicomijdend dienen te beleggen en te belenen. Binnen Mondriaan wordt geen gebruik gemaakt van derivaten.

Het treasurybeleid is gericht op besturing en beheersing, verantwoording en toezicht op de financiële vermogenswaarden en geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Periodiek monitort Mondriaan de financiële baten en lasten, de liquiditeitspositie en de debiteurenpositie. De Treasurycommissie behandelt de relevante ontwikkelingen.

In de jaarrekening is in de toelichting op langlopende schulden een overzicht opgenomen van de lopende financieringen en de overeenkomst met het ministerie van Financiën inzake schatkistbankieren.

Mondriaan heeft in 2021 geen beleggingen en beleningen uitgezet of aangetrokken.

Segmentatie publiek en privaat vermogen

Volgens de Richtlijn Jaarverslaggeving (RJ 660) mag Mondriaan de jaarrekening van het eigen vermogen segmenteren in een publiek deel en een privaat deel. In de onderliggende jaarrekening is een deel van het eigen vermogen ondergebracht in een private bestemmings-reserve. Het bedrag bestaat uit financiële resultaten uit het verleden en de bestemming van het resultaat 2021 op contractactiviteiten ter grootte van € 0,02 mln. Het privaat vermogen stijgt daardoor tot € 0,4 mln.

Kengetallen

Tabel 6.12 Kengetallen

kengetallen	signaleringswaarde		2021	2020
	lvhO	Mondriaan		
solvabiliteit 2	< 0,30		0,56	0,53
signaleringswaarde bovenmatige reserves	> 1		0,60	0,57
liquiditeit	< 0,75		1,55	1,43
rentabiliteit t.o.v. baten	n.v.t.	-3% en +3%	4,3%	2,4%
huisvestingsratio	n.v.t.	>12,5%	9,6%	10,2%
studentratio	n.v.t.	15,4 - 17,0	16,0	51,3
absolute omvang liquide middelen	< 2 mln.		58,4 mln.	49,1 mln.

De solvabiliteit 2 is het eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen en is 0,03 punt hoger dan in 2020. De liquiditeit (vlottende activa gedeeld door vlottende passiva) stijgt van 1,43 naar 1,55 door het niet volledig (her)investeren van de vrijgevallen afschrijvingen en het resultaat 2021.

Alle waarden voor solvabiliteit en liquiditeit bevinden zich binnen de signaleringsgrenzen van het ministerie van OCW voor de mbo-sector.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe het eigen vermogen zich verhoudt ten opzichte van de totale baten. De huisvestingsratio laat zien wat de verhouding is van de huisvestingslasten inclusief afschrijving op gebouwen en terreinen ten opzichte van de totale lasten.

Signaleringswaarde bovenmatige reserves deze signaleringswaarde is ontwikkeld door de Inspectie van het Onderwijs en heeft ten doel het signaleren van bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2021

Activa

Tabel 6.13 Vaste activa

1.1 Materiële vaste activa	gebouwen en terreinen	inventaris en apparatuur	in uitvoering en vooruitbetalingen	totaal
stand per 1 januari 2021	€	€	€	€
cumulatieve aanschafwaarde	212.348.509	119.681.663	818.400	332.848.572
cumulatieve afschrijvingen	-88.080.095	-99.744.465	-	-187.824.560
boekwaarde	124.268.414	19.937.198	818.400	145.024.012
mutatie boekwaarde				
investeringen	2.613.148	5.697.670	3.965.800	12.276.618
in gebruik genomen	801.800	-	-801.800	-
waardeverminderingen	-	-	-	-
afschrijvingen	-6.660.966	-5.864.718	-	-12.525.684
aanschafwaarde desinvesteringen	-	-	-	-
cum. afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-
desinvesteringen	-	-	-	-
	-3.246.018	-167.048	3.164.000	-249.066
stand per 31 december 2021				
aanschaffingsprijs	215.166.617	125.379.333	3.982.400	344.528.350
cumulatieve afschrijvingen	-94.144.221	-105.609.183	-	-199.753.404
boekwaarde	121.022.396	19.770.150	3.982.400	144.774.946

In uitvoering en vooruitbetalingen

In uitvoering betreft de kosten voor een nieuwbouwlocatie aan de Henry Faasdreef en renovatie-werkzaamheden voor de locatie Meppelweg 339-341

	peildatum	€
WOZ-waarde gebouwen en terreinen	1-1-2021	101.191.000
verzekerde waarde gebouwen	1-1-2021	231.785.000

Het verschil tussen de WOZ-waarde en de verzekerde waarde is te verklaren door de verschillen tussen de waarderingsgrondslagen van de gemeenten en de taxatie ten behoeve van de herbouw.

Op verschillende panden zijn zekerheden verstrekt (zie [2.3 Langlopende schulden](#)).

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden weergegeven:

Tabel 6.14 Financiële vaste activa

1.2 Financiële vaste activa	vorderingen op OCW	btw compensatie Waldorpstraat	totaal
	€	€	€
stand per 1 januari 2021	1	2.068.684	2.068.685
mutaties			
investeringen en verstrekte leningen	-	-	-
desinvesteringen en afgeloste leningen	-	-188.065	-188.065
stand per 31 december 2021	1	1.880.619	1.880.620

Vorderingen op ministerie van OCW

Dit betreft een vordering uit hoofde van loonheffing en premie ABP juli 1991 die wordt erkend door het ministerie, maar slechts wordt uitgekeerd bij opheffing van de instelling. In 1992 is deze vordering afgewaardeerd tot op de contante waarde, zijnde één euro. Er vindt geen rentevergoeding plaats.

Btw compensatie Waldorpstraat

Het betreft hier de afgekochte contant gemaakte btw met betrekking tot de huur Waldorpstraat met ingang van 2012 voor een periode van 20 jaar. De post wordt lineair geamortiseerd over de looptijd van het gebruiksrecht.

Tabel 6.15 Voorraden

1.3 Voorraden	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
verkrijgingsprijs gebruiksgoederen	32.538	30.558
af: voorziening voor incurantheid	-2.682	-2.682
gebruiksgoederen	29.856	27.876
voortuitbetaald op voorraden	-	-
	29.856	27.876

Tabel 6.16 Vorderingen

1.4 Vorderingen	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
debiteuren	2.343.748	1.898.497
vordering cursusgelden	662.384	545.115
overige overheden	11.677	4.875
	3.017.809	2.448.487
overige vorderingen:		
voortuitbetaalde kosten	442.379	1.028.791
verstekte voorschotten	89.726	62.711
overige vorderingen	15.389	345.718
	547.494	1.437.220
voorzieningen wegens oninbaarheid	-130.462	-133.240
	3.434.841	3.752.467
het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:		
	2021	2020
stand per 1 januari	133.240	168.756
onttrekking/vrijval	-19.857	-42.777
dotatie	17.079	7.261
stand per 31 december	130.462	133.240
Vorderingen De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar.		

Tabel 6.17 Liquide middelen

1.5 Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
kasmiddelen	19.392	38.781
tegoeden op bankrekeningen	58.414.368	49.100.390
totaal	58.433.760	49.139.171
Overtollige middelen worden door middel van zogenaamd schatkistbankieren uitgezet bij de Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën). De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling. Er is een kredietfaciliteit van € 13,5 mln. Mondriaan heeft hier in 2021 geen gebruik van gemaakt.		

Tabel 6.18 Groepsvermogen

2.1 Groepsvermogen	01-01-2021	resultaat	31-12-2021
	€	€	€
algemene reserve			
totaal groepsvermogen	94.252.894	8.925.770	103.178.664

Bestemming van het resultaat

Het resultaat na belastingen over 2021 is ten gunste van de Algemene reserve verwerkt.

Tabel 6.19 Voorzieningen

2.2 Voorzieningen	personeelsvoorzieningen	overige voorzieningen	totaal
	€	€	€
stand per 1 januari 2021	5.193.644	7.330.509	12.524.153
dotaties	2.467.642	1.969.000	4.436.642
onttrekkingen	-1.623.182	-604.123	-2.227.305
vrijval	-580.836	-1.106.510	-1.687.346
stand per 31 december 2021	5.457.269	7.588.876	13.046.146

Personeelsvoorzieningen

De post personeelsvoorziening stijgt met € 0,3 mln. Het verloop van de voorzieningen voor wachtgeld, verlofcompensatie zieke docenten en langdurige zieken is vooraf moeilijk in te schatten omdat dotaties en onttrekkingen van verschillende factoren afhankelijk zijn. Wel wordt er een bepaalde mate van voorzichtigheid in acht genomen. Dat verklaart waarom in 2021 m.n. voor de voorziening wachtgeld een vrijval plaatsvindt van ca.€ 0,3 mln.

De belangrijkste reden voor de grootste mutaties in de voorzieningen zijn:

• Voorziening langdurig zieken

Dit verschil kan mogelijk worden verklaard door de hoeveelheid medewerkers die in 2021, als gevolg van de coronacrisis, ziek zijn geworden.

• Voorziening wachtgeld

Het verloop van de voorziening laat een daling zien in 2021.

Deze daling is het gevolg van een afname in het aantal zwaar meetellende medewerkers die worden meegenomen in de voorziening. Dit resulteert in een daling van de omvang van de voorziening.

• Seniorenverlof

Er is sprake van een stijging in deze voorziening.

Deze stijging vloeit voort uit het feit dat een groot deel van de oudere medewerkers van Mondriaan (deels door corona) gebruik is gaan maken van seniorenverlof.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen betreft de voorziening groot onderhoud. Het saldo van de voorziening bedraagt eind 2021 € 7,6 mln. De voorziening voor onderhoudskosten wordt gevormd voor periodiek groot onderhoud dat dient te worden verricht aan de gebouwen.

De voorziening neemt € 0,3 mln. toe door aanpassing en verbetering van het onderhoudsplan.

Tabel 6.20 Personele voorzieningen

personele voorzieningen	1-1-2021	onttrekking	vrijval	dotatie	31-12-2021	afname/toename	2022 < 1	2023-2027 > 1 < 5	> 2027 > 5
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
verlofcompensatie zieke docenten	-584.599	287.661	117.466	-445.388	-624.860	-40.261	624.860		
compensatie ouderschapsverlof	-73.916	73.916	-	-114.320	-114.320	-40.404	114.320		
voorziening jubilea *	-1.291.481	139.313	50.206	-228.257	-1.330.219	-38.739	95.664	608.691	625.864
voorziening langdurig zieken *	-840.462	754.790	81.483	-1.074.648	-1.078.837	-238.375	241.936	836.901	
voorziening wachtgeld *	-735.865	204.866	258.220	-151.704	-424.483	311.383	11.318	252.460	160.705
voorziening seniorenverlof *	-1.667.323	162.635	73.462	-453.326	-1.884.552	-217.229	17.162	450.203	1.417.186
subtotaal	-5.193.646	1.623.182	580.837	-2.467.642	-5.457.270	-263.624	1.105.260	2.148.255	2.203.755
voorziening planmatig onderhoud (o.b.v. 20 jaar) *	-7.330.509	604.123	1.106.510	-1.969.000	-7.588.876	-258.367	1.981.271	5.607.605	-
totaal	-12.524.155	2.227.305	1.687.347	-4.436.642	-13.046.146	-521.991	3.086.532	7.755.860	2.203.755

* Deze voorzieningen zijn contant gemaakt op basis van 10-jarig gemiddelde Euriborrente zijnde 0,8% (2020: 0,9%).

Tabel 6.21 Langlopende schulden

2.3 Langlopende schulden	
Dit betreft een lening die in 2017 is verstrekt door de Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën) met een looptijd tot 31 december 2036. Het rentepercentage bedraagt 0,63 procent per jaar en is vast gedurende de gehele looptijd van de lening. Aflossing vindt m.i.v. 1 september 2017 jaarlijks plaats.	
Het verloop van de hypothecaire lening is als volgt:	2021
stand per 1 januari	56.250.000
aflossingsverplichting gepresenteerd onder de kortlopende schulden	-3.750.000
stand per 31 december	52.500.000
Van deze langlopende schuld heeft € 3,8 mln. een looptijd korter dan 1 jaar. Van bovengenoemde schuld heeft een bedrag van € 38 mln. een resterende looptijd langer dan 5 jaar.	
De verstrekte zekerheden voor deze lening, die tevens gelden voor de kortlopende schuld aan de Staat der Nederlanden, betreft een hypothecaire zekerheid op de gebouwen en terreinen aan de Aspasiaan 19, Brasserskade 1, Helenastraat 10-12, Koningin Marialaan 9, Leeghwaterplein 72 en Tinwerf 10-12-16-24.	

Tabel 6.22 Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
crediteuren	6.540.019	1.626.031
OCW	299.475	299.475
loonheffing en premies sociale verzekeringen	7.430.181	7.066.834
schulden ter zake van pensioenen	2.047.655	1.774.088
	16.317.330	10.766.428
overige kortlopende schulden		
werk door derden	1.836.457	1.588.192
overige overheidsbijdragen	1.167.229	1.705.627
aflossingsverplichting langlopende lening	3.750.000	3.750.000
	6.753.686	7.043.819
Overige overheidsbijdragen		
Het bedrag bestaat uit overheveling gementelijke middelen tbv Educatie ad € 0,7 mln., naar aanleiding van de afrekening 2021 terug te betalen bedrag ad € 0,2 mln. en diverse projecten ad € 0,5 mln.		

Tabel 6.23 Overlopende passiva

overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2020
voortuitontvangen college- en les gelden	1.301.348	2.000.796
voortuitontvangen subsidies OCW geoormerkt	7.844.716	8.496.497
vakantiegeld en -dagen	6.341.441	5.618.297
overige	1.270.693	3.059.324
	16.758.198	19.174.914
totaal	39.829.214	36.985.161

Tabel 6.24 G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

omschrijving	toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	kenmerk	datum	
Subsidie Zijinstroom 2020	2020/2/1415729	21-01-2020	ja
Subsidie Zijinstroom 2020	2020/2/1443644	20-02-2020	ja
Subsidie Zijinstroom 2020	2020/2/1456480	20-03-2020	ja
Subsidie Zijinstroom 2020	2020/2/1511578	15-04-2020	ja
Subsidie Zijinstroom 2020	2020/2/1533394	22-06-2020	ja
Opleidingsschool Mondriaan 20192020	2019/2/1353900	20-11-2019	ja
Opleidingsschool Mondriaan 20202021	2020/2/1708921	20-11-2020	ja
Subsidie Doorstroomprogramma mbohbo DHB019012	DHB019012	30-10-2018	nee
Subsidie voor Studieverlof BVE 2020	2020/2/1614018	20-08-2020	ja
Subsidie voor Studieverlof BVE 2020	2020/2/1632682	22-09-2020	ja
Voorziening Leermiddelen Minimagezinnen	2020/2/1614018	20-08-2020	ja
VAVO Inhaal- en ondersteuningprogramma 2020-2021	IOP2-41171-VAVO	16-10-2020	ja
Inhaal- en ondersteuningprogramma 1e tranche	IOP-41171-MBO	02-07-2020	ja
Inhaal- en ondersteuningprogramma 2e tranche	IOP2-41171-MBO	16-10-2020	ja
Flexstart	Flexstart20009	17-09-2020	ja
DUO - Salarismix 2021	2021/2/1753696	20-01-2021	ja
DUO - Subsidie voor Studieverlof BVE 2021	2021/2/17151436	20-08-2021	nee
DUO - Subsidie voor Studieverlof BVE 2021	2021/2/17335100	22-11-2021	ja
DUO - Subsidie voor Studieverlof BVE 2021	2021/2/17216700	20-10-2021	ja

omschrijving	toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	kenmerk	datum	
DUO - Subsidie Zij-instroom 2021	2021/2/1772634	22-02-2021	nee
DUO - Subsidie Zij-instroom 2021	2021/2/1782998	22-03-2021	nee
DUO - Subsidie Zij-instroom 2021	2021/2/1854746	19-05-2021	nee
DUO - Subsidie Zij-instroom 2021	2021/2/1866271	22-06-2021	nee
DUO - Subsidie Zij-instroom 2021	2021/2/16177837	20-07-2021	nee
DUO - Opleidingsschool Mondriaan 2020-2021	2020/2/1708921	20-11-2020	ja
DUO - Opleidingsschool Mondriaan 2021-2022	2021/2/17333062	22-11-2021	nee
DUS - Corona steunpakket IOP4-41171-VAV	IOP4-41171-vavo	09-06-2021	ja
DUS - Corona steunpakket Extra Begeleiding en Nazorg	EBEN21019	31-03-2021	nee
DUS - Corona steunpakket Extra hulp in de klas	EHK20060	30-03-2021	ja
DUS - Corona steunpakket Extra hulp in de klas	EHK21037	05-08-2021	ja
DUS - Corona steunpakket IOP4-41171-MBO	IOP4-41171-mbo	09-06-2021	ja
DUO - Subsidie instructeursbeurs MBO 2021	2021/2/17154014	21-09-2021	ja
DUS - Tegemoetkoming kosten distributie zelftesten MBO en HO	ZMH210013	14-12-2021	ja
DUS - Pilot praktijkgericht progr. gl en tl voor VAVO-inst.	GLTL21004	24-11-2021	nee

Tabel 6.25 G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2 - A Aflopend per ultimo verslagjaar									
omschrijving	toewijzing		bedrag van toewijzing	ontvangen t/m vorige verslagjaar	totale subsidiabele kosten t/m vorige verslagjaar	saldo per 1 januari verslagjaar	ontvangen in verslagjaar	subsidiabele kosten in verslagjaar	te verrekenen per 31 december verslagjaar
	kenmerk	datum							
Subsidie Regeling Regionaal Investeringsfonds Extra Strong	940583	23-05-2016	1.697.610	1.697.610	1.579.406	118.204	-	118.204	-
totaal			1.697.610	1.697.610	1.579.406	118.204	-	118.204	-

G2 - B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar									
omschrijving	toewijzing		bedrag van toewijzing	ontvangen t/m vorige verslagjaar	totale subsidiabele kosten t/m vorige verslagjaar	saldo per 1 januari verslagjaar	ontvangen in verslagjaar	subsidiabele kosten in verslagjaar	saldo per 31 december verslagjaar
	kenmerk	datum							
Regionaal programma VSV 2020-2024	OND/ODB-2020/3354M	10-09-2020	10.153.156	2.538.289	-	2.538.289	2.538.289	2.402.978	2.673.600
Regionaal investeringsfonds 18007 - Spoor 22	1359175	23-05-2018	1.364.104	1.023.078	782.066	241.012	272.821	358.611	155.222
Regionaal Investeringsfonds 20017 - Digital Operations Centre	RIF20017	14-10-2020	691.099	172.775	-	172.775	148.093	-	320.868
Regionaal Investeringsfonds 20031 - EWA 2019-2022	26357221	09-12-2020	1.713.274	428.318	36.047	392.272	342.655	223.858	511.068
Ontwikkelsubsidie flexibel beroepsonderwijs derde leerweg	FLEX20019	09-03-2021	500.000	-		-	300.000	151.474	148.526
totaal			14.421.633	4.162.460	818.113	3.344.348	3.601.858	3.136.922	3.809.284

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen 2021

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn huurverplichtingen met verschillende looptijden.

De huurverplichtingen ultimo 2021 bedragen € 31.926.575,- (1 jaar: € 3.706.671,- en 2-5 jaar: € 12.881.285,- en > 5 jaar € 15.338.619,-).

Ten behoeve van derden is een bankgarantie verstrekt in het kader van de huurovereenkomst van de Waldorpstraat voor € 338.518,-.

Voor de zekerheden inzake de schulden aan de Staat der Nederlanden wordt verwezen naar de toelichting op Langlopende schulden.

Garanties

De stichting heeft zich garant gesteld jegens de Stichting Waarborgfonds BVE voor maximaal 2 procent van de jaarlijkse rijksbijdrage, indien laatstgenoemde niet aan haar borgstellingsverplichtingen kan voldoen.

Omzetbelasting

De stichting vormde in 2021 samen met de Mondriaan Contractgroep een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Op basis van de intern gemaakte afspraken is iedere entiteit hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden uit hoofde van de omzetbelasting van de totale fiscale eenheid. Aan het hoofd van de fiscale eenheid staat Stichting ROC Mondriaan.

Financiële instrumenten

ROC Mondriaan handelt niet in financiële derivaten en maakt gebruik van schatkistbankieren. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. De marktwaarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de organisatie verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Toelichting op de geconsolideerde Staat van baten en lasten 2021

Tabel 6.26 Rijksbijdragen

3.1 Rijksbijdragen	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
rijksbijdrage sector BVE	152.875.941	150.371.016	140.631.972
rijksbijdrage OCW	152.875.941	150.371.016	140.631.972
geoordeelde OCW subsidies	17.596.658	22.507.455	8.173.044
niet-geoordeelde OCW subsidies	17.175.648	18.707.529	16.543.624
overige subsidies OCW	34.772.306	41.214.984	24.716.668
totaal rijksbijdragen	187.648.247	191.586.000	165.348.640
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
gemeentelijke bijdrage educatie	11.347.654	10.182.500	11.269.602
totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	11.347.654	10.182.500	11.269.602
3.3 College-, cursus-, les en examengelden			
college-, cursus-, les- en examengelden	2.670.623	2.723.600	2.966.876
totaal college-, cursus-, les en examengelden	2.670.623	2.723.600	2.966.876
3.4 Baten werk in opdracht van derden			
contractonderwijs	1.319.955	1.092.800	925.272
inburgering	133.921	150.000	152.823
totaal baten werk in opdracht van derden	1.453.876	1.242.800	1.078.095
3.5 Overige baten			
verhuur	124.388	81.000	88.911
detachering personeel	533.506	361.382	380.735
overige	3.173.936	2.104.318	2.582.607
totaal overige baten	3.831.830	2.546.700	3.052.253

Overige baten

De post Overige betreft onder andere excursiegeld ad € 0,2 mln., opbrengst leerbedrijven ad € 0,5 mln., diverse projectgelden ad € 0,1 mln., realisatie op gefactureerd cursusgeld - € 0,2 mln., vrijval voorziening groot onderhoud € 1,1 mln. en overig 1,4 mln.

Tabel 6.27 Personeelslasten

4.1 Personeelslasten	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
bruto lonen en salarissen	108.712.932	107.509.000	103.182.728
sociale lasten	15.707.736	15.533.800	14.501.884
pensioenpremies	17.778.808	17.581.900	15.497.142
lonen en salarissen	142.199.476	140.624.700	133.181.754
dotaties personele voorzieningen	2.467.642	-	2.695.300
personeel niet in loondienst	12.181.837	21.066.000	7.763.025
overige personeelslasten	2.825.865	5.466.000	884.803
overige personele lasten	17.475.344	26.532.000	11.343.128
af: uitkeringen	-919.483	-	-546.251
totaal personeelslasten	158.755.337	167.156.700	143.978.631

De toename van de loonkosten wordt veroorzaakt door de cao-stijging en een toename van het aantal FTE's als gevolg van de groei van het aantal studenten.

Mondriaan neemt de dotaties en onttrekkingen aan personele voorzieningen niet op in de begroting. De mutatie van de personele voorzieningen bestaat uit een dotatie van € 2,5 mln. en een onttrekking cq vrijval van de voorzieningen ad. € 2,2 mln. De onttrekkingen zijn verantwoord onder de post overige personeelslasten.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2021 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar FTE's:

Tabel 6.28 Personeelsbestand

	2021	2020
OP	977	943
BOBP	198	173
AOBP	732	704
totaal	1.907	1.820

Er waren net als in 2020 geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

WNT-verantwoording 2021 ROC Mondriaan

De WNT is van toepassing op ROC Mondriaan. Het voor ROC Mondriaan toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 overeenkomstig het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse G, complexiteitspunten 18 (omzet 9 punten, aantal studenten 4 punten en aantal onderwijssectoren 5 punten).

Bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 6.29 Bezoldiging topfunctionarissen 2021

Gegevens 2021			
bedragen x €1	J.H. Schutte	H.C. de Bruijn	E.C.A. Sinnige
functiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB	lid CvB
aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 6/8
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
dienstbetrekking?	ja	ja	ja
bezoldiging			
beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	174.971	164.844	98.536
beloningen betaalbaar op termijn	23.760	23.392	14.292
subtotaal	198.731	188.236	112.828
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000	124.827
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
totaal bezoldiging	198.731	188.236	112.828
het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 6.30 Bezoldiging topfunctionarissen 2020

Gegevens 2020			
bedragen x €1	J.H. Schutte	H.C. de Bruijn	E.C.A. Sinnige
functiegegevens	voorzitter CvB	lid CvB	lid CvB
aanvang en einde functievervulling in 2020	1/8 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
dienstbetrekking?	ja	ja	ja
bezoldiging			
beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	70.831	158.475	158.475
beloningen betaalbaar op termijn	9.197	21.617	21.202
subtotaal	80.028	180.092	179.677
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	84.025	201.000	201.000
totaal bezoldiging	80.028	180.092	179.677

Toezichthoudende topfunctionarissen

Tabel 6.31 Bezoldiging Raad van Toezicht 2021

Gegevens 2021							
bedragen x €1	E.W.C.M. Damen	M.D. Cambeen	D.C. Rumahlewang	A.A. Sanderman	W.J.J. Ong	Y. Asraoui	J.W.N. van Merwijk
functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/8	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
bezoldiging							
bezoldiging	28.215	18.810	18.810	12.540	18.810	18.810	18.810
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.350	20.900	20.900	13.914	20.900	20.900	20.900
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
totaal bezoldiging	28.215	18.810	18.810	12.540	18.810	18.810	18.810
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 6.32 Bezoldiging Raad van Toezicht 2020

Gegevens 2020							
bedragen x €1	E.W.C.M. Damen	M.D. Cambeen	D.C. Rumahlewang	A.A. Sanderman	W.J.J. Ong	Y. Asraoui	J.W.N. van Merwijk
functiegegevens	Lid en voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
bezoldiging							
bezoldiging	18.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150	20.100	20.100	20.100	20.100	20.100	20.100

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Tabel 6.33 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen 2021

Gegevens 2021	
bedragen x €1	E.C.A. Sinnige
functiegegevens	
functie(s) bij beëindiging dienstverband	lid CvB
omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
jaar waarin dienstverband is beëindigd	2021
uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
individueel toepasselijke maximum	75.000
totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	75.000
waarvan betaald in 2021	75.000
onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Wet normering topinkomens

Er zijn geen personen van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat (€ 209.000,-).

Verbonden partijen

Vereniging Federatie MBO Westland, gevestigd in Naaldwijk

Het WHC is een ontwikkelings-, kennis- en opleidingscentrum, waar niet alleen deelnemers opgeleid worden, maar waar tevens bedrijven commerciële activiteiten kunnen uitvoeren en ontplooiën, alsmede bedrijven, deelnemers en andere partijen elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken.

Tabel 6.34 Verbonden partijen

naam	omschrijving doelstelling	samenstelling van bestuur en directie
ROC Mondriaan Groep Holding BV	het uitvoeren van private activiteiten	de heer drs. J.H. Schutte
		de heer H.C. de Bruijn

Tabel 6.35 Afschrijvingen, huisvestingslasten, overige lasten

	2021	begroting 2021	2020
4.2 Afschrijvingen	€	€	€
materiele vaste activa	12.525.684	12.369.500	11.902.666
	12.525.684	12.369.500	11.902.666
4.3 Huisvestingslasten			
huur	4.208.104	4.394.100	4.162.374
verzekeringen	500.735	285.000	382.886
onderhoud	1.084.750	887.600	989.730
energie en water	2.075.266	2.012.800	1.828.791
schoonmaakkosten	786.491	912.500	829.183
heffingen	654.312	688.600	682.296
dotatie voorziening groot onderhoud	1.969.000	1.448.500	1.683.000
overige	767.618	802.700	912.846
	12.046.276	11.431.800	11.471.106
De huisvestingslasten lasten zijn iets hoger dan begroot als gevolg van een extra dotatie aan de voorziening groot onderhoud, anderzijds lager door lagere schoonmaakkosten door minder verbruik i.v.m. corona.			
	2021	begroting 2021	2020
4.4 Overige lasten	€	€	€
administratie- en beheerslasten	2.282.985	2.097.400	2.266.320
inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.005.174	3.998.500	2.885.931
overige	8.026.765	10.872.300	6.420.243
	14.314.924	16.968.200	11.572.494
Overige kosten			
De post overige betreft onder andere leer- en hulpmiddelen € 3,9 mln, kopieerkosten € 0,6 mln, promotie en werving € 0,8 mln, kosten leerbedrijven € 0,7 mln, kosten externe legitimering € 0,9 mln., excursiekosten € 0,4 mln en het restant betreft overige lasten € 0,6 mln.			

Tabel 6.36 Financiële baten en lasten

	2021	begroting 2021	2020
5.1 Financiële baten en lasten	€	€	€
rentebaten	-	-	-
rentelasten	-380.628	-355.400	-409.525
	-380.628	-355.400	-409.525

Tabel 6.37 Belastingen

	2021	begroting 2021	2020
6.1 Belastingen	€	€	€
vennootschapsbelasting	-3.611	-	-

Enkelvoudige balans

Tabel 6.38 Enkelvoudige balans per 31 december 2021 na resultaatbestemming

	activa	31 december 2021	31 december 2020
		€	€
	vaste activa		
1.1	materiële vaste activa	144.774.946	145.024.012
7.1	financiële vaste activa	2.230.910	2.398.508
	totaal vaste activa	147.005.856	147.422.520
	vlottende activa		
1.3	voorraden	29.856	27.876
8.1	vorderingen	4.084.369	4.256.734
9.1	liquide middelen	57.404.767	48.177.982
	totaal vlottende activa	61.518.992	52.462.592
	totaal activa	208.524.848	199.885.112

	passiva	31 december 2021	31 december 2020
		€	€
10.1	eigen vermogen	103.178.664	94.252.894
2.2	voorzieningen	13.046.145	12.524.153
2.3	langlopende schulden	52.500.000	56.250.000
11.1	kortlopende schulden	39.800.039	36.858.065
	totaal passiva	208.524.848	199.885.112

Tabel 6.39 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021

		2021	begroting 2021	2020
		€	€	€
	baten			
3.1	rijksbijdragen	187.648.247	177.586.000	165.348.640
3.2	overige overheidsbijdragen en subsidies	11.347.654	10.182.500	11.269.602
3.3	college-, cursus-, les- en examengelden	2.670.623	2.723.600	2.965.167
12.1	baten werk in opdracht van derden	1.371.879	1.242.800	254.497
13.1	overige baten	3.842.155	2.546.700	3.345.379
	totaal baten	206.880.558	194.281.600	183.183.285
	lasten			
14.1	personeelslasten	158.710.782	154.356.700	143.597.644
4.2	afschrijvingen	12.525.684	12.369.500	11.902.666
15.1	huisvestingslasten	12.046.276	11.431.800	11.459.057
16.1	overige lasten	14.294.321	15.768.200	11.434.943
	totaal lasten	197.577.063	193.926.200	178.394.310
	saldo baten en lasten	9.303.495	355.400	4.788.975
17.1	financiële baten en lasten	-377.725	-355.400	-407.931
	resultaat	8.925.770	-	4.381.044
	resultaat na belasting	8.925.770	-	4.381.044

Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2021

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2021 van de organisatie. Voor zover posten uit de balans en staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten, met uitzondering van het volgende:

Eigen vermogen/vreemd vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de organisatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de organisatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de enkelvoudige balans 2021

Tabel 6.40 Het verloop van de financiële vaste activa

7.1 Financiële Vaste Activa	andere deelnemingen	vorderingen op OCW	BTW compensatie Waldorpstraat	totaal
	€	€	€	€
stand per 1 januari 2021	329.826	1	2.068.684	2.398.511
mutaties				
desinvesteringen en afgeloste leningen	-	-	-188.065	-188.065
resultaat deelnemingen	20.464	-	-	20.464
stand per 31 december 2021	350.290	1	1.880.619	2.230.910

Deelnemingen

Vennootschappen waarop door de stichting invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden als deelnemingen verantwoord en worden gewaardeerd volgens de netto-vermogenswaarde op basis van de waarderingsgrondslagen van ROC Mondriaan. Indien de deelnemingen een negatief eigen vermogen hebben, dan wordt dit in mindering gebracht op de vorderingen op deze deelnemingen.

De stichting ROC Mondriaan staat aan het hoofd van de groep. Onder de groep vallen onderstaande deelnemingen:

Tabel 6.41 Groep met deelnemingen waarvan ROC Mondriaan aan het hoofd staat

entiteit	plaats	KVK nummer
EBC regio Haaglanden e.o. Holding B.V.	Den Haag	27183613
EBC regio Haaglanden e.o. Contractgroep B.V.	Den Haag	27136415
EBC regio Haaglanden e.o. Contract B.V.	Den Haag	27160604

Tabel 6.42 Vorderingen

	2021	2020
	€	€
debiteuren	2.340.798	1.846.067
vordering cursusgelden	662.384	545.115
overige overheden	11.677	4.875
	3.014.859	2.396.057
overige vorderingen		
vooruitbetaalde kosten	442.379	1.028.791
verstrekke voorschotten	89.726	62.711
overige vorderingen	-782	260.343
	531.323	1.351.845
rekening courant deelnemingen	668.649	642.072
voorzieningen wegens oninbaarheid	-130.462	-133.240
totaal	4.084.369	4.256.734

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:		
stand per 1 januari	133.240	168.756
onttrekking	-19.857	-42.777
dotatie/vrijval	17.079	7.261
stand per 31 december	130.462	133.240

Vorderingen

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Tabel 6.43 Liquide middelen

9.1 Liquide middelen	2021	2020
	€	€
kasmiddelen	19.392	38.781
tegoeden op bankrekeningen	57.385.375	48.139.201
	57.404.767	48.177.982
tegoeden op bankrekeningen		
rekening courant bank	57.385.375	48.139.201
totaal	57.385.375	48.139.201

Overtollige middelen worden door middel van zogenaamd schatkistbankieren uitgezet bij de Staat der Nederlanden (ministerie van Financiën).
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling.

Tabel 6.44 Eigen vermogen

10.1 Eigen vermogen	resultaat	31-12-2020
algemene reserve 2020	€	€
privaat vermogen	-286.162	329.826
publiek vermogen	4.667.206	93.923.068
groepsvermogen	4.381.044	94.252.894
	resultaat	31-12-2021
algemene reserve	€	€
privaat vermogen	20.464	350.290
publiek vermogen	8.905.306	102.828.374
groepsvermogen	8.925.770	103.178.664

Bestemming van het resultaat

Het resultaat na belastingen (en na het positieve private resultaat ad € 20.464) over 2021 is ten gunste van de Algemene reserve verwerkt.

Tabel 6.45 Kortlopende schulden

11.1 Kortlopende schulden	2021	2020
	€	€
crediteuren	6.518.284	1.622.916
OCW	299.475	299.475
loonheffing en premies sociale verzekeringen	7.430.181	7.041.449
schulden ter zake van pensioenen	2.047.655	1.770.454
	16.295.595	10.734.294
overige kortlopende schulden		
werk door derden	1.836.457	1.588.192
overige overheidsbijdragen	1.167.229	1.705.627
aflossingsverplichting langlopende lening	3.750.000	3.750.000
	6.753.686	7.043.819
overlopende passiva		
voortuontvangen college- en les gelden	1.285.136	1.896.387
voortuontvangen subsidies OCW geoordeeld	7.844.716	8.496.497
vakantiegeld en -dagen	6.341.441	5.618.297
overige	1.279.465	3.068.771
	16.750.758	19.079.952
totaal kortlopende schulden	39.800.039	36.858.065

Overige kortlopende schulden

De post 'overige overheidsbijdragen' betreft terug te betalen bedragen en af te wikkelen activiteiten van diverse gemeenten.

Overige vorderingen

Ten aanzien van de overige vorderingen zijn geen zekerheden verkregen en zijn geen afspraken gemaakt met betrekking tot rente en aflossing.

Tabel 6.46 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten 2021

12.1 Baten werk in opdracht van derden	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
contractonderwijs	1.237.958	1.092.800	101.674
inburgering	133.921	150.000	152.823
totaal	1.371.879	1.242.800	254.497
13.1 Overige baten	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
verhuur	124.388	81.000	126.758
detachering personeel	533.506	361.382	380.735
overige baten	3.184.261	2.104.318	2.837.887
totaal	3.842.155	2.546.700	3.345.379

Toelichting

Overige baten

De post Overige betreft onder andere excursiegeld ad € 0,2 mln., opbrengst leerbedrijven ad € 0,5 mln., diverse projectgelden ad € 0,1 mln., realisatie op gefactureerd cursusgeld € - 0,2 mln., vrijval voorziening groot onderhoud € 1,1 mln. en overig € 1,4 mln.

Tabel 6.47 Personeelslasten

14.1 Personeelslasten	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
bruto lonen en salarissen	108.712.932	107.509.000	102.866.273
sociale lasten	15.707.736	15.533.800	14.452.357
pensioenpremies	17.778.808	17.581.900	15.452.454
lonen en salarissen	142.199.476	140.624.700	132.771.084
dotaties personele voorzieningen	2.467.642	-	2.695.300
personeel niet in loondienst	12.137.299	8.266.000	7.738.186
overige personeelslasten	2.825.847	5.466.000	939.325
overige personele lasten	17.430.788	13.732.000	11.372.811
af: uitkeringen	-919.482	-	-546.251
totaal personeelslasten	158.710.782	154.356.700	143.597.644

De toename van de loonkosten wordt veroorzaakt door de cao-stijging en een toename van het aantal FTE's als gevolg van de groei van het aantal studenten.

Mondriaan neemt de dotaties en onttrekkingen aan personele voorzieningen niet op in de begroting. De mutatie van de personele voorzieningen bestaat uit een dotatie van € 2,5 mln. en een onttrekking cq vrijval van de voorzieningen ad. € 2,2 mln. De onttrekkingen zijn verantwoord onder de post overige personeelslasten.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2021 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar FTE's:

Tabel 6.48 Personeelsbestand

	2021	2020
	€	€
OP	978	943
BOBP	199	173
AOBP	734	704
totaal	1.911	1.820

Er waren net als in 2020 geen werknemers buiten Nederland werkzaam.

Wet normering topinkomens

Er zijn geen personen van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat (€ 209.000,-).

Tabel 6.49 Overige lasten

16.1 Overige lasten	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
administratie- en beheerslasten	2.265.565	1.401.200	2.234.765
inventaris, apparatuur en leermiddelen	4.005.174	3.998.500	2.862.489
overige	8.023.582	8.743.100	6.337.689
totaal	14.294.321	15.768.200	11.434.943

Overige kosten

De post overige betreft onder andere leer- en hulpmiddelen € 3,9 mln., kopieerkosten € 0,6 mln., promotie en werving € 0,8 mln., kosten leerbedrijven € 0,7 mln., kosten externe legitimering € 0,9 mln., excursiekosten € 0,4 mln. en het restant betreft overige lasten € 0,6 mln.

Tabel 6.50 Financiële baten en lasten

17.1 Financiële baten en lasten	2021	begroting 2021	2020
	€	€	€
rentebaten	-	-	-
rentelasten	377.725	355.400	407.931
totaal	377.725	355.400	407.931

Tabel 6.51 Verbonden partijen

	juridische vorm	statutaire zetel	code activiteiten*	eigen vermogen 31-12-2021	resultaat jaar 2021	art. 2:403 ja/nee	deelname %	consolidatie %
EBC regio Haaglanden e.o. Holding B.V.	BV	Den Haag	1	-	-	ja	100	integraal
EBC regio Haaglanden e.o. Contractgroep B.V.	BV	Den Haag	1	-	-	ja	100	integraal
EBC regio Haaglanden e.o. Contract B.V.	BV	Den Haag	1	-	-	ja	100	integraal
				350.290	20.464			

* Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek 3. onroerende zaken 4. overige

Vereniging Federatie MBO Westland (WHC), gevestigd in Naaldwijk

Het WHC is een ontwikkelings-, kennis- en opleidingscentrum, waar niet alleen deelnemers opgeleid worden, maar waar tevens bedrijven commerciële activiteiten kunnen uitvoeren en ontplooiën, alsmede bedrijven, deelnemers en andere partijen elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken.

Tabel 6.52 Verbonden partijen; doel- en samenstelling bestuur

naam	omschrijving doelstelling	samenstelling van bestuur en directie
ROC Mondriaan Groep Holding BV	het uitvoeren van private activiteiten	De heer drs. J.H. Schutte De heer H.C. de Bruijn
ROC Mondriaan Contractgroep BV	het uitvoeren van private activiteiten	De heer drs. J.H. Schutte De heer H.C. de Bruijn
ROC Mondriaan Contract BV	het uitvoeren van private activiteiten	De heer drs. J.H. Schutte De heer H.C. de Bruijn

Honoraria van de onafhankelijke accountant

De volgende honoraria van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. zijn ten laste gebracht van de organisatie en haar dochtermaatschappij die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

Tabel 6.53 Honoraria PricewaterhouseCoopers

	2021	2020
	€	€
controle van de jaarrekening	185.527	148.380
andere controleopdrachten	108.900	101.640
totaal	294.427	250.020

Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar 2021, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Gebeurtenissen na balansdatum

In het kader van de gebeurtenissen na balansdatum is er niets te melden.

College van Bestuur

De heer drs. J.H. Schutte
De heer H.C. de Bruijn

Raad van Toezicht

De heer drs. E.W.C.M. Damen *voorzitter*
Mevrouw drs. M.D. Cambeen
De heer J.W.N. van Merwijk
Mevrouw W.J.J. Ong RA
Mevrouw drs. D.C. Rumahlewang
De heer Y. Asraoui RA
Mevrouw dr. J.G.M. Reuling

Overige gegevens

Bestemming van het exploitatiesaldo

Voorstel is het exploitatiesaldo (na het positieve private resultaat ad € 20.464) over 2021 ten gunste van de Algemene reserve te verwerken. Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

Den Haag, 28 juni 2022

Gegevens van de rechtspersoon

<i>naam instelling</i>	Stichting ROC Mondriaan
<i>adres</i>	Leeghwaterplein 72
<i>postcode/plaats</i>	2521 DB Den Haag
<i>postadres</i>	Postbus 95365, 2509 CJ Den Haag
<i>telefoon</i>	088-6663976
<i>e-mail</i>	fc@rocmondriaan.nl
<i>internet-site</i>	www.rocmondriaan.nl
<i>bestuursnummer</i>	41171
<i>contactpersoon</i>	D.H.P. van Rooijen
<i>telefoon</i>	088-6661287
<i>e-mail</i>	d.van.rooyen@rocmondriaan.nl
<i>brinnummer</i>	27 GZ
<i>KvK-nummer</i>	27182667

Meerderheidsdeelneming

<i>naam</i>	EBC regio Haaglanden e.o. Holding BV (Mondriaan Groep Holding)
<i>juridische vorm</i>	Besloten vennootschap
<i>statutaire zetel</i>	's-Gravenhage
<i>code activiteiten</i>	1
<i>eigen vermogen</i>	€ 350.290
<i>resultaat 2021</i>	€ 20.464
<i>omzet 2021</i>	€ 85.137
<i>consolidatie</i>	Integraal
<i>deelname</i>	100%
<i>verklaring</i>	
<i>art. 2:403 BW ja/nee</i>	Ja
<i>KvK-nummer</i>	27183613

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Stichting ROC Mondriaan

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting ROC Mondriaan te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting ROC Mondriaan op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting ROC Mondriaan, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 28 juni 2022
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door:
drs. J.F. Vermeulen RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
 - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
 - het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
 - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.
- Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Bijlage bij de jaarrekening 2021 van ROC Mondriaan (27GZ)

Betreft: aanvullende gegevens zoals gevraagd in de brief van CFI met kenmerk F&A-2003/132762 M.

Onderstaande thema's komen uit Notitie Helderheid.

a. "De instelling en het kenniscentrum verantwoorden uitbesteding adequaat."

Bij ROC Mondriaan is geen sprake van uitbesteding.

b. "De instelling en het kenniscentrum geven een overzicht van de bedragen uit de rijksbijdrage die gemoeid zijn met investeringen in private activiteiten, met aanduiding van de activiteiten waarvoor die bedragen zijn geïnvesteerd."

ROC Mondriaan heeft geen bedragen uit de rijksbijdrage gebruikt om te investeren in private activiteiten. Voor wat betreft de verantwoording van het investeren van publieke middelen in private activiteiten wordt voor het jaar 2021 nog uitgegaan van de verantwoordingseisen conform thema 2 van Notitie helderheid, en nog niet van de nieuwe beleidsregel 'investeren met publieke middelen in private activiteiten' van 15 april 2021. In 2021 waren de private (contract)activiteiten overigens nog ondergebracht in de separate juridische (private) entiteit EBC Holding B.V.

c. "De instelling moet kunnen verantwoorden dat een eigen fonds voor les- en cursusgeld niet gevoed wordt uit de rijksbijdrage."

ROC Mondriaan beschikt niet over een dergelijk fonds.

d. "De instelling geeft een overzicht van de studenten die relatief snel na 1 oktober de instelling verlaten met aanduiding van de reden."

In totaal zijn 258 studenten uitgestroomd in het laatste kwartaal van 2021. Zie onderstaande specificatie.

Tabel 6.54 Uitstroom kwartaal 4 2021

niveau	categorie uitstroom	bol	bbl	totaal
1	gediplomeerde uitstroom	1	11	12
	ongediplomeerde uitstroom	21	3	24
2	gediplomeerde uitstroom	10	9	19
	ongediplomeerde uitstroom	51	24	75
3	gediplomeerde uitstroom	16	41	57
	ongediplomeerde uitstroom	29	24	53
4	gediplomeerde uitstroom	44	4	48
	ongediplomeerde uitstroom	70	36	106
eindtotaal		242	152	394

Tabel 6.55 Specificatie uitstroom kwartaal 4 2021 zonder diploma verbijzonderd

vertrekreden	bol	bbl	totaal
opleiding te moeilijk	-	10	10
disciplinaire maatregel	-	1	1
gaat werken	20	15	35
arbeidsmarktgerelateerd	1	12	13
huisvesting/faciliteiten	1	-	1
vanwege medische redenen	5	3	8
negatief studieadvies	1	-	1
nooit verschenen	1	-	1
overleden	1	1	2
persoonlijke omstandigheden	30	23	53
te veel ongeoorloofd verzuim	51	5	56
verhuisd	5	1	6
verkeerde keuze	55	16	71
eindtotaal	171	87	258

"De instelling geeft inzicht bij het verzorgen van onderwijs in geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs."

In 2021 zijn er geen geïntegreerde trajecten educatie-beroepsonderwijs verzorgd.

e. "De instelling geeft een overzicht van de studenten die tijdens het schooljaar van opleiding/leerweg veranderen binnen de instelling."

Deze gegevens worden vanaf het schooljaar 2008-2009 op instellingsniveau geaggregeerd, zie onderstaand de specificatie over het laatste kwartaal 2021.

Tabel 6.56 Aantal studenten die in 2021 van opleiding veranderen

verandering van	bol	bbl	totaal
leerweg	24	7	31
niveau gelijk	108	9	117
niveau hoger	13	5	18
niveau lager	28	8	36
eindtotaal	173	29	202

f. "De instelling vermeldt voor welke bedrijven of organisaties maatwerktrajecten zijn georganiseerd."

ROC Mondriaan ontwikkelt maatwerktrajecten bij de volgende instellingen waarbij een derde, een bedrijf of een andere organisatie, een bijdrage betaalt voor het op maat snijden van trajecten voor eigen personeel:

- HMS Host
- Zorginstelling Pieter van Foreest
- Stichting Jeugdformaat
- 's Heeren Loo
- Activiste

Bijlagen

Bijlage 1 - Verantwoording voortgang Kwaliteitsagenda december 2021

Speerpunt 1 - Jongeren en (jong)volwassenen in een kwetsbare positie ondersteunen voor betere kansen

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
voortijdig schoolverlaten (vsv) omlaag	eindstand 2017 = 7,3%	3% verlaging = 0,2% met eindstand 7,1%	10% verlaging t.o.v. 2017 = 0,7%. eindstand: 6,6%	voorlopige eindstand 2020-2021 5,3%

Toelichting

In 2021 heeft Mondriaan zich ingezet om het onderwijs nog aantrekkelijker te maken, en nog meer aandacht te schenken aan de studievoortgang van kwetsbare studenten. En met succes: het percentage voortijdig schoolverlaters (vsv) van Mondriaan is in 2020-2021 lager dan in de vier voorliggende schooljaren. Dat geldt voor alle niveaus, behalve voor entree: daar is vsv nu iets hoger dan in 2019-2020. Met een vsv van 5,3 procent heeft Mondriaan de ambitie voor 2022 (definitieve eindstand 6,6 procent) al ruimschoots behaald.

De extra inzet van mensen en middelen voor het voorkomen van uitval en het verbeteren van de onderwijsresultaten vanuit de Kwaliteitsagenda heeft bijgedragen aan de verdere verbetering van het vsv-percentage. De scholen hebben vooral ingezet op de versterking van pedagogisch-didactische vaardigheden en de (verdere) professionalisering van studieloopbaanbegeleiders en studietoetsers, waarbij onder meer extra aandacht werd gegeven aan de begeleiding van nieuwe studenten. Ook werden er meer interne zorgspecialisten ingezet, die veelvuldig gesprekken voerden met potentiële uitvallers en onmiddellijk actie ondernamen wanneer een student ongeoorloofd afwezig was. Meer dan voorheen werd daarbij contact gezocht met ouders en studenten. Sommige scholen hebben een speciale vsv-coördinator die het verzuim en de potentiële uitval van studenten op de voet volgt; bij andere scholen vervult de schooldirecteur deze rol. Mondriaanbreed geldt nu ook het beleid dat alleen de schooldirecteur kan beslissen om een student uit te schrijven bij een opleiding.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
aanbod voor herstarters uitbreiden	aantal bbl-maatwerktrajecten = 24	aantal bbl-maatwerktrajecten voor herstarters ten opzichte van 2017 neemt toe tot 30	aantal bbl-maatwerktrajecten voor herstarters ten opzichte van 2017 neemt toe tot 36	aantal bbl-maatwerktrajecten voor herstarters = 75
	aantal studenten 3e leerweg = 30	aantal studenten 3e leerweg neemt toe tot 140	het aantal studenten 3e leerweg neemt toe tot 190	331 studenten 3e leerweg

Toelichting

Met een breed scala aan mogelijkheden blijft Mondriaan studenten kansen bieden om een startkwalificatie te behalen. We zijn er voor alle studenten die hun positie willen verbeteren, ook voor steeds meer herstarters die op latere leeftijd hun arbeidsmarktkansen willen vergroten met een diploma of certificaat. Mondriaan wil zoveel mogelijk jongeren zonder startkwalificatie uit de regio Haaglanden een opleiding aanbieden, op basis van hun eigen leer- en/of zorgbehoefte en in nauwe samenwerking met gemeenten en het bedrijfsleven.

Het realiseren van de ambitie om het aanbod voor herstarters uit te breiden verloopt voorspoedig. Volgens de huidige stand van zaken heeft Mondriaan de ambities voor het jaar 2022 bereikt (75 bbl-maatwerktrajecten en 331 studenten in de 3e leerweg). Het gaat hier om de studenten die ingeschreven stonden om een op maat gemaakte mbo-opleiding, een mbo-certificaat of een praktijkverklaring voor praktijkleren te behalen.

Bij de scholen voor zorg en welzijn zijn de trajecten voor herstarters ingebed in het LLO¹ -aanbod, met name bij de School voor Zorg en Welzijn in Leiden. Daar bestaat de populatie studenten voor 75 procent uit bbl'ers. Vrijwel alle scholen binnen de scholengroep Techniek hebben een concreet aanbod voor studenten zonder startkwalificatie ontwikkeld. Het onderwijs wordt veelal in de avonduren aangeboden, of soms extern bij een organisatie als de ANWB.

Naast de in de Kwaliteitsagenda vastgestelde indicatoren, zijn er nog veel andere initiatieven om herstarters te ondersteunen en toe te leiden naar een startkwalificatie, zoals het project EWA Haaglanden, de pilot Praktijkleren en de verschillende (voorschakel)trajecten binnen BAS.

¹ LLO = Leven Lang Ontwikkelen.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader	Mondriaan voldoet aan de normen van het inspectiekader
rendement (DR, JR en SR) omhoog	het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces in 2017 = 27	geen ambitie 2020 omdat het beïnvloeden van een driejaarsgemiddelde langer dan 2 jaar in beslag neemt	het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces is gedaald ten opzichte van 2019-2020	het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces is 34
het startersresultaat (SR) omhoog	het aantal bc-codes met een onvoldoende in 2017 = 29	het aantal bc-codes met een onvoldoende SR daalt met 10% (=3) ten opzichte van 2017	het aantal bc-codes met een onvoldoende SR daalt met 25%	het aantal bc-codes met onvoldoende SR is 19

Toelichting

Mondriaan blijft oog hebben voor het verbeteren van de onderwijsopbrengsten. Dat blijkt onder meer uit het feit dat het studiesucces 2018-2021 op alle niveaus voldoet aan de normen van de onderwijsinspectie. Het driejaarsgemiddelde 2018-2021 is voor alle drie de indicatoren (diplomaresultaat, jaarresultaat en startersresultaat) hoger dan de vorige periode van drie jaar (2017-2020). Het totale studiesucces van 2020-2021 is hoger dan het studiesucces van 2019-2020. Ook per niveau is een stijging van vrijwel alle indicatoren te zien. Op niveau 2 heeft de grootste stijging plaatsgevonden; het diplomaresultaat is op dat niveau meer dan 5 procent gestegen.

De verbetering van de rendementen is ook zichtbaar in een verlaging van het aantal bc-codes met onvoldoende studiesucces (van 38 naar 34) en onvoldoende startersresultaat (van 22 naar 19) vergeleken met de aantallen die Mondriaan rapporteerde in het Geïntegreerd Jaardocument over 2020. We zijn daarmee goed op weg naar het realiseren van de uiteindelijke ambities voor 2022 op het vlak van de onderwijsopbrengsten.

De strakkere controle en sturing op opleidingen met een onvoldoende studiesucces die Mondriaan sinds 2020 heeft ingezet, werpt zijn vruchten af. De methodiek waarbij management en onderwijsteams worden ondersteund bij het analyseren en interpreteren van data, en alle opleidingen met onvoldoende rendementen worden gemonitord met uitgebreide kwartaalrapportages, versterkt het datarijk werken en lerend vermogen van de onderwijsteams. Het onderwijskundig leiderschap en het eigenaarschap over (de opbrengsten van) het onderwijs worden zo in de hele organisatie gestimuleerd, omdat management en onderwijsteams nauwer worden betrokken bij de interpretatie van de data, en bij het bepalen van verbetermaatregelen.

rendementen bc-codes	periode 16-19	periode 17-20	periode 18-21
hoog	5	4	8
voldoende	31	37	36
onvoldoende	40	38	34
niet te bepalen*	21	19	25
totaal	97	98	103

* wegens lage studentenaantallen in bc-codes

Speerpunt 2 - Gelijke kansen in het onderwijs voor iedereen

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
pedagogisch-didactische vaardigheden verbeteren		jaarlijks stelt elke school een activiteitenplan op voor de verbetering van de pedagogisch-didactische vaardigheden van het onderwijsteam	jaarlijks stelt elke school een activiteitenplan op voor de verbetering van de pedagogisch-didactische vaardigheden van het onderwijsteam	iedere school heeft een activiteitenplan
		elke school heeft ten minste twee geschoolde slb-specialisten	elke school heeft ten minste vier geschoolde slb-specialisten	elke school heeft aandacht (gehad) voor (verdere) professionalisering van (alle) studieloopbaanbegeleiders
		voor begeleiders van onder andere VIP- en kansklassen wordt jaarlijks speciale scholing georganiseerd	voor begeleiders van onder andere VIP- en kansklassen wordt jaarlijks speciale scholing georganiseerd	op de campussen heeft scholing ter professionalisering van coaches VIP- en kansklassen plaatsgevonden.

Toelichting

Zowel corona als de hack in augustus 2021 hebben Mondriaan genoodzaakt om focus op het primaire proces te blijven leggen. Uitgangspunt binnen de scholen bleef het overleiden houden van de diplomawaarde van de opleidingen. Mondriaan deed daar geen concessies in.

Op het verbeteren van pedagogisch-didactische vaardigheden van medewerkers werd wederom een groot appèl gedaan. Mede door een grote instroom van nieuwe docenten in de scholen vraagt dit veel van de teams. De nieuwe medewerkers moesten worden ingewerkt en worden meegenomen in het omgaan met de omstandigheden van corona en hack. Dat betekende onder andere dat er meer oog voor leerlijn-ontwikkeling bij docenten moest worden aangebracht binnen diverse scholen. Aantrekkelijk en hedendaags onderwijs is immers het devies in de scholen geworden, mede ingegeven door de vernieuwde kwalificatiedossiers. De samenhang van vakken binnen de leerlijnen van de opleidingen is aan verbetering toe.

Maatwerk en begeleiding zijn de sleutelwoorden geworden in het bieden van gelijke kansen. Vooral omdat blijkt dat diverse studenten vertraging oplopen in hun opleiding. De nominale studieduur is voor hen niet meer toereikend. Corona heeft helaas zijn sporen achtergelaten. De campusvoorzieningen en de daarbij behorende zorgschil bewijzen echt hun nut. Studenten switchen vaker en vragen de daarvoor

benodigde zorg. Voor het bieden van gelijke kansen zien veel schooldirecteuren strak toe op eventuele uitschrijvingen van studenten. Er wordt alleen uitgeschreven als een bewijs van inschrijving bij een andere opleiding (eventueel arbeidscontract) kan worden getoond.

Het pedagogisch-didactisch klimaat binnen de scholen wordt versterkt door het bieden van een veilige opvang van studenten, waar ook huiswerkbegeleiding wordt geboden. Het dan weer wel, dan weer niet online lessen volgen is voor veel studenten lastig te hanteren. Het verzorgen van deze online lessen vraagt tevens permanente inzet op didactische scholing. Of zoals

een schooldirecteur het verwoordde: "Continue professionele ontwikkeling moet in het DNA van de school gaan zitten." Dat vraagt de nodige aandacht en zorg in de onderwijsteams. Veel aandacht is ook gaan zitten in het bieden van gedifferentieerde (online) lessen voor de algemeen vormende vakken Nederlands, rekenen en burgerschap.

Het naleven en handhaven van (corona)regels is een lastig proces voor studenten en docenten, maar blijft een onderdeel van de pedagogisch-didactische cultuur binnen de scholen. Er was veel onderlinge communicatie en wederzijds begrip nodig om hier een vreedzame balans in te blijven vinden.

Binnen de scholen is ingezet op gespecialiseerde studieloopbaanbegeleiding. Maar ook wordt er gestuurd op de visie dat elke docent een goede studieloopbaanbegeleider moet zijn. Hier en der worden inmiddels ook jongerenwerkers binnen de school ingezet. De kern van de inzet is het belang van het aangaan en onderhouden van goede relaties met studenten. Het geheel van maatregelen draagt bij aan het borgen van gelijke kansen.

Door de coronaomstandigheden kwam ook de begeleiding van de BPV onder druk te staan. Werkvelden konden wegens onderbezetting of inzet van personeel elders (binnen de zorg) de noodzakelijke begeleiding niet altijd meer bieden. De begeleiding kwam dus meer bij de school te liggen wat tot verschuivingen van taken binnen de teams leidde. Er moest alsnog een stapje extra gezet worden.

Teams zijn zeer terughoudend geweest met het geven van negatief bindende studieadviezen. Een krachtige begeleiding heeft bijgedragen aan de succesbeleving van studenten.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
doorstroom (in- en extern) bevorderen	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 in 2017 bedraagt 64%	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 neemt toe tot 67%.	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 neemt toe tot 70%	het percentage doorstromers van entree naar niveau 2 is 68,5%
	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger bedraagt in 2017 43%	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger neemt toe tot 46%.	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger neemt toe tot 50%	het percentage doorstromers van niveau 2 naar hoger is 40,3%
	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 in 2017 bedraagt 25%	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 blijft ten minste gelijk aan het niveau van 2017	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 blijft ten minste gelijk aan het niveau van 2017: 25%	het percentage doorstromers van niveau 3 naar niveau 4 is 21,9%
	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo in 2017 bedraagt 39,6%	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo blijft ten minste gelijk aan 2017	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo blijft ten minste gelijk aan 2017: 39,6%	het percentage doorstromers van niveau 4 naar hbo is 38,8 %

Toelichting

Tot in 2020 steeg de op- en doorstroom van studenten, maar deze lijken in 2021 te stabiliseren. De reeds eerder geschetste coronaomstandigheden beïnvloedden de ambitie van studenten om door te stromen naar een hoger niveau. De gestelde ambitie voor het jaar 2022 is hierdoor onder druk komen te staan.

Kenmerkend voor niveau 2 en niveau 3 gediplomeerden is de aantrekkingskracht van het werkveld. Zij geven vaak de voorkeur aan werk en inkomen in plaats van door te stromen naar een hoger opleidingsniveau. Voorbeelden zijn te vinden binnen de zorg en de techniek. Vakspecialisten worden hier veelvuldig gevraagd. Dat geldt ook voor niveau 3-studenten met een diploma sport en bewegen. Zij vinden veelvuldig werk binnen de buitenschoolse opvangsector, zeker als zij hun diploma verrijken met een diploma Pedagogisch Werk niveau 3.

De doorstroom binnen de retail opleidingen is weerbarstig. Bol 2-studenten zijn vaak praktisch ingesteld en doorstromen naar een hoger niveau is voor hen lastig. Het behalen van een startkwalificatie staat voorop en is al een hele prestatie.

De entree-opleidingen werken erg hard aan de doorstroom van hun studenten. Al het mogelijke wordt gedaan om hen naar een hoger niveau te begeleiden. Er zijn echter ook (onzichtbare) drempels binnen Mondriaan die ervoor zorgen dat er nog steeds werk aan de winkel blijft wat betreft dit speerpunt.

De doorstroom van niveau 4-studenten naar het hbo is aanzienlijk, maar liefst 38,8 procent. Bij sommige scholen, waaronder de school voor Toerisme en Lifestyle, Sport en Bewegen, is het percentage studenten dat doorstroomt naar het hbo nog hoger. Dat geldt ook voor studenten van de school voor Technologie en Engineering. Hun niveau 4-opleiding is juist gericht op de aansluiting met het hbo. Er wordt extra wiskunde gegeven om dit mogelijk te maken.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
meer excellentie	2017 – deelname aan mbo vakwedstrijden = 14	deelname aan mbo-vakwedstrijden neemt toe tot 18	deelname aan mbo-vakwedstrijden neemt toe tot 22	deelname 21 mbo-vakwedstrijden
	2017 - mbo buitenlandstages = 488	het aantal buitenlandstages neemt toe tot 750	het aantal buitenlandstages neemt toe tot 900	vanaf februari 2020 beperkt buitenlandstages mogelijk i.v.m. coronamaatregelen.

Toelichting

Mondriaan volgde in 2021 de coronarichtlijnen van de overheid inzake internationale activiteiten waaronder de beroepspraktijkvorming (bpv). Landen die op de kaart van het ministerie van Buitenlandse Zaken oranje of rood gekleurd waren, moesten worden vermeden. De veiligheid van de studenten stond voorop. Veel activiteiten op het gebied van excellentie zijn dus wederom stil komen te liggen. Om zoveel mogelijk skills-wedstrijden te laten doorgaan, hebben sommige online plaatsgevonden. Van de hospitality-opleidingen van Mondriaan, zijn vijf studenten in de prijzen gevallen tijdens de 34e conferentie van de European Association of Hospitality and Tourism schools (AEHT) in Tallinn, Estland.

In de zomer van 2021 konden volledig gevaccineerde studenten weer hun internationale bpv volgen. Dit gold met name voor de studenten van de School voor Toerisme en de Internationale Hotelschool. Deze internationale bpv beperkte zich tot Europese landen en de ABC-eilanden. Met de komst van de omikron-variant moesten de restricties aan het einde van 2021 weer aangescherpt worden.

Speerpunt 3 - Onderwijs dat voorbereidt op de arbeidsmarkt van de toekomst

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
meer (technologische) innovatie	aantal practoraten in 2017 = 3	uitbreiding practoraten ten opzichte van 2017 stijgt naar 5	uitbreiding practoraten ten opzichte van 2017 stijgt naar 7	aantal practoraten is 7

Toelichting

Door corona is innovatie ook in 2021 in een stroomversnelling gebleven. De ontwikkelingen in het werkveld gaan erg snel. Het onderwijs krijgt steeds meer vorm rondom die innovaties. Alleen dan kunnen studenten opgeleid worden op de arbeidsmarkt van de toekomst. Grote automobielbedrijven (Mercedes-Benz, Volkswagen en Toyota) komen bijvoorbeeld in de school voor Autotechniek en Mobiliteit om studenten kennis te laten maken met hybride en volledig elektrische auto's. Het onderwijs moet zich voortdurend aanpassen om deze ontwikkelingen te blijven volgen. Dat vraagt het nodige van docenten en van studenten, maar het is ook een enorme uitdaging.

Er zijn goede voorbeelden te noemen:

Bij de school voor Lifestyle, Sport en Bewegen is een videofeedbacksysteem geïnstalleerd in de sporthal. Lesgeven, leidinggeven en spel- en bewegingsanalyses worden ingezet om studenten te laten leren van zichzelf en van anderen. In het project Tiny House bij de school voor Bouw en Infra leren studenten werken binnen een ontwerpomgeving waarin de gehele bouwketen integraal naar voren komt. Van architect (ontwerp) naar constructeur (calculaties) tot bouwer (aannemer). Leren samenwerken staat hier hoog in het vaandel.

Mondriaan stelt jaarlijks een flink innovatiebudget (1,5 miljoen euro) beschikbaar, waar alle medewerkers aanvragen voor kunnen indienen. In 2021 zijn ruim 30 aanvragen ingediend voor extra financiering van diverse projecten op het gebied van onderwijsinnovatie en onderwijsstimulering. De projecten worden gevolgd in het kader van het stimuleren van innovatie binnen Mondriaan.

De ambitie van Mondriaan is ook zichtbaar in de ingezette practoraten. Een practoraat is een expertiseplatform waar praktijkonderzoek wordt uitgevoerd. Doel is het verspreiden van kennis en innovatie, en het opleiden tot innovatief vakmanschap. Op dit moment draaien de volgende zeven practoraten binnen Mondriaan, die zich in verschillende stadia van ontwikkeling bevinden:

1. Food, Innovation and Concepts – International Hotel and Management School
2. Hospitality Experience – International Hotel and Management School. Dit practoraat wordt in 2022 vervangen door het Practoraat Hostmanship.
3. Technologie in Zorg en Welzijn – Scholen voor Zorg en Welzijn
4. Internationalisering – Scholen voor Techniek, School voor Orde en Veiligheid en ROC van Twente
5. Energietransitie – School voor Technologie en Engineering, School voor Metaal-, Elektro- en Installatietechniek en School voor Bouw en Infra
6. Digital Operations Centre – School voor Technologie en Engineering en School voor ICT.
7. Nieuwe Retail – School voor Retail en Logistiek in samenwerking met ROC mbo Rijnland.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
meer (publiek-private) regionale samenwerkingsverbanden (= pps)	geen nulmeting beschikbaar	aantal pps'en neemt toe ten opzichte van 2017	aantal pps'en neemt toe ten opzichte van 2020	65 (publiek-private) regionale samenwerkingsverbanden

Toelichting

Mondriaan geeft succesvol beroepsonderwijs vorm in samenwerking met bedrijven, instellingen, overheden en het toeleverend en afnemend onderwijs. Alleen door dat steeds meer te doen bereiden we onze studenten voor op de arbeidsmarkt van de toekomst. In 2021 is het aantal samenwerkingsverbanden toegenomen tot 65.

Een goed voorbeeld zijn de toekomstige studenten van de Johan de Witt Scholengroep. Zij studeren in het laatste jaar van hun vmbo-opleiding een dagdeel per week bij de Business School (niveau 2 business support en niveau 3 verkoopspecialist opleidingen). Op niveau 2 wordt gewerkt aan drie grote basisvaardigheden, te weten digitale, communicatieve en sociale vaardigheden. Vaardigheden die passen bij een startkwalificatie en binnen de administratieve context. Er bestaat vervolgens perspectief om door te stromen naar een niveau 3-opleiding.

Studenten van de School voor Entree leren het beste door zogenaamde 'bol op de werkvloer'-maatwerktrajecten. Om dat mogelijk te maken gaat de school samenwerkingen aan met allerlei partijen. In 2021 werden vijf onderwijstrajecten aangeboden voor volwassenen > 23+ met een afstand tot de arbeidsmarkt. Met behoud van uitkering en samen met de gemeente Den Haag en commerciële partijen kwamen deze trajecten tot stand. Juist nieuwkomers en statushouders vallen binnen deze trajecten.

doelstelling	beschrijving nulsituatie	ambitie 2020 conform KA	ambitie 2022 conform KA	stand van zaken (31 december 2021)
aanbod voor doorstarters uitbreiden: bbl en LLO	uitgangssituatie 2017 = 718	aantal trajecten bbl-studenten 23+ neemt toe tot 825 trajecten	aantal trajecten bbl-studenten 23+ neemt toe tot 900 trajecten	zie rij hieronder
	uitgangssituatie 2017= 1.820 bbl-studenten 23+			aantal bbl-studenten 23+ = 2.759
het aanbod van opleidingen tot mbo-certificaat, zowel uit keuzedelen als uit de kwalificatie neemt toe	aanbod in 2017 = 0	aanbod voor doorstarters tot mbo-certificaten = 10	aanbod voor doorstarters tot mbo-certificaten neemt toe tot 20	aanbod voor doorstarters tot mbo-certificaten = 15

Toelichting

Gezien het grote maatschappelijke belang van LLO voor alle werknemers in de regio heeft Mondriaan deze doelstelling in 2020 geprioriteerd. Doorstarters kunnen gebruikmaken van volledige bbl-opleidingen die leiden tot mbo-diploma's, maar ook mbo-certificaten voor een beroepsgericht onderdeel van de kwalificatie of een mbo-certificaat voor een keuzedeel behoren tot de mogelijkheden. Mondriaan gaat hierbij uit van studenten die 23 jaar of ouder zijn.

Binnen de technieksector zorgen grote bedrijven voor hun eigen scholingen. Binnen de ICT-sector kunnen certificaten gehaald worden via Microsoft of Cisco. Ook voor autotechniek zorgen dealers voor hun eigen scholingen. Wat resteert, is een aanbod voor deelnemers die zich willen laten omscholen richting de ICT of willen starten met basisvaardigheden voor sales of aftersales binnen de autobranche.

Bij de School voor Orde en Veiligheid werd een pilot 'Beveiliger bij de Politie Haaglanden' georganiseerd. Er zijn ruim 20 buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) gecertificeerd in 2021.

Bij de School voor Lifestyle Sport en Bewegen waren er ruim 120 cursisten die via een keuzedeel hun bondscertificaat behaalden voor voetbal, turnen of fitness.

Bij de School voor Horeca ten slotte werden via het project UP 16 personen met een flinke afstand tot de arbeidsmarkt opgeleid voor de bbl-opleiding fastservice. Het project kwam tot stand via de sociale dienst van de gemeente Den Haag.

De scholen voor Zorg en Welzijn zijn ook in 2021 koploper als het gaat om het aantal behaalde mbo-certificaten in deze sector. Door corona werd pijnlijk duidelijk hoeveel mensen er nodig zijn in deze sector. Er werden 200 mbo-certificaten behaald, 124 erkende branchecertificaten en nog eens 220 Menskracht7-certificaten. Het aantal aangeboden opleidingen tot mbo-certificaten is in 2021 niet toegenomen.

Bijlage 2 - Nieuwe opleidingen aangemeld bij DUO

Tabel B2.1 Nieuwe opleidingen bij DUO

opleiding	leerweg	startdatum
(Ambulant) objectleider	bol en bbl	22-23
Vakman-ondernemer	bol en bbl	22-23
Gastronoom/sommelier	bol en bbl	22-23
Uitvoerend bakker	bol en bbl	22-23
Vakbekwaam medewerker vers	bol en bbl	22-23
Junior assistent-accountant	bol	22-23
Chauffeur openbaar vervoer	bbl	21-22
Taxichauffeur	bbl	21-22
Touringcarchauffeur	bbl	21-22
Assistent-manager internationale handel	bol en bbl	22-23
Intercedent	bol	22-23
Vestigingsmanager groothandel	bol en bbl	22-23
Verkoopmanager Mobiliteitsbranche	bol	22-23
Carrosseriebouwer	bol en bbl	22-23
Eerste Carrosseriebouwer	bol en bbl	22-23
Kleur- en interieuradviseur	bol en bbl	22-23
Projectmanager vastgoedonderhoud	bol en bbl	22-23
Uitvoerder	bol en bbl	22-23

opleiding	leerweg	startdatum
Uitvoerder bouw/infra	bbl	21-22
Uitvoerder gespecialiseerde aannemerij	bbl	21-22
Werkvoorbereider gespecialiseerde aannemerij	bbl	21-22
Eerste monteur gas-, water- en warmtedistributie	bbl	21-22
Eerste monteur laagspanningsdistributie	bbl	21-22
Eerste monteur middenspanningsdistributie	bbl	21-22
Monteur gas-, water- en warmtedistributie	bbl	21-22
Monteur laagspanningsdistributie	bbl	21-22
Monteur middenspanningsdistributie	bbl	21-22
Eerste monteur service en onderhoud elektrotechniek en instrumentatie	bol en bbl	22-23
Eerste monteur service en onderhoud werktuigkundige installaties	bol en bbl	22-23
Technicus service en onderhoud elektrotechniek en instrumentatie	bol en bbl	22-23
Technicus service en onderhoud werktuigkundige installaties	bol en bbl	22-23

Bijlage 3 - Opleidingen met beperkte toelating 2021-2022

Tabel B3.1 Opleidingen met aanvullende eisen

opleiding	aanvullende eisen	vorm
Aankomend medewerker grondoptreden	fysieke en psychische geschiktheid	goedkeuring Sport Medisch Adviescentrum intake door Defensie
Aankomend onderofficier grondoptreden	fysieke en psychische geschiktheid	goedkeuring Sport Medisch Adviescentrum intake door Defensie
Sport- en bewegingsleider niveau 3	benodigde praktische bedrevenheid in bewegingsactiviteit	toelatingstest motorische vaardigheden
Sport- en bewegingscoördinator niveau 4	benodigde praktische bedrevenheid in bewegingsactiviteit	toelatingstest motorische vaardigheden
Musical Performer	technisch en fysiek vermogen om kunstuiting te kunnen uitvoeren en creatieve en artistieke aanleg	auditie

Tabel B3.2 Opleidingen met numerus fixus

opleiding	maximaal aantal studenten	reden	wijze van toewijzing plaatsen
Beveiliger niv. 2 Oriëntatiejaar Marechaussee	25	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
Handhaver toezicht en veiligheid niv. 3	50	beperkt aantal bpv-plaatsen bij de politie	volgorde aanmelding, voorrang interne verwante doorstroom en aanmelders uit de regio Haaglanden
Aankomend medewerker grondoptreden	85	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
Aankomend onderofficier grondoptreden	30	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
BAT met keuzedeel VEVA	20	vastgesteld door Defensie	volgorde aanmelding
Musical Performer	21	landelijke toezegging en capaciteit van maximaal 81 studenten voor deze opleiding (alle leerjaren)	volgorde aanmelding na positieve uitkomst auditie
Allround medewerker mode/maatkleding niveau 3 en Specialist mode/maatkleding niveau 4	70	landelijke afspraken macrodoelmatigheid	volgorde aanmelding
Manager Retail/Blue School	24	beperkt aantal bpv-plekken en de Blue School is nog in de projectfase (daarnaast heeft mboRijnland vanuit de samenwerking ook 24 leerplekken)	volgorde aanmelding

De redactie bedankt en herdenkt
Diana Akerboom.

Onder haar leiding zijn we het
proces van het GJ2021 begonnen,
maar helaas hebben we het zonder
haar af moeten maken.

Ze was een fijne, gedreven collega
en ze wordt gemist.

Adresgegevens

ROC Mondriaan
Leeghwaterplein 72
2521 DB Den Haag

088 - 666 3300
cvb@rocmondriaan.nl

BRIN-nummer

27GZ

rocmondriaan.nl

